

ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา
อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี
STUDENT'S SATISFACTION TOWARDS ACADEMIC ADMINISTRATION
AT SECONDARY SCHOOLS PHANOMTUAN DISTRICT
KANCHANABURI PROVINCE

พระอุเทน อุเทโน (ตำรายกุล)

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พุทธศักราช ๒๕๕๔

ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา
อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี

พระอุเทน อุเทโน (ตำรายกุล)

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พุทธศักราช ๒๕๕๔

(ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย)

**STUDENT'S SATISFACTION TOWARDS ACADEMIC ADMINISTRATION
AT SECONDARY SCHOOLS PHANOMTUAN DISTRICT
KANCHANABURI PROVINCE**

PHRA UTHEN UDENO (SAMRUAYKUL)

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF
THE REQUIREMENT FOR THE DEGREE OF
MASTER OF ARTS
(EDUCATIONAL ADMINISTRATION)
GRADUATE SCHOOL
MAHACHULALONGKORNRAJAVIDYALAYA UNIVERSITY
BANGKOK, THAILAND
C.E.2011

(COPYRIGHT BY MAHACHULALONGKORNRAJAVIDYALAYA NIVERSITY)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อนุมัติให้นับ
วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

.....

(พระสุธีธรรมานูวัตร, ผศ.ดร.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ ประธานกรรมการ

(พระมหาสม กลุยาโณ, ดร.)

..... กรรมการ

(รศ.ดร.สมาน งามสนิท)

..... กรรมการ

(ผศ.ดร.สมศักดิ์ บุญปู)

..... กรรมการ

(ผศ.ดร.สิน งามประโคน)

..... กรรมการ

(ผศ.ดร.สุทธิพงษ์ ศรีวิชัย)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ผศ.ดร.สมศักดิ์ บุญปู ประธานกรรมการ

ผศ.ดร.สิน งามประโคน กรรมการ

ผศ.ดร.สุทธิพงษ์ ศรีวิชัย กรรมการ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อนุมัติให้นับ
วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

(พระสุธีธรรมมานูวัตร, ศศ.ดร.)

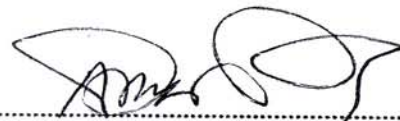
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์

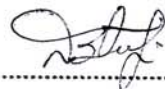
ประธานกรรมการ

(พระมหาสม กลฺยาโณ, ดร.)

กรรมการ

(รศ.ดร.สมาน งามสนิท)

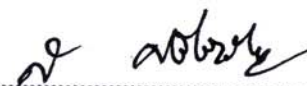
กรรมการ

(ผศ.ดร.สมศักดิ์ บุญปู)

กรรมการ

(ผศ.ดร.สิน งามประโคน)

กรรมการ

(ผศ.ดร.สุทธิพงษ์ ศรีวิชัย)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

ผศ.ดร.สมศักดิ์ บุญปู

ประธานกรรมการ

ผศ.ดร.สิน งามประโคน

กรรมการ

ผศ.ดร.สุทธิพงษ์ ศรีวิชัย

กรรมการ

ชื่อวิทยานิพนธ์	: ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี
ผู้วิจัย	: พระอุเทน อุเทโน (สำรวกุล)
ปริญญา	: พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา
คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์	
	: ผศ.ดร.สมศักดิ์ บุญปู้ พชบ., M.A., Ph.D.
	: ผศ.ดร.สิน งามประ โคน พชบ., M.A., Ph.D.
	: ผศ.ดร.สุทธิพงษ์ ศรีวิชัย พชบ., M.Ed., Ph.D.
วันที่สำเร็จการศึกษา	: ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๕

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ ๑) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี ๒) เพื่อเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี ๓) เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคและแนวทางการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอพนมทวน เพื่อเป็นแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอพนมทวน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนที่ศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน ๒๗๐ คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การหาค่าความถี่และค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) สถิติทดสอบค่าที (t-test) และสถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – Way Analysis of Variance: F-test)

ผลการวิจัยพบว่า

๑. ระดับความคิดเห็น ของนักเรียน ต่อความพึงพอใจที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี ทั้ง ๖ ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรม ด้านการวัดและประเมินผล ด้านหลักสูตร ด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา และ ด้านสื่อการสอน และแหล่งเรียนรู้ ตามลำดับ

๒. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี โดยจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับชั้นเรียน และระดับผลการเรียน พบว่านักเรียนมีความคิดเห็นทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน

๓ ปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านการเรียนการสอนที่นักเรียนเสนอแนะมีดังต่อไปนี้

๑) ด้านหลักสูตร หลักสูตรมีเนื้อหาที่ยากต่อความเข้าใจของนักเรียน และหลักสูตรมีเนื้อหาไม่ทันตามยุคสมัย

๒) ด้านการจัดการเรียนการสอน โรงเรียนมีการดูแลเอาใจใส่ในบรรยากาศและสภาพแวดล้อมไม่เหมาะสมกับการเรียน นักเรียนจึงไม่ได้รับความสุขในการเรียนเท่าที่ควร

๓) ด้านการจัดกิจกรรม นักเรียนไม่ค่อยมีโอกาสได้ทำกิจกรรมทางศาสนาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับครู เพื่อน

๔) ด้านสื่อการสอน แหล่งเรียนรู้ โรงเรียนมีการใช้สื่อการสอน แหล่งเรียนรู้ไม่ทันสมัย นักเรียนจึงพัฒนาตนเองน้อย

๕) ด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา โรงเรียนมีการวิเคราะห์ปัญหา อุปสรรคของการนิเทศเพื่อช่วยให้นักเรียนเข้าใจในการเรียน และมีการจัดนิเทศ โดยนักเรียนมีส่วนร่วมน้อย

๖) ด้านการวัดและประเมินผล มีความยุติธรรมน้อย คะแนนจึงไม่เป็นตัวชี้วัดที่แท้จริง นักเรียนมีการนำผลการเรียนไปปรับปรุงพัฒนาการเรียนน้อย

๔. แนวทางการบริหารงานวิชาการด้านการเรียนการสอนที่นักเรียนเสนอแนะมีดังนี้

๑) ด้านหลักสูตร ควรมีการปรับหลักสูตรให้เข้ากับท้องถิ่นและให้ทันตามสถานการณ์ปัจจุบัน มีการปรับหลักสูตรตามความต้องการของนักเรียน

๒) ด้านการจัดการเรียนการสอน ควรมีการจัดหาบุคลากรมาดูแล เอาใจใส่ในการเรียนสอนให้เพียงพอ มีการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับการเรียน มีการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการเพื่อให้นักเรียนจะได้รับความสุขในการเรียน

๓) ด้านการจัดกิจกรรม ควรมีการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการแสดงออกด้านความคิดเห็น กับครูและเพื่อนที่เกิดประโยชน์ ต่อศาสนาและตนเอง

๔) ด้านสื่อการสอน แหล่งเรียนรู้ โรงเรียนควรจัดหาสื่อการสอน แหล่งเรียนรู้ ให้พอเพียง ครูควรมีการพัฒนาการสอนที่ทันสมัย เพื่อพัฒนาทักษะของนักเรียน

๕) ด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา โรงเรียนควรจะมีการวิเคราะห์ปัญหา อุปสรรคของการนิเทศ โดยจัดให้นักเรียนมีส่วนร่วม และมีการจัดเป็นประจำเพื่อช่วยให้นักเรียนเข้าใจในการเรียน

๖) ด้านการวัดและประเมินผล โรงเรียนควรมีการจัดรูปแบบในการวัดผลและประเมินผลตามลักษณะท้องถิ่นให้เป็นแบบมาตรฐาน และเพิ่มแรงจูงใจเพื่อให้นักเรียนมีการนำผลการเรียนไปปรับปรุงพัฒนาการเรียน ในทุกระดับชั้น

Thesis Title : Student's Satisfaction Towards Academic Administration at Secondary Schools Phanomthuan District Kanchanaburi Province.

Researcher : Phra Uthen Udeno (Samruaykul)

Degree : Master of Arts (Educational Administration)

Thesis Advisory Committee

: Asst. Prof. Dr. Somsak Boonpoo B.A., M.A., Ph.D.

: Asst. Prof. Dr. Sin Ngamprakhon B.A., M.A., Ph.D.

: Asst. Prof. Dr. Suddhipong Srivichai B.A., M.Ed., Ph.D.

Date of Graduation : March 15, 2012

Abstracts

This objectives of this research were 1) To study the student's satisfaction towards academic administration at secondary schools Phanomthuan district Kanchanaburi province, 2) To compare the level of student's satisfaction towards academic administration at secondary schools Phanomthuan district Kanchanaburi province, and 3) To study the problems and obstacles and suggestions for academic administration improvement. The sample group was 270 high schools students. The data were analyzed through ANOVA, t-test, percentage, mean and standard deviation.

The Finding were follow :

1. Students have satisfaction on academic administration of secondary schools in Phanomthuan district, Kanchanaburi province at high level. In six aspects, from the highest to the lowest, learning and teaching aspect and teaching materials and resources aspect respectively.

2. The comparison of student' satisfaction on academic administration of secondary schools in Phanomthuan district, Kanchanaburi province by gender, age, level and grades in not different.

3. Problems in academic administration suggested by students are as follow.

1) Curriculum aspect: The content is too difficult for students. Moreover, it is not modern.

2) Learning and teaching aspect: The atmosphere and environment in school are not appropriate. Therefore, students are not happy to learn as it should be.

3) Activity aspect: Students do not have an opportunity to do religious activities or exchange their ideas with friends and teachers.

4) Learning materials and resources aspect: Schools provide materials and resources which are not up-to-date. As a result, students are not able to improve themselves.

5) In-school Supervision aspect: Problems and obstacles are analyzed to help students learn but with some of students' participation.

6) Evaluation aspect: The evaluation is not fair, therefore, students are not able to develop their learning using grades.

4. Solutions in academic administration suggested by students are as follow.

1) Curriculum aspect: The curriculum should be adjusted accordingly to the current situation in order to meet students' needs.

2) Learning and teaching aspect: Schools need to provide enough personnel and improve learning atmosphere and environment. Moreover, students require integrated teaching.

3) Activity aspect: It is essential for students to do activities which promote their confidence to express themselves.

4) Learning materials and resources aspect: Schools need to increase materials and resources in order to meet the requirement. It is also necessary for teachers to use modern teaching techniques in order to improve students' skills.

5) In-school Supervision aspect: Students should have an opportunity to join in analyzing problems and obstacles of supervision.

6) Evaluation aspect: Evaluation should be at standard to motivate students in improving their learning using their grades.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความอนุเคราะห์จากบุคคลหลายฝ่าย ซึ่งผู้วิจัยขอ
ระบุนามไว้เพื่อแสดงความขอบคุณดังต่อไปนี้

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ บุญปู ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิน งามประโคน กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ดร.สุทธิพงษ์ ศรีวิชัย กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้เสียสละเวลาช่วยเหลือให้คำปรึกษา
และข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง

ขออนุโมทนา และขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อินดา ศิริวรรณ ผู้ช่วย
ศาสตราจารย์ ดร. ขวาล ศิริวัฒน์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมชัย ศรีนอก พระครูสิริกาญจนากิ
รักษ์,ดร. และ นางอัจฉรา รอดภัย ผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบความถูกต้องเครื่องมือการวิจัย และ
ขอขอบพระคุณคณาจารย์ เจ้าหน้าที่คณะครุศาสตร์ และ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลง
กรณราชวิทยาลัย และผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอพนมทวน จังหวัด
กาญจนบุรี ทั้ง ๓ โรงเรียน ที่ให้ความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล ทำให้การทำวิทยานิพนธ์
ในครั้งนี้สำเร็จลงด้วยดี

และขอขอบคุณ พระมหาสม กลฺยาโณ,ดร. ประธานคณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์
และขออนุโมทนา รศ.ดร.สมาน งามสนิท ผู้ทรงคุณวุฒิในการเป็นกรรมการตรวจสอบ
วิทยานิพนธ์ ที่ทำให้สำเร็จได้ด้วยดี

ขออนุโมทนา และขอบพระคุณ พระครูพิศาลวิริยกิจ เจ้าอาวาสวัดบ้านทวน ที่ให้
ความเมตตาอนุเคราะห์ให้คำปรึกษาแนะนำทางการศึกษามาโดยตลอด คณะสงฆ์วัดบ้านทวน
ที่ได้ให้การสนับสนุนการศึกษาเป็นอย่างดี คณาจารย์ นักวิชาการทุกท่านที่เป็นเจ้าของหนังสือ
และงานวิจัยที่มีคุณค่า ซึ่งท่านได้เขียนไว้ให้ได้ศึกษาค้นคว้า เพื่อเป็นข้อมูลประกอบในการเขียน
วิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ และเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยให้การศึกษาวิจัยในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เสร็จ
สมบูรณ์ลงได้ตามวัตถุประสงค์

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยหวังว่าจะเป็นประโยชน์แก่ผู้สนใจตามสมควร พร้อมทั้งขอ
อุทิศความดีของวิทยานิพนธ์นี้ให้บิดามารดา ครู อุปัชฌาย์ อาจารย์ ญาติโยมผู้มีอุปการคุณทุกท่าน
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย และแก่พระพุทธศาสนา เพื่อก่อให้เกิดความมั่นคงของ
พระสัทธรรมสืบไป

พระอุเทน อุเทโน (สำราญกุล)

๑๓/ มีนาคม/ ๒๕๕๔

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	น
สารบัญตาราง	ณ
สารบัญแผนภูมิ	ญ
บทที่ ๑ บทนำ	๑
๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๔
๑.๓ ขอบเขตการวิจัย	๔
๑.๔ ปัญหาที่ต้องการทราบ	๕
๑.๕ สมมติฐานการวิจัย	๕
๑.๖ นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย	๖
๑.๗ ประโยชน์ที่ได้รับ	๗
บทที่ ๒ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๘
๒.๑ แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ	๘
๒.๑.๑ ความหมายของความพึงพอใจ	๘
๒.๑.๒ ความหมายของการบริหารงานวิชาการ	๑๑
๒.๑.๓ แนวคิดการบริหารงานวิชาการ	๑๔
๒.๑.๔ ความหมายหลักสูตรการเรียนการสอน	๑๖
๒.๑.๕ ความหมายการจัดการเรียนการสอน	๒๐
๒.๑.๖ ความหมายการจัดกิจกรรม	๓๒
๒.๑.๗ ความหมายสื่อการสอน และแหล่งเรียนรู้	๓๕
๒.๑.๘ ความหมายการนิเทศภายในสถานศึกษา	๔๓
๒.๑.๙ ความหมายการวัดและประเมินผล	๕๒

เรื่อง	หน้า
๒.๒ ทฤษฎีและขอบข่ายของงานบริหารวิชาการ	๕๘
๒.๓ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๖๑
๒.๔ กรอบแนวคิดในการวิจัย	๖๘
บทที่ ๓ วิธีดำเนินการวิจัย	๖๙
๓.๑ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	๖๙
๓.๒ การสร้างเครื่องมือในการวิจัย	๗๐
๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	๗๑
๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล	๗๒
๓.๕ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	๗๒
บทที่ ๔ ผลการศึกษา	๗๓
๔.๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพทั่วไป	๗๓
๔.๒ ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน รายด้าน รายข้อ และ ภาพรวม	๗๕
๔.๓ ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคล	๘๒
๔.๔ แนวทางเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา	๘๗
๔.๕ ข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา	๘๙
บทที่ ๕ สรุปอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	๙๒
๕.๑ สรุปผลการวิจัย	๙๒
๕.๒ อภิปรายผลการวิจัย	๙๖
๕.๓ ข้อเสนอแนะทั่วไป	๑๐๑
บรรณานุกรม	๑๐๓

เรื่อง		หน้า
ภาคผนวก		๑๑๐
ก	หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย	๑๑๑
ข	คำความเชื่อมั่นจากการทดลองเครื่องมือ (Try Out)	๑๑๗
ค	แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	๑๒๐
ง	หนังสือขออนุญาตแจกแบบสอบถามเพื่อการวิจัย	๑๒๕
ประวัติผู้วิจัย		๑๓๓

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
๑.๑ จำนวนประชากร	๔
๓.๑ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	๖๕
๔.๑ จำนวนและค่าร้อยละของนักเรียน จำแนกตามเพศ	๗๓
๔.๒ จำนวนและค่าร้อยละของนักเรียน จำแนกตามอายุ	๗๔
๔.๓ จำนวนและค่าร้อยละของนักเรียน จำแนกตามระดับชั้นการเรียน	๗๔
๔.๔ จำนวนและค่าร้อยละของนักเรียน จำแนกตามผลการเรียน	๗๕
๔.๕ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน	๗๕
๔.๖ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านหลักสูตร โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน	๗๖
๔.๗ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านการจัดการเรียนการสอน โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน	๗๗
๔.๘ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านการจัดกิจกรรม โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน	๗๘
๔.๙ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านสื่อการสอนและแหล่งเรียนรู้ โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน	๗๙
๔.๑๐ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน	๘๐
๔.๑๑ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านการวัดและประเมินผล โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน	๘๑
๔.๑๒ ผลวิเคราะห์การเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา จำแนกตามเพศ	๘๒
๔.๑๓ ผลวิเคราะห์การเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา จำแนกตามอายุ	๘๓
๔.๑๔ ผลวิเคราะห์การเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา จำแนกตามระดับชั้นการเรียน	๘๔
๔.๑๕ ผลวิเคราะห์การเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา จำแนกตามระดับผลการเรียน	๘๕

ตารางที่	หน้า
๔.๑๖ แนวทางเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านหลักสูตร	๘๓
๔.๑๗ แนวทางเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านหลักการจัดการเรียนการสอน	๘๓
๔.๑๘ แนวทางเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านหลักการจัดกิจกรรม	๘๓
๔.๑๙ แนวทางเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านสื่อการสอนและแหล่งเรียนรู้	๘๘
๔.๒๐ แนวทางเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา	๘๘
๔.๒๑ แนวทางเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการวัดและประเมินผล	๘๘
๔.๒๒ เสนอแนะแนวทางการบริหารงานวิชาการ ด้านหลักสูตร	๘๙
๔.๒๓ เสนอแนะแนวทางการบริหารงานวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอน	๘๙
๔.๒๔ เสนอแนะแนวทางการบริหารงานวิชาการ ด้านการจัดกิจกรรม	๘๙
๔.๒๕ เสนอแนะแนวทางการบริหารงานวิชาการ ด้านสื่อการสอนและแหล่งเรียนรู้	๙๐
๔.๒๖ เสนอแนะแนวทางการบริหารงานวิชาการ ด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา	๙๐
๔.๒๗ เสนอแนะแนวทางการบริหารงานวิชาการ ด้านการวัดและประเมินผล	๙๑

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่

หน้า

๒.๑ แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

๖๘

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นกระบวนการที่สำคัญในการพัฒนาคนให้เป็นสมาชิกที่ดีของสังคมโดยเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และเข้าใจสภาพความเป็นจริงของสังคม สามารถดำรงตนให้เป็นคนมีประโยชน์ต่อสังคม การจัดการศึกษาจะต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีความรู้ มีคุณธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ในกระบวนการเรียนการสอน ต้องปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องดีงาม รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติ ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และเน้นให้ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกทักษะ กระบวนการความคิด การจัดการ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการประสานความร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครองและบุคลากรในชุมชนทุก ๆ ฝ่าย อีกทั้งต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้ พัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและมีศักยภาพ การจัดการศึกษาที่จะประสบผลสำเร็จในยุคใหม่ คือ ความพึงพอใจสูงสุดของผู้เรียน เพราะความพึงพอใจของผู้เรียนเป็นองค์ประกอบหลัก ในการพัฒนาศักยภาพทางด้านการศึกษาของผู้เรียน ดังนั้นสถานศึกษาทุกแห่งต้องมีความพร้อมในการจัดการศึกษาให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดความพึงพอใจในการเรียน ความพึงพอใจเป็นสิ่งสำคัญมากสำหรับผู้เรียน เพราะเป็นความรู้สึกของผู้เรียนว่าพึงพอใจเพียงใดต่อสิ่งที่กำลังสัมผัสอยู่ ถ้าผู้เรียนมีความสุขทำให้ผู้เรียนอยากเรียนรู้ไม่รู้สึกลำบากกับการเรียน เมื่อผู้เรียนมีความสุขใจในการเรียนจะทำให้ผู้เรียนมีความรู้ มีคุณภาพที่จะเป็นทรัพยากรที่สำคัญในการพัฒนาประเทศต่อไป การที่จะทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ผลดีนั้น ต้องอาศัยปัจจัยสำคัญหลายประการ ซึ่งความพึงพอใจเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีส่วนช่วยให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียน การจัดสภาพการเรียนหรือจัดบรรยากาศในการเรียนที่เหมาะสม จะทำให้ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจและสนุกสนานกับการเรียน โดยที่สถานศึกษาจะต้องจัดบรรยากาศในการเรียนให้ผู้เรียนสนใจหรือพึงพอใจได้ และเกิดความอยากเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยมีกำหนดทิศทางในการทำงานและนโยบายในการบริหารงานวิชาการที่ชัดเจน

การบริหารสถานศึกษาตามบทบาทภาระหน้าที่ และงานของผู้บริหารสถานศึกษานั้น งานวิชาการถือว่าเป็นงานหลัก ที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพของผู้เรียน ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ ส่วนงานอื่น ๆ ถือว่าเป็นงานที่สำคัญรองลงมาและเป็นงานสนับสนุน ผู้บริหารสถานศึกษาควรยึดเอางานวิชาการเป็นหลักในการบริหารและมีความเป็นผู้นำทางวิชาการที่จะนำโรงเรียนไปสู่ความสำเร็จ

การจัดการศึกษาของไทยที่ผ่านมา ได้เร่งขยายปริมาณการศึกษา แต่ให้ความสำคัญน้อย ต่อการปรับปรุงคุณภาพการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการปรับปรุงด้านหลักสูตร การเรียนการสอน ประสิทธิภาพของการบริหารและการจัดการศึกษายังไม่ดีพอ ทำให้ผู้สำเร็จการศึกษามีคุณภาพยังไม่เป็นที่น่าพอใจ จากการประเมินสภาพปัญหาในการดำเนินงานปฏิรูปการเรียนรู้ทั่วประเทศของ สกศ. พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามากกว่าร้อยละ ๖๐ มีทัศนคติและพฤติกรรมการบริหารงานที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครู กล่าวคือผู้บริหารให้ความสำคัญแก่งานธุรการ งานอาคารสถานที่ มากกว่างานวิชาการ^๑ นโยบายขยายโอกาสทางการศึกษา ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๗ (พ.ศ. ๒๕๓๕ - ๒๕๓๙) ให้ “เร่งขยาย การศึกษาขั้นพื้นฐานจาก ๖ ปี เป็น ๙ ปี ให้ทั่วถึง โดยเร็ว อย่างมีคุณภาพ” เพื่อให้นโยบายดังกล่าวประสบผลสำเร็จ กรมสามัญศึกษาจึงได้จัดตั้งโรงเรียนมัธยมศึกษาเพิ่มมากขึ้น ช่วงแรกทำ ในรูปแบบของโรงเรียนสาขา แล้วแยกเป็นเอกเทศส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก กระจายอยู่ ตามตำบลต่าง ๆ ทั่วประเทศ จัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น แล้วจึงขยายไปสู่ระดับ มัธยมศึกษาตอนปลายต่อไป^๒ โรงเรียนต่าง ๆ เหล่านี้ได้เข้าสู่ระบบการประกันคุณภาพมาตั้งแต่ปี ๒๕๔๒ โดยได้ระดมสรรพกำลัง ใช้ความร่วมมือร่วมใจ ร่วมคิด ร่วมทำ เพื่อให้โรงเรียนพัฒนา เข้าสู่มาตรฐานการศึกษาให้ได้ ซึ่งจะต้องมีระบบการประเมินเพื่อตรวจสอบผลการดำเนินงาน ดังกล่าว ว่าโรงเรียนได้พัฒนาให้เป็นที่ไปตามมาตรฐาน คุณภาพที่กำหนดแล้วหรือไม่ ใน ขณะเดียวกัน กรมสามัญศึกษาในฐานะที่เป็นหน่วยงานต้นสังกัด ก็จะประเมินคุณภาพของ โรงเรียน เพื่อให้โรงเรียนเกิดความพร้อม และมีความมั่นใจในคุณภาพมากขึ้น อีกทั้งเป็นการช่วย ชี้จุดเด่น และจุดที่ควรปรับปรุงพัฒนาให้กับโรงเรียนด้วย ซึ่งจากผลการประเมินคุณภาพ โดยกรม

^๑เจือจันทร์ จงสถิตอยู่, การปฏิรูปการศึกษา,ทางออกเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ อย่างยั่งยืน, (กรุงเทพมหานคร : วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร, ๒๕๔๑), หน้า ๒.

^๒สามัญศึกษา, กรม, นโยบายทางการศึกษารัฐบาล กระทรวงศึกษาธิการ กรมสามัญศึกษาประจำปี ๒๕๔๐, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, ๒๕๔๐), หน้า ๕๘.

สามัญศึกษาดังกล่าว มีโรงเรียนในสังกัดเป็นจำนวนมากไม่สามารถผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพไปได้ ทั้งยังส่งผลกระทบต่อ การส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาที่ประเมินโดยใช้เกณฑ์การประเมินใหม่ ที่เรียกว่าเกณฑ์คุณภาพ จึงเป็นสาเหตุหนึ่งที่มีผลกระทบต่อการบริหารจัดการในโรงเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กที่จำเป็นจะต้องเข้าสู่กระบวนการประเมินคุณภาพสถานศึกษาในภาวะที่จะต้องเผชิญวิกฤติหลาย ๆ ด้าน ทั้งความอยู่รอดและความเจริญก้าวหน้าของสถานศึกษา ทำให้การจัดการศึกษาได้รับผลกระทบไปด้วย โดยเฉพาะการพัฒนาคุณภาพด้านวิชาการที่ขาดปัจจัยตัวป้อนกระทบต่อกระบวนการจัดการ และผลผลิตที่เป็นคุณภาพโรงเรียน และส่งผลต่อการประเมินในทุก ๆ ด้าน ตามมา เพราะงานวิชาการถือได้ว่าเป็นหัวใจสำคัญที่สุดของโรงเรียน และเป็นองค์ประกอบหลักถ้าจะนับความสำคัญของการบริหารงานโรงเรียนแล้ว งานวิชาการจะมีความสำคัญเป็นอันดับแรก และเป็นหัวใจของภารกิจทั้งปวงในสถานศึกษา^๓

การบริหารงานวิชาการจึงเป็นหัวใจสำคัญของสถานศึกษาและเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนของแต่ละสถานศึกษา ดังนั้นการศึกษาจึงยังไม่บรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาที่ดีตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ จะพบได้ว่า ผลการวิจัยได้กล่าวถึงปัญหาการบริหารการศึกษา และนักบริหารการศึกษาได้เน้นให้มีการปฏิรูปการศึกษา โดยมีเป้าหมาย คือการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา พัฒนาผู้เรียน พัฒนาการเรียนการสอน และพัฒนาสถานศึกษา โดยเน้นคุณภาพทางการศึกษาตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ และยึดหลักพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ – ๒๕๖๑

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารงานวิจัย ตลอดถึงทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง และเห็นคุณค่าของการบริหารวิชาการดังกล่าว ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อความพึงพอใจในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี เพื่อยกแนวทางในการพัฒนาการบริหารวิชาการด้านการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพให้มากยิ่งขึ้น

^๓สุเทพ ทองประดิษฐ์, การบริหารโรงเรียนเชิงปฏิบัติการ, (มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, ๒๕๒๑), หน้า ๑๓.

๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑.๒.๑ เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี

๑.๒.๒ เพื่อเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี

๑.๒.๓ เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคและแนวทางการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี

๑.๓ ขอบเขตการวิจัย

๑.๓.๑ ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี จำแนกเป็น ๖ ด้าน คือ ๑. หลักสูตรการเรียนการสอน ๒. การจัดการเรียนการสอน ๓. การจัดกิจกรรม ๔. สื่อการสอน และแหล่งเรียนรู้ ๕. การนิเทศภายในสถานศึกษา ๖. การวัดและประเมินผล

๑.๓.๒ ขอบเขตด้านประชากร

การศึกษครั้งนี้จะศึกษาเฉพาะนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี ประกอบด้วยนักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ ๔ ปีที่ ๕ ปีที่ ๖ ซึ่งมีทั้งหมด ๓ โรงเรียน ดังที่ปรากฏในตารางที่ ๑.๑

ตารางที่ ๑.๑ แสดงจำนวนประชากร^๔

ชื่อโรงเรียน	ม.๔	ม.๕	ม.๖	จำนวนนักเรียน
โรงเรียนพนมทวนชนูปถัมภ์	๑๘๐	๑๔๐	๑๔๖	๔๖๖
โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์พนมทวน	๑๑๐	๑๐๘	๔๕	๒๖๓
โรงเรียนพนมทวนวิทยาคม	๖๐	๕๕	๔๘	๑๖๓
รวม	๓๕๐	๓๐๓	๒๔๓	๙๐๐

^๔ สถิตินักเรียนประจำปีการศึกษา ๒๕๕๔, ข้อมูลจากโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอนมทวน.

๑.๓.๓ **ขอบเขตด้านสถานที่** ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ เฉพาะนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งในอำเภอนมทวนมีโรงเรียน ระดับมัธยมศึกษา ทั้งหมด ๓ โรงเรียน คือ ๑. โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์พนมทวน ๒. โรงเรียนพนมทวนชนูปถัมภ์ ๓. โรงเรียนพนมทวนพิทยาคม

๑.๓.๔ **ขอบเขตด้านระยะเวลา** ดำเนินการวิจัย ตั้งแต่ เดือน มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๔ จนถึงเดือน พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๔ รวมเป็นระยะเวลา ๖ เดือน

๑.๔. ปัญหาที่ต้องการทราบ

๑.๔.๑ ระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา ในอำเภอนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี แตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

๑.๔.๒ เปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี แตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

๑.๔.๓ ปัญหาอุปสรรค และแนวทางการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในอำเภอนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี มีอะไรบ้าง

๑.๕. สมมติฐานการวิจัย

๑.๕.๑ นักเรียนเพศต่างกัน มีความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี แตกต่างกัน

๑.๕.๒ นักเรียนอายุต่างกัน มีความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี แตกต่างกัน

๑.๕.๓ นักเรียนมีระดับชั้นต่างกัน มีความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี แตกต่างกัน

๑.๕.๔ นักเรียนตามระดับผลการเรียนต่างกัน มีความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี แตกต่างกัน

๑.๖ นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

๑.๖.๑ ความพึงพอใจในการบริหารงานวิชาการ หมายถึง ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี ใน ๖ ด้าน คือ

๑. หลักสูตรการเรียนการสอน หมายถึง ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อเนื้อหาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน

๒. การจัดการเรียนการสอน หมายถึง ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อ วิธีการจัดการเรียนการสอน

๓. การจัดกิจกรรม หมายถึง ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อ รูปแบบการจัดกิจกรรม

๔. สื่อการสอนและแหล่งเรียนรู้ หมายถึง ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อ จัดทำสื่อการสอน และแหล่งเรียนรู้

๕. การนิเทศภายในสถานศึกษา หมายถึง ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อ การนิเทศภายในสถานศึกษา

๖. การวัดและประเมินผล หมายถึง ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อ การวัดและประเมินผล

๑.๖.๒ โรงเรียนมัธยมศึกษา หมายถึง โรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอพนมทวนที่สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ มี ๑ โรงเรียน คือ ๑. โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์พนมทวน

๑.๖.๓ โรงเรียนมัธยมศึกษา หมายถึง โรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอพนมทวนที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๘ จังหวัดราชบุรี – กาญจนบุรี มี ๒ โรงเรียน คือ

๑. โรงเรียนพนมทวนชนูปถัมภ์ ๒. โรงเรียนพนมทวนพิทยาคม

๑.๖.๔ นักเรียน หมายถึง นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนมัธยมศึกษาอำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี

๑.๘ ประโยชน์ที่ได้รับ

๑.๘.๑ ทำให้ทราบระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา ในอำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี

๑.๘.๒ ทำให้ทราบระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา ในอำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตาม ระดับผลการเรียนของนักเรียน

๑.๘.๓ ทำให้ทราบถึงอุปสรรคและแนวทางการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา ในอำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี

๑.๘.๔ ผลการวิจัยสามารถนำไปใช้ประโยชน์เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา ในอำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี

บทที่ ๒

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี และได้นำแนวคิด ทฤษฎี ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาใช้เป็นพื้นฐานในการศึกษา โดยมีลำดับเนื้อหาที่เป็นสาระสำคัญดังนี้

๒.๑ แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ

๒.๑.๑ ความหมายของความพึงพอใจ

๒.๑.๒ ความหมายของการบริหารงานวิชาการ

๒.๑.๓ แนวคิดการบริหารงานวิชาการ

๒.๑.๔ ความหมายหลักสูตรการเรียนการสอน

๒.๑.๕ ความหมายการจัดการเรียนการสอน

๒.๑.๖ ความหมายการจัดกิจกรรม

๒.๑.๗ ความหมายสื่อการสอน และแหล่งเรียนรู้

๒.๑.๘ ความหมายการนิเทศภายในสถานศึกษา

๒.๑.๙ ความหมายการวัดและประเมินผล

๒.๒ ทฤษฎีการบริหารงานวิชาการ

๒.๓ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๒.๔ กรอบแนวคิดในการวิจัย

๒.๑ แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ

๒.๑.๑ ความหมายของความพึงพอใจ

ความพึงพอใจมีส่วนสำคัญต่อความสำเร็จ และประสิทธิภาพของงาน อันมีผลมาจากความต้องการได้รับการตอบสนอง ตามความประสงค์ของแต่ละบุคคล ความพึงพอใจโดยทั่วไปตรงกับคำในภาษาอังกฤษว่า Satisfaction และยังมีผู้ให้ความหมายคำว่า “ความพึงพอใจ” พอสรุปได้ดังนี้

ปริยาพร วงษ์อนุตรโรจน์ กล่าวถึง ความพึงพอใจไว้ว่า เป็นความรู้สึกรวมของบุคคลที่มีต่อการทำงานทางบวก เป็นความสุขของบุคคลที่เกิดจากการปฏิบัติงาน และได้รับ คือ ผลที่เป็นความพึงพอใจที่ทำให้บุคคลเกิดความรู้สึกกระตือรือร้น มีความมุ่งมั่นที่จะทำงานมีขวัญกำลังใจ สิ่งเหล่านี้จะเป็นผลต่อประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของการทำงานรวมทั้ง ส่งผลต่อความสำเร็จและเป็นไปตามเป้าหมายขององค์กร^๑

เทพศักดิ์ บุญยรัตพันธ์ ได้ให้ความหมายในทางที่คล้ายกันว่า เป็นความพึงพอใจของผู้รับบริการต่อเจ้าหน้าที่ ในการช่วยแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้แก่ประชาชน และความพึงพอใจที่มีความตั้งใจของเจ้าหน้าที่ในการให้บริการแก่ประชาชน^๒

กิตติมา ปรีดีติติก กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกที่ชอบหรือพอใจที่มีองค์ประกอบและสิ่งจูงใจในด้านต่าง ๆ และเขาได้รับการตอบสนองต่อความต้องการของเขาได้^๓

มณี โพธิเสน ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจว่า เป็นความรู้สึกยินดี เจตคติที่ดีของบุคคลเมื่อได้รับการตอบสนองความต้องการของตน ทำให้เกิดความรู้สึกดีในสิ่งนั้น ๆ^๔

กรชกร ชวติ กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นความสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวังกับผลประโยชน์ที่ได้รับ^๕

กาญจนา ภาสุรพันธ์ กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึงระดับ ความรู้สึก หรือความนึกคิดต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ได้รับตามที่คาดหวังหรือมากกว่าที่คาดหวัง^๖

^๑ปริยาพร วงษ์อนุตรโรจน์, **การบริหารงานวิชาการ**, พิมพ์ครั้งที่ ๒, (กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, ๒๕๓๕), หน้า ๓๐.

^๒เทพศักดิ์ บุญยรัตพันธ์, **การบริหารงานบุคคล,ในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน**, คู่มือผู้บริหารโรงเรียนเอกชน, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา, ๒๕๓๖), หน้า ๒๔.

^๓กิตติมา ปรีดีติติก, **การบริหารและการนิเทศเบื้องต้น**, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์อักษรการพิมพ์, ๒๕๓๒), หน้า ๓๒๑ - ๓๒๒.

^๔มณี โพธิเสน, “รายงานค้นคว้าอิสระเรื่อง ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนและบุคลากรในโรงเรียนต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนโพธิเสนวิทยา อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย”, **ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, ๒๕๔๓), หน้า ๑๒.

^๕กรชกร ชวติ, “ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน ที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่ตั้งอยู่นอกเขตเทศบาล”, **วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, ๒๕๔๔), หน้า ๒๔.

^๖กาญจนา ภาสุรพันธ์, “ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา ๘”, **ปริญญาวิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, ๒๕๓๑), หน้า ๕.

อิสริยา พจนธารี ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกเห็นชอบด้วยความประทับใจ ภูมิใจ ยินดีในสิ่งที่สอดคล้องกับความต้องการของตนเอง ความพึงพอใจก่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจ ความเข้าใจอันดีต่อกัน ความสามัคคีในหมู่คณะและเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่จะช่วยให้การดำเนินงานประสบความสำเร็จ^๑

วิชัย โสสุวรรณจินดา ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน หมายถึง ภาวะการมีอารมณ์ในทางบวกที่เกิดขึ้นจากการประเมินประสบการณ์ในงานของบุคคล ความพึงพอใจในงานจะส่งผลถึงขวัญของบุคคลอันเป็นพลังผลักดันต่อการทำงานในอนาคต^๒

เซอร์ชเบอร์ก และคณะ ได้คิดทฤษฎีการจูงใจแบบมีปัจจัย ๒ ด้าน คือ ปัจจัยทางด้านความพึงพอใจ และปัจจัยทางด้านความไม่พึงพอใจ โดยกล่าวว่า ปัจจัยที่สร้างความพึงพอใจได้นั้น ต้องเป็นปัจจัยพิเศษนอกเหนือไปจากที่ผู้อื่นมี และควรหลีกเลี่ยงไม่ให้เกิดมีสิ่งที่จะนำไปสู่ความไม่พึงพอใจ อันจะเป็นผลกระทบต่อการตัดสินใจของบุคคล^๓

กู๊ด กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ระดับความรู้สึกพอใจซึ่งเป็นผลมาจากความสนใจและทัศนคติที่ดีของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่างๆ^๔

วอลเลอร์สไตน์ ให้ความหมายของความพึงพอใจว่า หมายถึง ความรู้สึกที่เกิดขึ้นเมื่อได้รับผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย และอธิบายว่า ความพึงพอใจเป็นกระบวนการทางจิตวิทยาไม่สามารถมองเห็นได้ชัดเจน แต่สามารถคาดคะเนได้จากการสังเกตพฤติกรรมของคน การที่จะทำให้นักเกิดความพึงพอใจ จะต้องศึกษาปัจจัยและองค์ประกอบที่เป็นสาเหตุแห่งความพึงพอใจนั้น^๕

สมยศ นาวิกาน กล่าวว่าความพึงพอใจ คือ ความรุนแรงของความต้องการของบุคคล ความพึงพอใจจะเป็นได้ทั้งทางบวกและทางลบ^๖

^๑อิสริยา พจนธารี, “ความพึงพอใจของผู้ปกครองและผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีต่อการจัดการศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดเลย”, **ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, ๒๕๔๔), หน้า ๒๔

^๒วิชัย โสสุวรรณจินดา, **ความลับขององค์การฯ, พฤติกรรมองค์การสมัยใหม่**, (กรุงเทพมหานคร: ธรรมนิติ, ๒๕๓๕), หน้า ๑๑๑.

^๓Herzberg, F., Bernard, M., & Barbara, **B. S. The motivation to work**, New York, John Wiley & Sons, 1959, pp. 186.

^๔Good, C. V. **Dictionary of education**, New York, McGraw – Hill, 1973, pp. 320.

^๕Wallerstein, H. **Dictionary of psychology**, Maryland, Penguin, 1971, pp. 256.

^๖สมยศ นาวิกาน, **การพัฒนาหลักสูตร**, (กรุงเทพมหานคร : สมหมายการพิมพ์, ๒๕๒๔), หน้า ๓๕.

สุเทพ เมฆ กล่าวว่า ความพึงพอใจในบรรยากาศการเรียนการสอน หมายถึง ความรู้สึกพอใจสภาพการจัดองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน ซึ่งมีความสำคัญในการช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีชีวิตชีวา มีความเจริญงอกงาม มีความกระตือรือร้น เพื่อจะเรียนให้เกิดประโยชน์แก่ตนเอง^{๑๑}

วอลแมน กล่าวว่า ความพึงพอใจ ตามคำจำกัดความของพจนานุกรมทางด้านพฤติกรรมศาสตร์ หมายถึง เป็นสภาพความรู้สึกของบุคคลที่มีความสุข ความอึดอ้อมใจเมื่อความต้องการหรือแรงจูงใจของตนได้รับการตอบสนอง^{๑๒}

เพาเวลล์ ได้ให้ความหมายของการพึงพอใจคือความสามารถของบุคคลในการดำเนินชีวิตอย่างมีความสุข สนุกสนาน ปราศจากความคิดที่เป็นทุกข์ ทั้งนี้ไม่ได้หมายความว่า บุคคลจะได้รับการตอบสนองอย่างสมบูรณ์ในทุก ๆ สิ่งที่ต้องการแต่ความพึงพอใจนั้นจะหมายถึงความสุขที่เกิดจากการปรับตัวของตนต่อสิ่งแวดล้อมเป็นอย่างดี และเกิดความสมดุลระหว่างความต้องการของบุคคลและการได้รับการตอบสนองในสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้^{๑๓}

แซพฟิน กล่าวว่า ความพึงพอใจตามคำจำกัดความของพจนานุกรมด้านจิตวิทยา หมายถึง เป็นความรู้สึกในขั้นแรกเมื่อบรรลุถึงจุดหมายโดยมีแรงกระตุ้น^{๑๔}

สรุป จากความหมายดังกล่าวข้างต้นพอจะกล่าวได้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกชอบ เห็นด้วย และเจตคติที่ดีของบุคคล เมื่อได้รับการตอบสนองความคาดหวัง และความต้องการของตนเองอย่างเหมาะสม

๒.๑.๒ ความหมายของการบริหารงานวิชาการ

งานวิชาการเป็นงานหลัก หรือเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ ที่มุ่งให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษาให้มากที่สุด ด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้

^{๑๑}สุเทพ เมฆ, “ความพึงพอใจในบรรยากาศการเรียนการสอนของนักเรียนและครูโรงเรียนอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา ๑๒”, **ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต** สาขาการบริหารการศึกษา, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร), ๒๕๓๒, หน้า ๘.

^{๑๒}Wolman, B. B. **Dictionary of behavioral science**, New York, Van Nostrand Reinhold, 1973, pp. 283.

^{๑๓}Powell, D. H. **Understanding human adjustment**, Normal adaptation through the life cycle, Boston, MA, little Brown, 1983, pp. 17-18.

^{๑๔}Chaphin, J. P. **Dictionary of psychology**, Englewood Cliffs, NJ, Prentice – Hall, 1994, pp. 256.

โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย ซึ่งจะเป็ปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารงานและการจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนการวัดผล ประเมินผล รวมทั้งการวัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่น ได้อย่างมีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพ ได้มีนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงความหมายของงานวิชาการไว้ดังนี้

กิติมา ปรีดีดิลก กล่าวถึงความหมายของงานวิชาการในโรงเรียนว่างานวิชาการในโรงเรียนนอกจากหมายถึงความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาหลักที่ถือว่าจำเป็นต่อการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมแล้ว ปัจจุบันงานวิชาการยังหมายถึงการอบรมศีลธรรมจรรยา และความประพฤติของนักเรียน เพื่อให้เป็นคนดีนอกเหนือจากความรู้ความสามารถที่จะนำมาเลี้ยงชีพได้มีความสุข ความพึงพอใจตามเอกัตภาพและสภาพความเป็นอยู่ ตลอดจนช่วยเหลือเผื่อแผ่แก่เพื่อนบ้านและสังคมตามสมควรด้วย^{๑๓}

ธีระ รุญเจริญ ได้ให้ความหมาย ของการบริหารงานวิชาการว่าหมายถึงการดำเนินงานทุกชนิดที่ส่งเสริมพัฒนาการเรียนการสอนของสถานศึกษาให้เป็นไปอย่าง มีประสิทธิภาพ ไม่ว่าจะเป็งานที่เกี่ยวข้องกับครูหรือนักเรียนก็ตาม^{๑๔}

อุทัย บุญประเสริฐ ได้กล่าวถึงงานวิชาการว่า งานวิชาการ ได้แก่ งานที่เกี่ยวข้องกับการนำหลักสูตรไปใช้ในงานบริหารหลักสูตรให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและได้ผลผลิตของหลักสูตร ซึ่งหมายถึงตัวเด็กที่เป็นผลผลิตของหลักสูตรที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามจุดหมายของหลักสูตรและงานวิชาการจะครอบคลุมการบริหารหลักสูตร ซึ่งเป็นตัวการสำคัญในการกำกับหรือการกำหนดทิศทางในการจัดการศึกษาเล่าเรียนของโรงเรียน แสดงให้เห็นถึงหลักการทำงานของการศึกษา แสดงถึงจุดหมายที่ต้องการ แสดงถึงวัตถุประสงค์ เนื้อหาความรู้กิจกรรมสำคัญ ๆ และประสบการณ์ที่ต้องจัดให้แก่ผู้เรียนเพื่อให้บรรลุจุดประสงค์ของการเรียนการสอนในแต่ละเรื่องในแต่ละกรณี^{๑๕}

^{๑๓}กิติมา ปรีดีดิลก, การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น, หน้า ๔๗.

^{๑๔}ธีระ รุญเจริญ, “รายงานการวิจัยเรื่องสภาพและปัญหาการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาในประเทศไทย”, (กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, ๒๕๔๕), หน้า ๑๒๕.

^{๑๕}อุทัย บุญประเสริฐ, สารสำคัญเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช ๒๕๒๑ สำหรับผู้บริหารและนักวางแผนการประถมศึกษา, (กรุงเทพมหานคร : ประยูรวงศ์, ๒๕๒๘), หน้า ๕.

ภิญโญ สาร กล่าวว่า งานวิชาการเป็นกิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียน ซึ่งเกี่ยวข้องกับ การปรับปรุงพัฒนาการสอนนักเรียนให้ได้ผลดีมีประสิทธิภาพ^{๒๐}

ชัยพฤกษ์ เสรีรักษ์ ได้กล่าวถึง ความหมายของการบริหารงานวิชาการไว้ว่างาน วิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา คือ การจัดกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวกับการเรียนและ ประสบการณ์ต่างๆให้แก่นักเรียนตลอดจนการอบรมศีลธรรมจรรยาและความประพฤติของนักเรียน เพื่อให้เป็นคนดี มีความรู้ ความสามารถ พอที่จะนำมาหาเลี้ยงชีพได้อย่างมีความสุข มีความพอใจ ตามมาตรฐานและสภาพความเป็นอยู่และช่วยเหลือเพื่อแม่เพื่อนบ้านและสังคมตามสมควร^{๒๑}

กมล ภูประเสริฐ กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา หมายถึง การบริหารที่ เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา อันเป็นเป้าหมายสูงสุดในการกิจของสถานศึกษา ซึ่งคุณภาพ การศึกษาที่คาดหวัง คือ คุณสมบัติอันพึงประสงค์ที่จะเกิดขึ้นแก่ผู้เรียน ได้แก่ ความรู้ ความ เข้าใจ ความคิด ทักษะ ความสามารถ สุขภาพกาย สุขภาพจิต และคุณลักษณะในด้านบุคลิกภาพ ค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม^{๒๒}

รุจิร ภูสาระ และจันทรานี สงวนนาม การบริหารงานวิชาการหมายถึง การบริหาร กิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษา ซึ่งเกี่ยวข้องกับการปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดผล ตามเป้าหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ^{๒๓}

สรูปได้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดทุกประเภทที่ เกี่ยวกับการเรียนการสอนและการบริหารสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการจัดการเรียนการ สอนเพื่อให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างราบรื่น เปรียบเสมือนเส้นเลือดใหญ่ไหลหล่อเลี้ยง หัวใจ การบริหารจึงเป็นกิจกรรมที่สำคัญที่สุดของงานวิชาการที่สามารถทำให้งานวิชาการเกิด พลวัต (Academic Affairs Dynamic) อยู่ตลอดเวลา ส่งผลต่อประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และ คุณภาพของการศึกษาอย่างต่อเนื่องตลอดไป

^{๒๐}ภิญโญ สาร, การบริหารการศึกษา, (กรุงเทพมหานคร : วัฒนาพานิช, ๒๕๒๖), หน้า ๓๒๔.

^{๒๑}ชัยพฤกษ์ เสรีรักษ์, ปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้มุ่งผู้เรียนเป็นสำคัญ, (กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค, ๒๕๔๓), หน้า ๑๖๑.

^{๒๒}กมล ภูประเสริฐ, การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา, ชุดการพัฒนาสู่มาตรฐานการศึกษาขั้น พื้นฐาน, พิมพ์ครั้งที่ ๒, (กรุงเทพมหานคร: เทธิปส์, ๒๕๔๕), หน้า ๕-๖.

^{๒๓}รุจิร ภูสาระ และจันทรานี สงวนนาม, การบริหารหลักสูตรในสถานศึกษา, (กรุงเทพมหานคร : บুক พอยท์, ๒๕๔๕), หน้า ๕๖.

๒.๑.๓ แนวคิดการบริหารงานวิชาการ

มีนักการศึกษาได้ให้แนวคิดของการบริหารงานวิชาการไว้ดังนี้

ภิญโญ สาธร ได้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการไว้ว่า หมายถึง การบริหารงานกิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียน ที่เกี่ยวกับการปรับปรุง พัฒนาการสอนนักเรียนให้ได้ผลดี และมีประสิทธิภาพที่สุด^{๒๔}

อุทัย ธรรมเดโช กล่าวว่าการบริหารงานวิชาการ หมายถึง บริหารกิจกรรมทุกชนิดภายในโรงเรียนที่เกี่ยวกับการปรับปรุง พัฒนาให้การเรียนการสอนได้ผลดี และมีประสิทธิภาพสูงสุด^{๒๕}

เอกชัย กี่สุขพันธ์ กล่าวว่าการบริหารงานวิชาการ หมายถึง การดำเนินงานทุกชนิดเพื่อจะส่งเสริมพัฒนาหรือปรับปรุงการเรียนการสอนของโรงเรียน ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพไม่ว่าจะเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับครูหรือนักเรียนก็ตาม^{๒๖}

กิติมา ปรีดีติลล กล่าวว่าการบริหารงานวิชาการเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษา หรือ โรงเรียนเพื่อดำเนินการและพัฒนารเรียนการสอนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพมากที่สุด^{๒๗}

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ ได้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการ หมายถึงการบริหารสถานศึกษา โดยมีการจัดกิจกรรมทุกสิ่งทุกอย่างที่เกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดี และมีประสิทธิภาพให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน^{๒๘}

จากความหมายของการบริหารงานวิชาการที่นักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวมา พอสรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญและต้องมีความรู้ความเข้าใจในงานวิชาการ และเป็นผู้นำทางวิชาการแก่ครูในโรงเรียน

^{๒๔}ภิญโญ สาธร, การบริหารการศึกษา, หน้า ๓๒๔.

^{๒๕}อุทัย ธรรมเดโช, หลักการบริหารการศึกษาเบื้องต้น, (กรุงเทพมหานคร : อักษรการพิมพ์, ๒๕๓๒), หน้า ๑๕๓.

^{๒๖}เอกชัย กี่สุขพันธ์, หลักการบริหารการศึกษาทั่วไป, พิมพ์ครั้งที่ ๒, (กรุงเทพมหานคร : อนาคตศิลป์การพิมพ์, ๒๕๓๘), หน้า ๑๕๓.

^{๒๗}กิติมา ปรีดีติลล, การบริหารและกรณีศึกษาเบื้องต้น, หน้า ๑๔.

^{๒๘}ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, การบริหารงานวิชาการ, (กรุงเทพมหานคร : พิมพ์ดี, ๒๕๔๔), หน้า ๑๖.

ความสำคัญของงานวิชาการ งานวิชาการเป็นงานที่มีความสำคัญในการจัดระบบงานให้รัดกุม และมีการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ ฉะนั้น จึงมีนักการศึกษาได้ให้ความสำคัญของงานวิชาการไว้ดังนี้

พนัส หันนาคินทร์ ได้กล่าวถึงความสำคัญของงานวิชาการไว้ว่างานวิชาการเป็นหัวใจของโรงเรียน เป็นชีวิตจิตใจของสถาบัน ส่วนงานด้านอื่น ๆ เป็นองค์ประกอบที่จะทำให้ชีวิตสถาบันดำเนินไปด้วยความราบรื่นเท่านั้น^{๒๕}

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนว่างานที่สำคัญของครูใหญ่นั้น ก็คือการศึกษาแก่นักเรียน ซึ่งครูใหญ่อาจจะไม่ได้ดำเนินการด้วยตนเอง แต่ครูใหญ่จำเป็นต้องมีความชำนาญในเรื่องต่าง ๆ ซึ่งกำลังดำเนินการอยู่ในโรงเรียนของตน^{๒๖}

ภิญโญ สาธร กล่าวว่า ความจริงผู้บริหารการศึกษา หรือครูใหญ่ทุกคนควรจะรับผิดชอบเป็นผู้นำครูในด้านวิชาการเป็นอันดับแรก เพราะหน้าที่ของโรงเรียนหรือสถานศึกษาทุกแห่ง คือ การให้ความรู้แก่เด็กนักเรียนในด้านวิชาการโดยการทำงานร่วมกับครูกระตุ้นเตือนครูให้คำแนะนำครู และประสานงานให้ครูทุกคนทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพในการสอน^{๒๗}

อำภา บุญช่วย ได้กล่าวถึงความสำคัญของงานวิชาการไว้ว่า งานด้านวิชาการถือว่าเป็นหัวใจสำคัญ หรืออาจกล่าวได้ว่าเป็นงานหลักของสถานศึกษา ส่วนงานอื่น ๆ เป็นงานที่มาสสนับสนุนงานวิชาการให้มีคุณภาพ ดังนั้นงานวิชาการจึงมีใช่เพียงแต่ให้นักเรียนอ่านออก เขียนได้ ทำเลขเก่งเท่านั้น แต่หมายรวมถึงการดำรงชีวิตในสังคมร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข^{๒๘}

กมล ภูประเสริฐ กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาเป็นการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามที่คาดหวัง ประกอบด้วยงานหลายด้าน ได้แก่ งานเกี่ยวกับหลักสูตร หลักสูตรท้องถิ่น งานเกี่ยวกับการเรียนการสอน งานเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลการเรียนตามสภาพจริง ไม่เน้นการใช้ข้อสอบเพียงอย่างเดียว^{๒๙}

^{๒๕}พนัส หันนาคินทร์, หลักการบริหารโรงเรียน, (กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๒๔, หน้า ๒๓๕.

^{๒๖}จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, การประเมินผลการปฏิบัติงานในโรงเรียน, (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๑), หน้า ๓.

^{๒๗}ภิญโญ สาธร, การบริหารการศึกษา, (กรุงเทพมหานคร : ศ.ศ., ๒๕๒๓ ก), หน้า ๒๕๒.

^{๒๘}อำภา บุญช่วย, การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน, พิมพ์ครั้งที่ ๒, (กรุงเทพมหานคร: โอ.เอส.พรินติ้งเฮาส์, ๒๕๓๗), หน้า ๑๗๕.

^{๒๙}กมล ภูประเสริฐ, การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา, หน้า ๖.

อำภา บุญช่วย ได้กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้ใช้เวลาไปกับการบริหารงานต่าง ๆ ของสถานศึกษาซึ่งได้แบ่งสัดส่วนของงานแต่ละงานเป็นร้อยละ ดังนี้^{๓๔}

งานบริหารงานวิชาการ	ร้อยละ ๔๐
งานบริหารบุคลากร	ร้อยละ ๒๐
งานบริหารกิจการนักเรียน	ร้อยละ ๒๐
งานบริหารการเงิน	ร้อยละ ๕
งานบริหารอาคารสถานที่	ร้อยละ ๕
งานบริหารความสัมพันธ์กับชุมชน	ร้อยละ ๕
งานบริหารทั่วไป	ร้อยละ ๕

จะเห็นได้ว่าการบริหารงานวิชาการนับเป็นงานที่สำคัญของโรงเรียน เป็นหน้าที่หลักของโรงเรียน ถือเป็นหัวใจของการบริหารโรงเรียน โรงเรียนจะดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับงานวิชาการของโรงเรียน ที่จะสร้างนักเรียนให้มีคุณภาพ มีความรู้ มีจริยธรรม และคุณสมบัติตามที่ต้องการ เพื่อนำไปใช้ในการดำรงชีวิตในสังคมต่อไปได้เป็นอย่างดี

๒.๑.๔ ด้านหลักสูตร

มีนักการศึกษาหลายท่าน ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ดังนี้

กรมวิชาการ กล่าวว่า หลักสูตร หมายถึง ประสบการณ์ทั้งหมดที่โรงเรียนจัดให้นักเรียนทั้งในและนอกห้องเรียนเพื่อให้นักเรียนมีความรู้ ทักษะ เกิดความคิดและทัศนคติที่ดีอันจำเป็นต่อการดำรงชีวิต^{๓๕}

อุทัย บุญประเสริฐ กล่าวว่า หลักสูตร หมายถึง แผนที่ครอบคลุมของโรงเรียนหรือสถานศึกษาเป็น blueprint ในการทำงานของนักบริหารสถานศึกษาที่ประสงค์จะใช้วิชาชีพชั้นสูงเป็นหลักในการบริหารโรงเรียน^{๓๖}

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ กล่าวว่า หลักสูตรมีความหมาย ๓ ประการคือ^{๓๗}

๑. หลักสูตร เป็นศาสตร์ที่มีทฤษฎี หลักการและการนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนตามที่มุ่งไว้

^{๓๔}อำภา บุญช่วย, การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน, หน้า ๑๗๕.

^{๓๕}วิชาการ, กรม, คู่มือการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช ๒๕๒๑, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ครุสภา, ๒๕๒๑), หน้า ๑.

^{๓๖}อุทัย บุญประเสริฐ, หลักสูตรและการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน, (กรุงเทพมหานคร : เอส ดี เพรส, ๒๕๔๐), หน้า ๑๗๓.

^{๓๗}ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, การบริหารงานวิชาการ, หน้า ๒๕.

๒. หลักสูตรเป็นระบบในการจัดการศึกษา โดยมีปัจจัยนำเข้า ได้แก่ ครู นักเรียน วัสดุ อุปกรณ์ อาคารสถานที่ กระบวนการ ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผลผลิต ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสำเร็จทางการศึกษา เป็นต้น

๓. หลักสูตรเป็นแผนการจัดการเรียนการสอน ที่มุ่งประสงค์จะอบรมฝึกฝนผู้เรียนให้ เป็นไปตามเป้าหมายที่ต้องการ

กรมวิชาการ กล่าวว่า หลักสูตร หมายถึง แนวทางหรือข้อกำหนดของการจัดการศึกษา ที่จะพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ โดยส่งเสริมให้แต่ละบุคคลพัฒนาไปสู่ศักยภาพสูงสุด ของตนรวมถึงลำดับขั้นของมวลประสบการณ์ที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้สะสม ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนนำ ความรู้ไปสู่การปฏิบัติได้ ประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ด้วยตนเอง รู้จักตนเองมีชีวิตอยู่ใน โรงเรียน ชุมชน สังคมและโลกอย่างมีความสุข^{๓๘}

สรุปได้ว่าหลักสูตร หมายถึง แนวทางในการจัดการศึกษาที่จัดให้ผู้เรียน เพื่อพัฒนาให้ ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และ คุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต โดยส่งเสริมให้แต่ละบุคคลพัฒนาตนเองให้ เต็มตามศักยภาพ รวมถึงการประมวลประสบการณ์ที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้สะสมที่ช่วยให้ ผู้เรียนเป็น บุคคลแห่งการเรียนรู้ ประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ด้วยตนเอง รู้จักตนเอง สามารถอยู่ร่วมกับ ผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๔^{๓๙}

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๔ มีรายละเอียดสรุปได้ดังนี้

๑. หลักการ

เพื่อให้การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นไปตามแนวนโยบายการจัดการศึกษาของประเทศ จึงกำหนดหลักการของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานไว้ดังนี้

- ๑) เป็นการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มุ่งเน้นความเป็นไทยควบคู่กับ ความเป็นสากล
- ๒) เป็นการศึกษาเพื่อเพื่อปวงชน ที่จัดการเรียนรู้
- ๓) เป็นหลักสูตรที่จัดการศึกษาได้ทุกรูปแบบ ครอบคลุมทุกเป้าหมาย สามารถ เทียบโอนผลการเรียนรู้และประสบการณ์

^{๓๘}วิชาการ, กรม, แนวทางการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ครูสภา ลาดพร้าว, ๒๕๕๕ ก), หน้า ๑.

^{๓๙}วิชาการ, กรม, หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๔, (กรุงเทพมหานคร, โรงพิมพ์ องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์, ๒๕๕๕ ข), หน้า ๔ - ๗.

๒. จุดหมาย

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานมุ่งพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุขและมีความเป็นไทย มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ จึงกำหนดจุดหมายซึ่งถือเป็นมาตรฐานการเรียนรู้ให้เกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ดังต่อไปนี้

๑) เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยในตนเอง ปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ มีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมอันพึงประสงค์

๒) มีความคิดสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน รักการอ่าน รักการเขียน และรักการค้นคว้า

๓) มีความรู้อันเป็นสากล รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงและความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการ มีทักษะและศักยภาพในการจัดการ การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี ปรับวิธีการคิด วิธีการทำงานได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์

๔) มีทักษะและกระบวนการ โดยเฉพาะทางคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ทักษะการคิดการสร้างปัญหา และทักษะในการดำเนินชีวิต

๕) รักการออกกำลังกาย ดูแลตนเองให้มีสุขภาพและบุคลิกภาพที่ดี

๖) มีประสิทธิภาพในการผลิตและการบริโภค มีค่านิยมเป็นผู้ผลิตมากกว่าเป็นผู้บริโภค

๗) เข้าใจในประวัติศาสตร์ของชาติไทย ภูมิใจในความเป็นไทย เป็นพลเมืองดี ยึดมั่นในวิถีชีวิต และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

๘) มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ภาษาไทย ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี กีฬา ภูมิปัญญาไทย ทรัพยากรธรรมชาติและพัฒนาลิ่งแวดล้อม

๙) รักประเทศชาติและท้องถิ่น มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามให้สังคม

๓. โครงสร้าง

เพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปตามหลักการ จุดหมายและมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ให้สถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องมีแนวปฏิบัติในการจัดหลักสูตรสถานศึกษาจึงได้กำหนดโครงสร้างของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานดังนี้

๑) ระดับช่วงชั้น กำหนดหลักสูตรเป็น ๔ ช่วงชั้น ตามระดับพัฒนาการของผู้เรียนดังนี้

ช่วงชั้นที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ – ๓

ช่วงชั้นที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ – ๖

ช่วงชั้นที่ ๓ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ – ๓

ช่วงชั้นที่ ๔ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ - ๖

๒) สาระการเรียนรู้ กำหนดสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วยองค์ความรู้ทักษะหรือกระบวนการการเรียนรู้ และคุณลักษณะหรือค่านิยม คุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียนเป็น ๘ กลุ่ม คือ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี และภาษาต่างประเทศ

สาระการเรียนรู้ทั้ง ๘ กลุ่มนี้ เป็นพื้นฐานสำคัญที่ผู้เรียนทุกคนต้องเรียนรู้ โดยอาจจัดเป็น ๒ กลุ่ม คือ กลุ่มแรก ประกอบด้วย ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เป็นสาระการเรียนรู้ที่สถานศึกษาต้องใช้เป็นหลักในการจัดการเรียนการสอนเพื่อสร้างพื้นฐานการคิดและเป็นกลยุทธ์ในการแก้ปัญหาและวิกฤตของชาติ กลุ่มที่ ๒ ประกอบด้วย สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี และภาษาต่างประเทศ เป็นสาระการเรียนรู้ที่เสริมสร้างพื้นฐานความเป็นมนุษย์และสร้างศักยภาพในการคิดและการทำงานอย่างสร้างสรรค์

เรื่องสิ่งแวดล้อมศึกษา หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ไว้ในสาระการเรียนรู้กลุ่มต่างๆ โดยเฉพาะกลุ่มวิทยาศาสตร์ กลุ่มสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม กลุ่มสุขศึกษาและพลศึกษา

กลุ่มภาษาต่างประเทศ กำหนดให้เรียนภาษาอังกฤษทุกช่วงชั้น ส่วนภาษาต่างประเทศอื่น ๆ สามารถเลือกจัดการเรียนรู้ได้ตามความเหมาะสม

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดสาระการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มไว้เฉพาะส่วนที่จำเป็นในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนทุกคนเท่านั้น สำหรับส่วนที่ตอบสนองความสามารถ ความถนัดและความสนใจของผู้เรียนแต่ละคนนั้น สถานศึกษาสามารถกำหนดเพิ่มขึ้นได้ให้สอดคล้องและสนองตอบศักยภาพของผู้เรียนแต่ละคน

๓) กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เป็นกิจกรรมที่จัดให้ผู้เรียน ได้พัฒนาความสามารถของตนเองตามศักยภาพ มุ่งเน้นเพิ่มเติมจากกิจกรรมที่ได้จัดให้เรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง ๘ กลุ่ม การเข้าร่วมและปฏิบัติกิจกรรมที่เหมาะสมร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุขกับกิจกรรมที่เลือกด้วยตนเองตามความถนัดและความสนใจอย่างแท้จริง การพัฒนาที่สำคัญ ได้แก่ การพัฒนาองค์รวมของความเป็นมนุษย์ให้ครบทุกด้าน ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม โดยอาจจัดเป็นแนวทางหนึ่งที่จะสนองนโยบายในการสร้างเยาวชนของชาติให้เป็นผู้มีศีลธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย และมีคุณภาพเพื่อพัฒนาองค์รวมของความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกของการทำประโยชน์เพื่อสังคม

๔) มาตรฐานการเรียนรู้ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ๘ กลุ่ม ที่เป็นข้อกำหนดคุณภาพผู้เรียนด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการ คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมของแต่ละกลุ่ม เพื่อใช้เป็นจุดมุ่งหมายในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ซึ่งกำหนดเป็น ๒ ลักษณะ คือ

ลักษณะที่ ๑ มาตรฐานการเรียนรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นมาตรฐานการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ เมื่อผู้เรียนเรียนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ลักษณะที่ ๒ มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น เป็นมาตรฐานการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ เมื่อผู้เรียนเรียนจบในแต่ละช่วงชั้น คือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ และ ๖ และ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ และ ๖

มาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดไว้เฉพาะ มาตรฐานการเรียนรู้ที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนทุกคนเท่านั้น สำหรับมาตรฐานการเรียนรู้ที่ สอดคล้องกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ตลอดจนมาตรฐานการเรียนรู้ที่เข้มข้นตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียน ให้สถานศึกษาพัฒนาเพิ่มเติมได้

๕) เวลาเรียน หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดเวลาในการจัดการเรียนรู้และ กิจกรรมพัฒนา ผู้เรียนไว้ดังนี้

ช่วงชั้นที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๓ มีเวลาเรียนประมาณปีละ ๘๐๐ - ๑,๐๐๐ ชั่วโมง โดยเฉลี่ยวันละ ๔-๕ ชั่วโมง

ช่วงชั้นที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๖ มีเวลาเรียนประมาณปีละ ๘๐๐ - ๑,๐๐๐ ชั่วโมง โดยเฉลี่ยวันละ ๔-๕ ชั่วโมง

ช่วงชั้นที่ ๓ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑-๓ มีเวลาเรียนประมาณปีละ ๑,๐๐๐ - ๑,๒๐๐ ชั่วโมง โดยเฉลี่ยวันละ ๕-๖ ชั่วโมง

ช่วงชั้นที่ ๔ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖ มีเวลาเรียนประมาณปีละ ๑,๒๐๐ ชั่วโมง โดยเฉลี่ยวันละ ๖ ชั่วโมง

๒.๑.๕ ด้านการจัดการเรียนการสอน

ก. ความหมายของการจัดการเรียนการสอน

ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้สอดคล้องกับแนวการจัดการศึกษาตาม พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒)

พุทธศักราช ๒๕๔๕ จำเป็นต้องทราบและเข้าใจความของการจัดการเรียนการสอนด้วย ซึ่งมีนักการศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษาได้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

กิติมา ปรีดีดิถก ได้กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนว่าเป็นหน้าที่โดยตรงของผู้บริหารที่จะทำการจัดการเรียนการสอน มีการเรียนการสอนที่ถูกต้อง ตลอดจนมีการอำนวยความสะดวกเพื่อการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ หลักที่สำคัญของการจัดการเรียนการสอนควรจัดความรู้และคุณสมบัติอื่นที่ต้องการให้แก่ผู้เรียนได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ เนื้อหาที่สอนยึดหยุ่นตามเหตุการณ์ และท้องถิ่นและความสนใจของผู้เรียน^{๔๐}

สัจด์ อุทรานันท์ กล่าวถึงการจัดการเรียนการสอน ไว้ว่าการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบจะช่วยให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และได้ให้คำนิยามของระบบการจัดการเรียนการสอนไว้ว่า ระบบการเรียนการสอน คือการจัดองค์ประกอบของการเรียนการสอนให้มีความสัมพันธ์กัน เพื่อสะดวกต่อการไปสู่จุดหมายปลายทางของการเรียนการสอนที่ได้กำหนด และได้กำหนดองค์ประกอบที่จำเป็นสำหรับระบบการเรียนการสอนที่แท้จริงดังต่อไปนี้ คือ ลักษณะของผู้เรียน จุดมุ่งหมายของหลักสูตร เนื้อหาสาระที่จะสอน การเตรียมความพร้อม การดำเนินการสอน กิจกรรมสร้างเสริมทักษะ กิจกรรมสนับสนุน การควบคุมและการตรวจสอบสัมฤทธิ์ผลของการสอน และปรับปรุงแก้ไข

ส่วนการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการและพัฒนาการของเด็กจะต้องคำนึงถึง ความสามารถของเด็ก ความแตกต่างของวิธีการเรียนของเด็กแต่ละคน และความต้องการทางจิตวิทยาของเด็กแต่ละคน^{๔๑}

ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์ ได้ให้ความหมายของการจัดการเรียนการสอนไว้เป็น ๒ คำ คือ การสอน หมายถึง การถ่ายทอดความรู้จากครูไปสู่นักเรียน และการเรียนการสอน มีความหมายกว้างกว่าการสอน หมายถึง กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการสอนด้วย เช่น การใช้สื่อ การจัดกิจกรรมระหว่างสอน การทดสอบ เป็นต้น การจัดการเรียนการสอนจึงเป็นภารกิจที่สำคัญที่สุดของโรงเรียน ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนจะต้องคำนึงถึงเพื่อให้เกิดผลดีต่อการเรียนการสอนอยู่เสมอ^{๔๒}

^{๔๐}กิติมา ปรีดีดิถก, การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น, หน้า ๖๑.

^{๔๑}สัจด์ อุทรานันท์, พื้นฐานและหลักการพัฒนาหลักสูตร, (กรุงเทพมหานคร : วงเดือนการพิมพ์, ๒๕๒๗), หน้า ๑๗๖.

^{๔๒}ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์, การบริหารงานวิชาการ, หน้า ๕๗.

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนการสอน หมายถึง ความพยายามของคนหนึ่งหรือหลายคน ที่จะจัดกิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้บุคคลหนึ่งหรือหลายคนเกิดการเรียนรู้ โดยผู้จัดต้องเป็นผู้ช่วยเหลือ ส่งเสริม และสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมุ่งปลูกฝังด้านปัญญา พัฒนาการคิดของผู้เรียนให้มีความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ พัฒนาความสามารถทางอารมณ์ สามารถแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม

ข. แนวคิดในการจัดการเรียนการสอน

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๔๕ ได้ให้ความสำคัญของการจัดการเรียนการสอน โดยได้ระบุไว้ในมาตรา ๒๔ ถึงการจัดกระบวนการเรียนรู้ว่าให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการดังต่อไปนี้^{๔๓}

๑. จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

๒. ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา

๓. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

๔. จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรมค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา

๕. ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอน และแหล่งวิทยาการประเภทต่างๆ

๖. จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

^{๔๓}ศึกษานิเทศก์, กระทรวง, พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๔๕ พร้อมกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องและพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. ๒๕๔๕, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์, ๒๕๔๖ ก), หน้า ๑๕.

กรมวิชาการ ได้กล่าวถึงการจัดกระบวนการการเรียนรู้ไว้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๔๕ ไว้ว่า สถานศึกษาควรจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งเน้น การฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการการเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้ป้องกันและแก้ไขปัญหา จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง ผสมผสานสาระความรู้ต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกันปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ อำนวยสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้^{๔๔}

สรุปได้ว่าในการจัดการเรียนการสอน ต้องจัดให้สอดคล้องกับความถนัดและความสนใจของผู้เรียน โดยจัดกระบวนการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามวิธีการฝึกทักษะ กระบวนการคิดการจัดการ การเผชิญสถานการณ์ การประยุกต์ความรู้มาใช้ในการแก้ปัญหาและป้องกันเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และรอบรู้ เป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข

ค. ขอบข่ายของการจัดการเรียนการสอน

ในการจัดการเรียนการสอนมีนักการศึกษาได้กล่าวถึงขอบข่ายของการจัดการเรียนการสอนไว้ดังนี้

กิติมา ปรีดีดิลก กล่าวว่า งานหรือกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนที่ผู้บริหารจะต้องปฏิบัติ ได้แก่ การจัดแผนการเรียน การจัดตารางสอน การจัดชั้นเรียน การจัดครูเข้าสอน การจัดแบบเรียน การจัดห้องสมุด และการจัดทำคู่มือครู^{๔๕}

นิพนธ์ กินาวงศ์ กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนอาจแยกได้คือการจัดแบ่งกลุ่มนักเรียน การจัดตารางสอน การกำหนดแบบเรียน และการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา^{๔๖}

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ กล่าวว่า การจัดดำเนินงานเกี่ยวกับการเรียนการสอน เพื่อให้การสอนในสถานศึกษาดำเนินไปด้วยดี และสามารถปฏิบัติได้ จึงต้องมีการจัดเกี่ยวกับการเรียนการสอนดังนี้ คือ การจัดตารางสอน การจัดชั้นเรียน การจัดครูเข้าสอน การจัดแบบเรียน การปรับปรุงการเรียนการสอนและฝึกงาน^{๔๗}

^{๔๔} วิชาการ, กรม, หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๔๕, หน้า ๓.

^{๔๕} กิติมา ปรีดีดิลก, การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น, หน้า ๖๑ – ๖๔.

^{๔๖} นิพนธ์ กินาวงศ์, เอกสารคำสอน หลักการบริหารการศึกษา, พิชญ โลก, (ภาควิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์, ๒๕๔๑), หน้า ๖๕ – ๗๑.

^{๔๗} ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, การบริหารงานวิชาการ, หน้า ๑๗ – ๑๘.

เอกชัย กี่สุขพันธ์ กล่าวว่า กระบวนการเรียนการสอนเป็นการนำหลักสูตรไปใช้ กระบวนการเรียนการสอนนี้จะต้องประกอบด้วย การแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน เช่น การจัดทำ แผนการสอน คู่มือครู แบบเรียน หนังสืออ่านประกอบต่าง ๆ เป็นต้น การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่จะเอื้อต่อการเรียนการสอน เช่น การจัดตารางสอน การจัดห้องสมุด การจัดวัสดุ อุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ประกอบการสอน เป็นต้น และประการสุดท้าย คือ การสอนของครูซึ่งเป็นขั้นที่สำคัญของกระบวนการเรียนการสอน^{๔๘}

จิตต์ หมวดสง กล่าวว่า การจัดการเรียนที่เหมาะสมมีการสอนที่ถูกต้อง ตลอดจนการอำนวยความสะดวก เพื่อการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ หลักที่สำคัญของการจัดการเรียนการสอน ควรจัดความรู้และคุณสมบัติอื่นที่ต้องการให้แก่ผู้เรียนได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ เนื้อหาที่สอนยืดหยุ่นตามเหตุการณ์ สภาพท้องถิ่น และความสนใจของผู้เรียน การจัดการเรียนการสอนที่ผู้บริหารจะต้องปฏิบัติได้แก่ การจัดแผนการเรียน การจัดตารางสอน การจัดชั้นเรียน การจัดครูเข้าสอน การจัดแบบเรียน การจัดห้องสมุด และการจัดคู่มือครู^{๔๙}

จากแนวคิดของนักการศึกษาหลาย ๆ ท่าน สรุปได้ว่า การจัดการเรียนการสอนเป็นหน้าที่โดยตรงของผู้บริหาร ซึ่งเกี่ยวข้องกับการจัดแผนการเรียน การจัดตารางสอน การจัดครูเข้าสอน การจัดชั้นเรียน การจัดแบบเรียน

ข. การจัดแผนการเรียน

นักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงการจัดทำแผนการเรียนไว้ดังนี้

กิติมา ปรีดีติติก ได้กล่าวถึง การจัดแผนการเรียนการสอนเป็นการกำหนดรายวิชาต่าง ๆ ให้ผู้เรียนเรียนอย่างมีเป้าหมาย เป็นการกำหนดแผนไว้ล่วงหน้าตลอดระยะเวลาของการศึกษา จะต้องศึกษาอะไรบ้าง มากน้อยเท่าไร โดยคำนึงถึงเนื้อหาสาระที่มีประกอบอยู่ในหลักสูตร วิธีจัดแผนการเรียนจะต้องคำนึงถึงผู้เรียนได้มีโอกาสเลือกเรียนตามความถนัดความสนใจและความสามารถจากภาคปฏิบัติ โรงเรียนมักจัดแผนการเรียนโดยคำนึงถึงความสนใจและความสามารถควบคู่กันไปกับการคำนึงถึงทรัพยากรที่มีอยู่ ได้แก่ ครู เครื่องมือ และอุปกรณ์ มีอย่างไรจัดอย่างนั้น และจัดตามความเห็นชอบโรงเรียนและครู^{๕๐}

^{๔๘}เอกชัย กี่สุขพันธ์, หลักการบริหารการศึกษาทั่วไป, หน้า ๑๕๓.

^{๔๙}จิตต์ หมวดสง, การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น, (ม.ป.ท.), ๒๕๓๔, หน้า ๕๒.

^{๕๐}กิติมา ปรีดีติติก, การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น, หน้า ๖๒.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ ได้กล่าวว่า สถานศึกษาต้องจัดทำแผนการเรียนให้สอดคล้องกับหลักสูตร เพื่อให้ผู้เรียนมีโอกาสเลือกเรียนได้ตามถนัดตามความสนใจและความสามารถ แผนการเรียนเป็นการกำหนดรายวิชาให้นักเรียนมีวิชาบังคับ วิชาเลือก และวิชาเลือกเสรีอย่างมีจุดมุ่งหมาย เป็นหน้าที่ของฝ่ายวิชาการที่จะต้องศึกษาโครงสร้างของหลักสูตร รายวิชาต่างๆ ในหลักสูตรให้เข้าใจ โดยละเอียด และในการจัดแผนการเรียนควรอาศัยข้อมูลต่อไปนี้^{๕๐}

๑. มีการสำรวจสภาพท้องถิ่น อุตสาหกรรม และความต้องการของผู้ปกครอง
๒. มีการสำรวจความต้องการของนักเรียนนักศึกษา
๓. มีการสำรวจความต้องการของสถานประกอบอุตสาหกรรม
๔. มีการสำรวจความพร้อมของสถานศึกษาในด้านต่าง ๆ เช่น วัสดุอุปกรณ์ เครื่องจักร เครื่องมือ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการแปลงสาธิต โรงประลอง เป็นต้น
๕. มีการนำผลสรุป มาสรุปวิเคราะห์ เพื่อนำไปสู่การจัดแผนการเรียนของนักเรียนนักศึกษา
๖. แผนการเรียนที่เปิดสอนจากการประชุมพิจารณาปรับแผนการเรียนได้เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียน

การจัดแผนการเรียนนี้ สถานศึกษาแต่ละแห่งจะจัดต่างกันไปตามสภาพความพร้อมในด้านอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ ตลอดจนครูอาจารย์ สถานศึกษาขนาดใหญ่สามารถจัดแผนการเรียนได้มากสถานศึกษาขนาดเล็ก

สรุปได้ว่า การจัดแผนการเรียนเป็นการกำหนดรายวิชาต่าง ๆ ให้ผู้เรียนเรียนอย่างมีเป้าหมายเป็นการกำหนดแผนไว้ล่วงหน้าตลอดระยะเวลาของสถานศึกษาจะต้องศึกษาอะไรบ้าง มากน้อยเพียงไร โดยคำนึงถึงเนื้อหาสาระที่มีประกอบอยู่ในหลักสูตร โดยคำนึงถึงผู้เรียนได้มีโอกาสเลือกเรียนตามความถนัดความสนใจและความสามารถและทรัพยากรที่มีอยู่ ได้แก่ ครู เครื่องมือ และอุปกรณ์ รวมถึงความเห็นชอบของโรงเรียนและคณะครู

^{๕๐}ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, การบริหารงานวิชาการ, หน้า ๑๘๕.

ง. การจัดตารางสอน

ในการจัดตารางสอนนั้น มีนักการศึกษาได้กล่าวถึงดังต่อไปนี้

หวน พันธุพันธ์ กล่าวว่าการจัดตารางสอนเป็นการบริหารงานวิชาการอีกประการหนึ่ง เพราะตารางสอนเป็นการนัดหมายระหว่างครูผู้สอนกับนักเรียนหรือเป็นการกำหนดวิชาและเวลาที่จะให้เรียน โดยละเอียดประจำตลอดสัปดาห์ การจัดตารางสอนเป็นหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนโดยตรง^{๕๒}

การจัดตารางสอนควรคำนึงถึงสิ่งต่าง ๆ ดังนี้

๑. การจัดวิชาไว้ตอนเช้า หรือตอนบ่าย หรือคาบแรกคาบสุดท้าย ควรดูลักษณะของวิชาด้วย
๒. วิชาที่การปฏิบัติมากควรจัดเป็น ๒ คาบต่อกัน
๓. ควรจัดจำนวนคาบ หรือเวลาเรียนตอนเช้าให้มากกว่าตอนบ่าย
๔. วิชาที่ใช้ความคิดมากไม่ควรซ้อนกันหลายวิชาในวันเดียวกัน

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ กล่าวว่าการจัดตารางสอนเป็นการกำหนดวิชาและเวลาที่จะเรียนโดยละเอียดประจำวัน ตลอดสัปดาห์ มีหลักในการจัดตารางสอนดังนี้^{๕๓}

๑. จัดให้ครบตามโครงสร้างของหลักสูตร เพื่อให้ให้นักเรียนนักศึกษาได้ลงทะเบียนและเรียนได้ตามหลักสูตร
๒. มีการพิจารณาการจัดตารางสอนตามธรรมชาติของแต่ละวิชา เพื่อเอื้ออำนวยต่อการเรียนของนักเรียนนักศึกษา ไม่ให้เกิดความเครียดหรือเหนื่อยเกินไป และไม่ให้ผลรายวิชาหนึ่งกระทบกับอีกวิชาหนึ่ง เช่น วิชาภาคปฏิบัติ ควรจัดควบคู่กับทฤษฎีของวิชานั้น และไม่ควรเป็น ๒ รายวิชาในวันหนึ่ง
๓. จัดให้มีเวลาที่นักเรียนนักศึกษาสามารถศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง
๔. จัดวิชาที่เป็นทฤษฎีและมีการคำนวณไว้ในภาคเช้ามากกว่าบ่าย
๕. ควรพิจารณาถึงครูอาจารย์ เช่น ความสะดวกที่จะสอน การมีเวลาว่างตรงกันเพื่อการประชุมหารือในภาควิชาหรือแผนกวิชา

^{๕๒} หวน พันธุพันธ์, การบริหารโรงเรียน, (กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, ๒๕๒๘), หน้า ๔๕.

^{๕๓} ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, การบริหารงานวิชาการ, หน้า ๑๘๖ – ๑๘๗.

กิติมา ปรีดีดิลก กล่าวว่า การจัดการการสอน เป็นหน้าที่ของผู้บริหารหรือผู้ช่วยฝ่ายวิชาการจะจัดขึ้นเพื่อเป็นตารางกำหนดกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนในระยะหนึ่งสัปดาห์ โดยกิจกรรมนั้นจะสัมพันธ์กับ เวลา หลักสูตร และหลักการพัฒนาผู้เรียน การบริหารงานวิชาการจะบรรลุผลสำเร็จมากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับการจัดการการสอนด้วยเพราะถ้าตารางสอนไม่ถูกต้องครบถ้วน เนื้อหาในหลักสูตรในเวลาจำกัดผลเสียก็จะเกิดกับผู้เรียน ดังนั้น การจัดทำตารางสอน ผู้บริหารควรคำนึงถึงหลักในการจัดต่อไปนี้^{๕๔}

๑. ต้องบรรจุวิชาเรียนและเวลาเรียนให้ครบตามหลักสูตรที่กำหนดให้

๒. กำหนดเวลาเรียนโดยแบ่งเป็นจำนวนคาบของแต่ละวิชาและแต่ละวัน หากวิชาใดมีความสำคัญที่จะจัดจำนวนคาบมากกว่าบางวิชาข้อมเป็นไปได้

๓. กำหนดวิชาที่เรียนลงในแต่ละคาบวิชา โดยคำนึงถึงความเหมาะสมของแต่ละวิชา

๔. วิชาที่ใช้ความคิดมากไม่ควรอยู่ซ้อนกันหลายคาบวิชาในวันเดียวกัน

๕. วิชาที่มีการปฏิบัติมากควรจัดเป็น ๒ คาบติดต่อกัน

๖. ควรจัดจำนวนคาบหรือเวลาเรียนตอนเช้าให้มากกว่าตอนบ่าย

๗. การจัดวางวิชาในแต่ละคาบ แต่ละวัน ต้องสัมพันธ์กับเวลาของผู้สอนด้วย

๘. ควรเฉลี่ยปริมาณชั่วโมงของผู้สอนให้ทัดเทียมกัน

อำภา บุญช่วย กล่าวว่า ตารางสอนที่กำหนด วัน เวลา และกลุ่มผู้เรียนที่จัดทำกรเรียนการสอน ปกติตารางสอนจะจัดไว้เป็นสัปดาห์ การจัดการสอนเป็นการวางแผนงานส่วนหนึ่งของโรงเรียนที่จำเป็นยิ่ง เพราะถ้าไม่มีการกำหนดตารางไว้จะทำให้การเรียนการสอนดำเนินไปไม่ราบรื่น การจัดการสอนเพื่อให้นักเรียนได้เนื้อหาวิชาต่างๆ ครบตรงตามหลักสูตรนั้นเป็นงานละเอียดประณีต ผู้จัดจะต้องเป็นผู้เข้าใจจุดมุ่งหมายของหลักสูตรดีพอสมควรจะต้องรู้เนื้อหาวิชาอีกทั้งจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับ วัย และพัฒนาการของเด็กในแต่ละชั้นเป็นอย่างดีเพื่อจะได้จัดเนื้อหาวิชา และคาบเวลาได้อย่างถูกต้องเหมาะสม^{๕๕}

สรุปได้ว่า การจัดการสอนเป็นหน้าที่ของผู้บริหารที่จะจัดทำขึ้น เพื่อเป็นตารางกำหนดกิจกรรมต่างๆ เวลา และการนัดหมายระหว่างครูกับนักเรียนที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนที่จะใช้เรียนตลอดสัปดาห์ ซึ่งมีหลักในการจัดการสอน ดังนี้ จัดให้ครบตามโครงสร้างของหลักสูตร กำหนดเวลาเรียนโดยแบ่งเป็นจำนวนคาบของแต่ละวิชาแต่ละวัน กำหนดวิชาต่างๆ โดยดูลักษณะของวิชา ตามความเหมาะสมในแต่ละคาบ วิชาที่เป็นทฤษฎี และมีการคำนวณควรกำหนดไว้ใน

^{๕๔} กิติมา ปรีดีดิลก, การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น, หน้า ๖๒.

^{๕๕} อำภา บุญช่วย, การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน, หน้า ๖๗.

ช่วงเช้า วิชาที่ฝึกปฏิบัติควรจัดเป็น ๒ คาบติดต่อกัน พิจารณาถึง ครู อาจารย์ในวัน เวลา ที่จะสอน และควรเฉลี่ยปริมาณชั่วโมงสอนให้ทัดเทียมกัน

จ. การจัดครูเข้าสอน

ในการจัดครูเข้าสอนเป็นกิจกรรมที่ผู้บริหารจะต้องดำเนินการให้เหมาะสมและเกิดประสิทธิภาพ และความคุ้มค่าให้มากที่สุด มีนักการศึกษาได้กล่าวถึงการจัดครูเข้าสอนไว้ ดังนี้

จิตต์ หมวดสง กล่าวว่า การจัดครูเข้าสอนเป็นหน้าที่อันสำคัญอย่างหนึ่งของผู้บริหารที่จะรู้จักเลือกจัดครูผู้สอนได้เหมาะสมกับแต่ละวิชา แต่ละระดับชั้น และแต่ละความสามารถของผู้เรียน นอกจากผู้สอนจะมีความรู้และความสามารถในวิชาที่สอนแล้ว เทคนิควิธีการสอนก็เป็นสิ่งจำเป็นที่ผู้บริหารจะต้องติดตามดูแลอย่างใกล้ชิด ตลอดจนความสามารถในการปกครองดูแลเด็กอยู่ในกรอบ หรือแนวทางที่ต้องการ หน้าที่อันสำคัญของผู้บริหารก็คือ สามารถเลือกและจัดครูเข้าสอนได้ผลตามที่คาดหวังไว้ และหลักในการจัดครูเข้าสอนมีดังนี้^{๕๖}

๑. สำนวความพร้อมของโรงเรียนก่อนเปิดแผนการเรียน
๒. กำหนดคุณสมบัติสำหรับผู้สอนรายวิชาในแผนการเรียน
๓. จัดตามความถนัดของครูผู้สอน คือ จัดตามวิชาเอก วิชาโทที่เรียนมาจัดตามวิชาที่ครูมีความสนใจหรือวิชาที่ครูมีประสบการณ์มาก่อน
๔. การแก้ไขปัญหาการขาดแคลนครู โดยจัดครูคนเดียวให้สามารถสอนได้หลายวิชา และจัดครูฝ่ายสนับสนุนการสอนช่วยฝ่ายปฏิบัติการและจัดคาบเรียนให้ตรงกัน
๕. จัดหาบุคลากรภายนอกมาช่วยสอนในโรงเรียน
๖. การจัดครูสอนแทนเมื่อครูมาทำการสอนไม่ได้
๗. การใช้งบประมาณการศึกษาจ้างครูสอน เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนครู

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ กล่าวว่า การจัดครูอาจารย์เข้าสอนเป็นงานฝ่ายวิชาการ การพิจารณาความเหมาะสม และถูกต้องจึงเป็นสิ่งจำเป็น การดำเนินงานของการจัดครูอาจารย์เข้าสอนมีดังนี้^{๕๗}

๑. การสำวความพร้อมของบุคลากรด้านครูอาจารย์ ก่อนเปิดหลักสูตรใหม่หรือเปิดแผนการสอนเพิ่ม
๒. สำวภาระงานของครูอาจารย์

^{๕๖}จิตต์ หมวดสง, การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น, หน้า ๕๖ – ๕๗.

^{๕๗}ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, การบริหารงานวิชาการ, หน้า ๑๘๕ – ๑๘๐.

๓. ตำราวจุณสมบัติของครูอาจารย์ เช่น วุฒิ ประสบการณ์ ความชำนาญในด้านการสอนของแต่ละวิชา

๔. จัดตามความพร้อมของครูผู้สอน เช่น ความถนัด และความต้องการในการสอนได้แก่

- ๑) จัดตามวุฒิทางการศึกษา
- ๒) จัดตามความสนใจและความถนัด
- ๓) จัดตามความเชี่ยวชาญและประสบการณ์

๕. การแก้ไขปัญหาการขาดครูอาจารย์

- ๑) ให้ครูอาจารย์ได้ไปฝึกรอบมในบางรายวิชาที่ขาดแคลนครูอาจารย์ที่จะสอน
- ๒) จัดบุคลากรฝ่ายอื่นให้ช่วยสอน เช่น บุคลากรฝ่ายสนับสนุนการสอน
- ๓) จัดรวมกลุ่มนักเรียนนักศึกษา
- ๔) จัดหาวิทยากรภายนอกมาช่วยสอน

สรุปได้ว่า การจัดครูเข้าสอนจะต้องพิจารณาถึงความรู้ ความสามารถ สติปัญญา นิสัยใจคอ ของครูแต่ละคนว่ามีความเหมาะสมที่จะสอนในวิชาที่สอนและระดับใด อีกทั้งยังต้องเป็นผู้ที่ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ เพื่อปรับปรุงวิธีสอนอยู่เสมอ มีบุคลิกลักษณะดีเป็นที่เคารพและศรัทธาของนักเรียน ดังนั้น การจัดครูเข้าสอนจะต้องพิจารณาวิธีในการจัดอย่างรอบคอบ

จ. การจัดชั้นเรียน

กิติมา ปรีดีดิลก กล่าวว่า การจัดชั้นเรียนมีความสำคัญไม่น้อยต่อการเรียนการสอนในการบริหารโรงเรียน ผู้บริหารจำเป็นจะต้องทราบถึงจำนวนชั้นที่จะทำการสอนจะแบ่งเป็นอย่างไร เป็นกี่ชั้น แต่ละชั้นจะยึดถือวิธีการคัดเลือกอย่างไร สิ่งนี้จะต้องทราบก่อนเพื่อประสานงานกับฝ่ายอาคารสถานที่และฝ่ายวิชาการอีกทีหนึ่ง ในการจัดชั้นเรียนนี้อยู่กับจุดมุ่งหมาย และปรัชญาของโรงเรียน แต่หลักที่น่าจะคำนึงถึง คือ การพัฒนาความสามารถของผู้เรียนให้เต็มที่ อาจจะจัดขึ้นโดยคำนึงถึงความแตกต่างในความสามารถของแต่ละคนก็ได้ การจัดแบ่งชั้นเรียนอาจจัดกระทำได้หลายวิธี คือ แบ่งตามความสามารถ แบ่งแบบคละ แบ่งตามเอกัตภาพ^{๕๔}

^{๕๔}กิติมา ปรีดีดิลก, การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น, หน้า ๖๔ - ๖๕.

นิพนธ์ กินาวงศ์ กล่าวว่า การจัดแบ่งกลุ่มนักเรียน หมายถึง การแบ่งนักเรียนแต่ละระดับชั้นเป็นห้องๆ ในกรณีที่นักเรียนในระดับชั้นใด มีมากกว่า ๑ ห้องเรียน งานในด้านการแบ่งกลุ่มนักเรียนนั้น อาศัยแนวคิดทางจิตวิทยา และความรู้ทางวัตกรรมการศึกษาเข้าช่วย สามารถแบ่งชั้นเรียนได้หลายวิธี คือ การแบ่งกลุ่มนักเรียนแบบคละ การแบ่งกลุ่มนักเรียนตามความสามารถ การแบ่งกลุ่มแบบไม่มีระดับชั้น และการเรียนแบบรายบุคคล^{๔๕}

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ กล่าวว่า การจัดชั้นเรียนในระดับการศึกษาขั้นต้นจะแบ่งกลุ่มนักเรียนได้ ดังนี้ คือ^{๖๐}

๑. การจัดกลุ่มตามความรู้ความสามารถของนักเรียน โดยพิจารณาจากผลการเรียน โดยจัดเป็นกลุ่มนักเรียนที่มีคะแนนสูง การดูผลการเรียนของนักเรียนจะพิจารณาจากแต่ละวิชาหรือคะแนนเฉลี่ยรวมทุกวิชา

๒. การจัดแบ่งตามรายชื่อ จัดโดยการคละกันไปตามบัญชีรายชื่อ บางครั้งก็เป็นการเรียงลำดับตัวอักษรของชื่อนักเรียน โดยไม่คำนึงถึงความสามารถพิเศษของนักเรียน

๓. จัดตามวิชาที่เป็นความสามารถพิเศษที่นักเรียนลงทะเบียนเรียน เช่น นักเรียนดนตรี นักเรียนเกษตร นักเรียนอุตสาหกรรมศิลป์ เป็นต้น

๔. จัดแบบผสมผสาน กล่าวคือ บทเรียนกลุ่มเดียวกับบางครั้งก็เรียนวิชาเดียวกัน แต่ถ้าเป็นวิชาเลือกก็จะไปเรียนรวมกับผู้ที่เรียนรวมกับผู้ที่เรียนวิชาเลือกนั้น ๆ

สรุปได้ว่า การจัดชั้นเรียนนั้น มีความสำคัญต่อการเรียนการสอน ในการบริหารโรงเรียนการจัดชั้นเรียนขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายของโรงเรียน และผู้บริหารต้องพึงระลึกว่า การจัดชั้นเรียนที่ถูกต้องและเหมาะสม ย่อมช่วยให้เกิดประสิทธิภาพในการเรียนการสอน

ช. การจัดแบบเรียน

ในการจัดการเรียนการสอน การจัดแบบเรียนเป็นกิจกรรมที่สำคัญที่สถานศึกษาต้องให้ความสนใจในการเลือกแบบเรียนหรือกำหนดแบบเรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาความรู้ความสามารถได้ตามศักยภาพ ได้มีนักศึกษาได้กล่าวถึงการจัดแบบเรียนไว้ดังนี้

กิติมา ปรีดีดิถ ได้เสนอวิธีการเลือกแบบเรียนไว้ดังนี้^{๖๑}

๑. เนื้อหาในหนังสือเป็นองค์ประกอบกิจกรรมที่ครูจะสอนในชั้นหรือไม่

^{๔๕}นิพนธ์ กินาวงศ์, เอกสารคำสอน หลักการบริหารการศึกษา, หน้า ๖๕.

^{๖๐}ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, การบริหารงานวิชาการ, หน้า ๑๘๘ – ๑๘๙.

^{๖๑}กิติมา ปรีดีดิถ, การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น, หน้า ๖๖.

๒. เนื้อหาในหนังสือเป็นเรื่องที่ปฏิบัติได้ใหม่ เป็นประโยชน์ต่อนักเรียนมากน้อยเพียงใด

๓. ภาษาที่ใช้เหมาะสมแก่วัย และพื้นฐานความรู้ของเด็กหรือไม่ เช่น คำหรือประโยค ไม่ควรยากหรือซับซ้อนในความเข้าใจของเด็กแต่้วย

๔. หนังสือมีเนื้อหาทันต่อเหตุการณ์หรือไม่

๕. ผู้แต่งตำราเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการเขียนหรือไม่

๖. การพิมพ์ การจัดรูปหนังสือ เหมาะสมแก่เด็กหรือไม่

กิตติมา ปรีดีคิดล กล่าวว่าแบบเรียน คือ หนังสือที่เขียนขึ้นโดยมีเนื้อหาสาระตรงตามหลักสูตรเป็นหนังสือที่จัดลำดับเนื้อหาสาระไว้อย่างเป็นระบบ และมีลักษณะง่ายๆ สำหรับใช้ในการเรียน อาจมีลักษณะเป็นเล่มเดียวเป็นชุด หรืออาจเป็นแผ่นก็ได้ มีชื่อเรียกต่างๆ กันไป เช่น แบบเรียน แบบสอนอ่าน หนังสือประกอบการเรียน เป็นต้น หนังสือเหล่านี้มีความจำเป็นสำหรับการสอนช่วยให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหาอย่างดี การเรียนการสอนที่จะมีประสิทธิภาพขึ้นอยู่กับแบบเรียนที่ใช้ได้อย่างแท้จริง หรือเพียงเพื่ออ่านประกอบแบบเรียนที่ใช้ในปัจจุบันแบ่งเป็น ๒ ประเภท คือ แบบเรียนบังคับและแบบเรียนอ่านประกอบจึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหารที่จะต้องรู้จักเลือกแบบเรียนที่มีคุณค่า^{๖๒}

พนัส หันนาคินทร์ กล่าวว่า ในการจัดการเรียนการสอนนอกจากจะมีประมวลการสอน โครงการสอน บันทึกการสอนแล้ว ตำราเรียน นับว่ามีความสำคัญยิ่ง โรงเรียนจึงควรกำหนดแนวทางในการเลือกตำราเรียน เพื่อให้ได้ตำราเรียนที่มีคุณภาพ และการที่จะเลือกตำราเรียนที่มีคุณภาพดีนั้นมีหลักเกณฑ์ในการเลือกแบบเรียนดังนี้^{๖๓}

๑. หนังสือนั้นเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของโรงเรียนเป็นส่วนรวม และเหมาะสมกับจุดประสงค์ของวิชานั้น โดยเฉพาะหรือไม่

๒. ความถูกต้องแน่นอนของเนื้อหาในหนังสือ

๓. ลักษณะการอธิบายเนื้อหาวิชา การใช้คำศัพท์ และถ้อยคำต่างๆ ชัดเจนเพียงไร

๔. การจัดเรียงเนื้อหาเหมาะสมกับผู้เรียนหรือไม่

๕. ครูจะใช้ประโยชน์จากหนังสือในการสอนได้หรือไม่

๖. มีเครื่องช่วยในการค้นคว้าสำหรับนักเรียน

^{๖๒} กิตติมา ปรีดีคิดล, การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น, หน้า ๖๖.

^{๖๓} พนัส หันนาคินทร์, หลักการบริหารโรงเรียน, หน้า ๑๕๖ – ๑๕๗.

๗. ลักษณะภายนอกของหนังสือ เช่น คุณภาพการพิมพ์ กระดาษ การเย็บการเข้าเล่ม ตลอดจนความน่าจับต้องของหนังสือด้วย

ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์ กล่าวว่า ตำราเรียนเป็นเครื่องประหยัดเวลาในการสอนของครูอาจารย์ เนื้อหาบางอย่างครูอาจารย์อาจกำหนดให้นักเรียนไปค้นคว้าจากห้องสมุดตามหนังสือที่กำหนดให้อ่านเพิ่มเติม และนำมาอภิปรายหรือจัดทำเป็นรายงานเพื่อให้นักเรียนนักศึกษาที่มีความรู้กว้างขวาง ตำราเรียนเป็นหลักในการกำหนดเนื้อหาตามหลักสูตรรายวิชาที่เรียน ด้วยเหตุนี้ ครูอาจารย์มีแนวโน้มจะใช้ตำราเรียนหรือแบบเรียนเล่มใดเล่มหนึ่ง หรือเล่มที่ตนเองเขียนให้เพียงเล่มเดียว ครูอาจารย์ควรได้ส่งเสริมบทเรียนนักศึกษาให้ได้ใช้ห้องสมุดเป็นแหล่งค้นคว้าความรู้เพิ่มเติม ซึ่งควรจะได้รับคามสนับสนุนจากฝ่ายบริหารของสถานศึกษา โดยสามารถทำได้ดังนี้^{๖๔}

๑. จัดตำราและแบบเรียนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับวิชาต่างๆ มาไว้ในห้องสมุด

๒. ให้ครูอาจารย์ได้จัดทำโครงการสอนหรือแผนการสอน โดยกำหนดหนังสืออ่านประกอบให้กับนักเรียน

สรุปได้ว่า การจัดแบบเรียนนั้นผู้บริหารต้องให้ความสนใจและใช้ความละเอียดรอบคอบในการจัดแบบเรียนที่มีคุณภาพตรงกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีความเหมาะสมกับเนื้อหาวิชา มีความชัดเจน และเขียนได้อย่างถูกต้องในการจัดแบบเรียน อาจใช้วิธีการเลือกแบบเรียนที่ผู้จัดทำขึ้นหรือส่งเสริมให้ผู้สอนจักแบบเรียนขึ้นใช้เอง

๒.๑.๖ ด้านการจัดกิจกรรม

ก. ความหมายของกิจกรรมนักเรียน

สำเนาวั ขจรศิลป์ กล่าวว่า กิจกรรมนักเรียนเป็นสิ่งที่มีความสำคัญและมีประโยชน์เป็นศูนย์กลางของกระบวนการศึกษาแต่ละคนให้คนสมบูรณ์แบบมากที่สุด^{๖๕}

คำว่า **กิจกรรมนักเรียน** มีชื่อเรียกต่างกันไปทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ เพราะยังไม่มีผู้ใดที่จะบัญญัติศัพท์ที่เป็นสากลโดยเฉพาะสำหรับประเทศไทยอาจเรียกว่า กิจกรรมเสริมหลักสูตร หรือ กิจกรรมนอกหลักสูตร แต่ในปัจจุบันเรียกว่า กิจกรรมนักเรียน^{๖๖}

^{๖๔}ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์, การบริหารงานวิชาการ, หน้า ๑๕๑ – ๑๕๓.

^{๖๕}สำเนาวั ขจรศิลป์, การพัฒนากิจกรรมนิสิตนักศึกษา, (กรุงเทพมหานคร : กองกิจการนิสิต สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๒๕), หน้า ๓๑.

^{๖๖}สุโขทัยธรรมมาธิราช, มหาวิทยาลัย, เอกสารการสอนชุดวิชาพฤติกรรมกรรมการสอนมัธยมศึกษาหน่วยที่ ๖ – ๑๐, นนทบุรี, (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, ๒๕๒๖), หน้า ๔๘.

ยุพดี ลิ้มอรุณ กล่าวว่า กิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้นด้วยความร่วมมือของนักเรียนเพื่อสนองความต้องการและความสนใจอันเป็นแนวทางสร้างเสริมประสบการณ์และพัฒนาทางร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญากิจกรรมที่จัดขึ้นอาจจะไม่เกี่ยวกับกิจกรรมในห้องเรียน แต่อาจจะช่วยส่งเสริมกิจกรรมในห้องเรียนให้มีคุณค่าและมีประโยชน์มากขึ้น^{๖๓}

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา กล่าวว่า กิจกรรมนักเรียนเป็นสิ่งที่จัดขึ้นเพื่อพัฒนา นักเรียนด้านต่างๆ นอกเหนือไปจากสิ่งที่บังคับให้ทุกคนต้องเรียนในชั้นเรียน กิจกรรมที่มุ่งในการพัฒนานักเรียนนั้นหมายถึง กิจกรรมที่โรงเรียนจัดให้นักเรียนและส่งเสริมให้นักเรียนได้จัดกันเอง โดยการดูแลจากอาจารย์ที่ปรึกษาชมรมนั้นๆ เพื่อให้ นักเรียนได้รับประสบการณ์ชีวิตในโรงเรียน^{๖๔}

ธีระวุฒิ ประทุมนพรัตน์ กล่าวว่า กิจกรรมนักเรียนเป็นประสบการณ์ส่วนหนึ่งของหลักสูตรที่ได้จัดขึ้นในห้องเรียนตามปกติเหมือนวิชาอื่นๆ ที่มุ่งให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ เพื่อพัฒนาตนเองจัดเป็นของนักเรียนโดยนักเรียนและเพื่อนนักเรียน^{๖๕}

กาญจนา ศรีกาพสินธุ์ กล่าวว่า กิจกรรมนักเรียน หมายถึง กิจกรรมต่างๆ ที่โรงเรียนสนับสนุนให้นักเรียนร่วมกันจัดขึ้นนอกเวลาเรียน และนอกเหนือหลักสูตรที่โรงเรียนกำหนดให้นักเรียนในเวลาเรียนปกติทั้งนี้ด้วยความสมัครใจของนักเรียนเอง และด้วยความช่วยเหลือเอื้ออำนวยความสะดวกของโรงเรียนในรูปแบบต่างๆ เพื่อให้กิจกรรมแต่ละอย่างบรรลุความสำเร็จตามความมุ่งหมายที่ตั้งไว้^{๖๖}

กูด กล่าวว่า กิจกรรมนักเรียนเป็นโปรแกรมให้นักเรียนดำเนินงาน ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อเป็นนันทนาการ เพิ่มพูนความรู้เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงออก ซึ่งความสนใจและความสามารถ มีการจัดหาเงินเพื่อดำเนินการเองและอยู่ภายใต้การควบคุมของโรงเรียน^{๖๗}

^{๖๓}ยุพดี ลิ้มอรุณ, ปัญหาและความคิดเห็นในการสอนวิชากิจกรรมนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เขตกรุงเทพมหานคร, **ปริญญาธิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพมหานคร**, (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, ๒๕๒๖), หน้า ๑๐.

^{๖๔}วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา, **งานนุเคราะห์กิจการนักเรียน**, (กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาอุดมศึกษาคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๐), หน้า ๑๔๕.

^{๖๕}ธีระวุฒิ ประทุมนพรัตน์, **การบริหารกิจกรรมนักเรียน**, (กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, ๒๕๓๔), หน้า ๓๖.

^{๖๖}กาญจนา ศรีกาพสินธุ์, **การบริหารกิจกรรมนักเรียน**, (กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, ๒๕๓๕), หน้า ๔๕๔.

^{๖๗}Good,Carter V. **Dictionary of Education**, New York, McGraw – Hill, 1970, pp. 12.

สมพงษ์ มั่นระวัง กล่าวว่า กิจกรรมนักเรียนเป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นโดยนักเรียนและเพื่อให้นักเรียนได้รับความเห็นชอบและสนับสนุนจากผู้บริหารโรงเรียนซึ่งเป็นกิจกรรมที่เป็นไปด้วยความสมัครใจของนักเรียนเพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้พัฒนาตนเองตามศักยภาพและเป็นกิจกรรมที่ไม่มีกำหนดยกิจและไม่มีคะแนนให้^๒

จากการให้ความหมายของกิจกรรมนักเรียนดังกล่าวข้างต้นอาจสรุปได้ว่า กิจกรรมนักเรียนเป็นกิจกรรมที่สถานศึกษาพึงจัดร่วมกับนักเรียนเพื่อให้นักเรียนได้รับประสบการณ์จริงทางการศึกษา เป็นการพัฒนานักเรียนทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม จิตใจ และวิชาการ เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักเรียนทุกคนเข้าร่วมด้วยความสมัครใจ และไม่มีกาให้หน่วยกิตหรือคะแนนใดๆ เข้าไปเกี่ยวข้อง

ข. ความสำคัญของกิจกรรมนักเรียน

วันโมหะมัตนอร์ มะทา กล่าวว่า ความจำเป็นอย่างยิ่งในการจัดกิจกรรมนักเรียนมีดังนี้

๑. เพื่อสนองต่อความต้องการทางจิตวิทยาของนักเรียน ซึ่งต้องการยอมรับของบุคคลในวัยเดียวกัน การเป็นสมาชิกของกลุ่ม ความสำเร็จการยกย่องชมเชย การฝึกทักษะการช่วยเหลือทางด้านวิชาการ การอยู่ในสภาพแวดล้อมที่อบอุ่นเป็นมิตรและเข้าใจกัน เพื่อทดแทนสิ่งที่ขาดหายไป เช่น ความสามารถทางการเรียน เป็นต้น^๓

๒. ดึงเอาความสนใจ ความสามารถพิเศษและความกระตือรือร้นของนักเรียนออกมา

๓. ช่วยให้นักเรียนรู้จักคุณค่าของเวลาว่าง

๔. ช่วยพัฒนาความเป็นผู้นำของนักเรียนได้ดีกว่าการเรียนในชั้นเรียน

วิจิตร ชีระกุล ได้กล่าวถึงความสำคัญในการจัดกิจกรรมนักเรียนไว้ดังนี้^๔

๑. แสดงออกถึงความสามารถของตนเองอย่างเต็มที่

๒. ค้นหาและฝึกทักษะการเป็นผู้นำที่แอบแฝงอยู่ในตัวเองให้เด่นชัดยิ่งขึ้น

๓. มีส่วนร่วมในการทำตนให้เป็นพลเมืองดี

๔. ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ต่อตนเองและส่วนรวม

^๒สมพงษ์ มั่นระวัง, เอกสารคำสอนวิชาแนะแนว ๕๐๑ พื้นฐานการแนะแนวและงานด้านกิจกรรมนักเรียน, พิชญ โลก, (ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์, ๒๕๓๕), หน้า ๒๓๕.

^๓วัน โมหะมัตนอร์ มะทา, การประเมินผลกิจกรรมเสริมหลักสูตร, ใน กิจกรรมเสริมหลักสูตรทฤษฎีและปฏิบัติ, (กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, ๒๕๒๓), หน้า ๑-๒.

^๔วิจิตร ชีระกุล, การบริหารโรงเรียนและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น, (คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, ๒๕๒๓), หน้า ๑๕.

๕. ส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในตัวนักเรียน

ประดับ นิลพงา กล่าวว่ากิจกรรมมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องจัดให้นักเรียนเพราะ^{๓๕}

๑. เพื่อสนองความต้องการทางด้านจิตวิทยาของนักเรียน ซึ่งต้องการยอมรับขงบุคคลในวัยเดียวกัน การเป็นสมาชิกของกลุ่ม ได้รับความสำเร็จ การชมเชย การฝึกทักษะ ความช่วยเหลือ ทางด้านวิชาการ การอยู่ในสภาพแวดล้อมซึ่งอบอุ่นเป็นมิตรและเข้าใจกัน เพื่อทดแทนสิ่งที่ตนเองขาด เช่น ความสามารถในการเรียน

๒. ถึงความสนใจ ความสามารถพิเศษและความกระตือรือร้นของนักเรียนให้แสดงออกมาได้ เช่นกิจกรรมทางด้านการจัดหนังสือ คนตรี วาดเขียน และกิจกรรมซึ่งมีการแข่งขันกัน นักเรียนจะแสดงพฤติกรรมเหล่านี้ปรากฏให้เห็นก็ต่อเมื่อมีอิสระในการเลือกทำ ทำโดยสมัครใจ และตระหนักในความรับผิดชอบกิจกรรมนั้นๆ

๓. ช่วยให้นักเรียนรู้จักใช้เวลาว่างให้มีคุณค่าและเกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมและตนเอง เพราะเมื่อนักเรียนมีกิจกรรมซึ่งตนเองสนใจร่วมทำกับเพื่อน เขาจะไม่ตั้งตนเป็นผู้ต่อต้านสังคม นอกจากนี้ยังอาจจะเกิดความสนใจใหม่ขึ้น

๔. เป็นการสร้างมนุษยสัมพันธ์อันดีระหว่างนักเรียนและนักเรียนกับครูอาจารย์ เพราะการได้ทำงานร่วมกัน ทำให้บุคคลได้มีโอกาสรู้จักกันมากขึ้น

๕. ช่วยพัฒนาความเป็นผู้นำของเด็กได้ดีกว่าการเรียนในชั้นเรียน

สมพงษ์ มั่นระวัง ได้ให้ความหมายของการจัดกิจกรรมนักเรียนไว้ดังนี้^{๓๖}

๑. สร้างเสริมนักเรียนให้เป็นพลเมืองดี สามารถดำรงชีวิตในสังคมที่สลับซับซ้อนได้อย่างมีความสุขและสร้างสรรค์

๒. ช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างกว้างขวาง

๓. ช่วยให้นักเรียนมีความรอบรู้หลายอย่าง

๔. ช่วยควบคุมพลังส่วนเกินของนักเรียนและส่งเสริมให้ออกมาในทางสร้างสรรค์และมีประโยชน์

๕. ช่วยให้การจัดการศึกษาบรรลุเป้าหมายของการศึกษา

๖. ช่วยให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน

๗. การร่วมมือร่วมใจกันทำงานก่อให้เกิดความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน

^{๓๕}ประดับ นิลพงา, ความคิดเห็นของอาจารย์และนักเรียนเกี่ยวกับกิจกรรมนักเรียนส่วนกลาง, วิทยานิพนธ์ ค.ม., (กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๖), หน้า ๑๘ – ๑๙.

^{๓๖}สมพงษ์ มั่นระวัง, เอกสารคำสอนวิชาแนะแนว ๕๐๑ พื้นฐานการแนะแนวและงานด้านกิจกรรมนักเรียน, หน้า ๒๓๕ – ๒๓๖.

๘. เป็นการผ่อนคลายความตึงเครียด เป็นประโยชน์ต่อสุขภาพกายและจิต

๙. ช่วยให้นักเรียนได้สำรวจตนเอง รู้จักตนเองในด้านต่างๆ ดีขึ้น

๑๐. ส่งเสริมการเรียนการสอนให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ได้ให้ความสำคัญเพิ่มเติมว่าเนื่องจากผู้เรียนมีธรรมชาติที่ต้องการจะรวมกลุ่มกันอยู่แล้ว โรงเรียนจึงควรใช้การรวมกลุ่มและพลังจากกลุ่มไปในทางสร้างสรรค์โดยอาศัยกิจกรรมเป็นเครื่องมือจึงจะก่อให้เกิดประโยชน์แก่นักเรียนดังนี้^{๖๖}

๑. ได้ค้นพบความสนใจและความถนัดที่แท้จริงของตนเอง ซึ่งทำให้เกิดความมั่นใจในตนเองยิ่งขึ้น

๒. ได้ค้นพบว่าตนเองเหมาะสมกับบทบาทในกลุ่มเพื่อนและยอมรับในบทบาทนั้น

๓. ทำให้รักและผูกพันกับโรงเรียน รู้จักช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน

๔. ฝึกนิสัยที่ดีของการอยู่ในสังคม

สรุปได้ว่า กิจกรรมนักเรียนมีความสำคัญอย่างมาก เพราะเป็นการจัดประสบการณ์ของนักเรียน ช่วยกระตุ้นให้นักเรียนใช้พลังความสามารถที่มีอยู่อย่างเต็มที่ รู้จักคุณค่าของเวลาเป็นเครื่องมือเชื่อมความสัมพันธ์อันดีระหว่างเพื่อนมนุษย์ นอกจากนี้กิจกรรมนักเรียนยังเป็นประโยชน์ต่อสังคมและเป็นการเผยแพร่ชื่อเสียงของสถาบันและประเทศชาติอีกด้วย

ค. ประเภทและลักษณะของงานกิจกรรมนักเรียน

พนัส หันนาคินทร์ ได้แบ่งกิจกรรมนักเรียนโดยถือลักษณะกิจกรรมที่จัดขึ้นเป็นเกณฑ์ดังนี้^{๖๗}

๑. กิจกรรมเกี่ยวกับการปกครอง และการบริหารของนักเรียน ได้แก่ สถานักเรียน สโมสร หรือองค์การนักเรียน เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการการปกครองและจัดกิจกรรมต่างๆ

๒. กิจกรรมเกี่ยวข้องกับวิชาการ เช่น ชมรมต่างๆ เพื่อส่งเสริมวิชาการและประสบการณ์อื่นๆ

๓. กิจกรรมเกี่ยวกับการพิมพ์ ได้แก่ การจัดทำหนังสือพิมพ์ การทำวารสารการเสนอข่าวบทความต่างๆ

^{๖๖} วิชาการ, กรม, คู่มือการจัดกิจกรรมนักเรียนตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ครุสภาลาดพร้าว, ๒๕๓๕), หน้า ๓.

^{๖๗} พนัส หันนาคินทร์, หลักการบริหารโรงเรียน, หน้า ๒๒๒ - ๒๒๔.

๔. กิจกรรมเกี่ยวกับกีฬา ได้แก่ การจัดการแข่งขันกีฬาภายใน กีฬาภายนอก กีฬาเพื่อสุขภาพพลานามัยและกีฬาเพื่อเชื่อมความสัมพันธ์

๕. กิจกรรมเกี่ยวกับการละครและดนตรี การพูดในที่สาธารณะสิ่งเหล่านี้เป็นศิลปะและเป็นการฝึกประสบการณ์ให้แก่นักเรียนเป็นอย่างดี

๖. กิจกรรมเกี่ยวกับสังคมสงเคราะห์ ได้แก่ การบำเพ็ญประโยชน์ต่อบุคคลอื่นๆ โดยไม่หวังผลตอบแทน นับเป็นคุณธรรมสูงสุดที่มนุษย์พึงมีต่อกัน

ประเภทและลักษณะของกิจกรรมนักเรียนในแต่ละโรงเรียนอาจมีความแตกต่างกันทั้งนี้ขึ้นอยู่กับนโยบายของโรงเรียน กิจกรรมที่ช่วยให้นักเรียนเกิดการพัฒนานั้น จะต้องได้รับความสนใจและความสมัครใจจากนักเรียนโดยไม่ขัดต่อนโยบายของโรงเรียน

จินตนา ยูนิพันธ์ ได้แบ่งประเภทกิจกรรมนักเรียนตามวัตถุประสงค์ เนื้อหา และลักษณะกิจกรรมแบ่งออกเป็น ๕ ประเภท ดังนี้^{๘๙}

๑. กิจกรรมด้านวิชาการ เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้แสวงหาความรู้ทางวิชาการอันควรได้รับการส่งเสริมให้อิสระทางความคิดแต่ต้องอยู่ในขอบเขต

๒. กิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม เป็นกิจกรรมที่มุ่งส่งเสริมความรู้ ความชำนาญ และประสบการณ์ให้แก่เรียนในด้านศิลปะและวัฒนธรรม

๓. กิจกรรมด้านกีฬาและนันทนาการ เป็นกิจกรรมที่มุ่งพัฒนานักเรียนในด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม พัฒนาทักษะทางการกีฬาและให้ความสนุกสนานเพลิดเพลิน

๔. กิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์ เป็นกิจกรรมที่มุ่งสร้างสาธารณสมบัติ หรือกิจกรรมช่วยเหลือผู้อื่นรวมทั้งการพัฒนาตนเองของนักเรียน

๕. กิจกรรมส่วนกลาง เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อเป็นศูนย์รวมของนักเรียนและยังเป็นฝ่ายควบคุม รวมทั้งให้การสนับสนุนกิจกรรมนั้นๆ อีกด้วย

กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดขอบข่ายของกิจกรรมนักเรียนที่โรงเรียนอาจเสนอแนะต่อผู้เรียน ไว้ในคู่มือการจัดกิจกรรมตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย ดังนี้^{๙๐}

^{๘๙}จินตนา ยูนิพันธ์, องค์การในการจัดกิจกรรมนักเรียน, (กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, ๒๕๒๕), หน้า ๑๒๔ - ๑๒๕.

^{๙๐}ศึกษาธิการ, กระทรวง, คู่มือการจัดกิจกรรมนักเรียนตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๓๓), (กรุงเทพมหานคร : กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๓๓), หน้า ๕ - ๑๐.

๑. กิจกรรมส่งเสริมอาชีพ เป็นกิจกรรมที่มุ่งจัดขึ้นเพื่อเสริมประสบการณ์เกี่ยวกับอาชีพ โดยอาจเน้นอาชีพอิสระที่มีอยู่ในท้องถิ่น เพื่อให้ผู้เรียนได้รู้ขั้นตอนกระบวนการประกอบอาชีพ จากการศึกษาค้นคว้าและจากประสบการณ์ต่างๆ ทั้งนี้ควรได้ทดลองปฏิบัติด้วย

๒. กิจกรรมส่งเสริมการเกษตร เป็นกิจกรรมที่มุ่งสร้างเสริมความรู้ ความเข้าใจในเรื่อง การเกษตร และนำเทคนิควิธีการมาใช้ให้เหมาะสมกับการปฏิบัติงานทางการเกษตรให้ดีขึ้น

๓. กิจกรรมส่งเสริมการสหกรณ์ เป็นกิจกรรมที่มุ่งเสริมการนำระบบสหกรณ์ไปใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างเต็มที่ ทั้งแก่ตนเองและสังคม

๔. กิจกรรมส่งเสริมอุตสาหกรรม เป็นกิจกรรมที่มุ่งส่งเสริมความรู้ประสบการณ์ในงานด้านอุตสาหกรรม เพื่อให้ผู้เรียนสนใจในงานอาชีพด้านอุตสาหกรรม

๕. กิจกรรมส่งเสริมศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม เป็นกิจกรรมที่มุ่งเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ ความศรัทธาในศาสนา และให้พบเห็นศิลปะและวัฒนธรรมไทย เพื่อให้รู้สึกชื่นชม และภาคภูมิใจในเอกลักษณ์ไทย

๖. กิจกรรมส่งเสริมการใช้สินค้าไทย เป็นกิจกรรมที่มุ่งส่งเสริมให้รู้จักและใช้สินค้าไทย เพื่อพัฒนาค่านิยมที่ถูกต้องเป็นการใช้สินค้าไทย

๗. กิจกรรมการใช้ห้องสมุด เช่น กิจกรรมที่มุ่งส่งเสริมความรู้ความเข้าใจในรายวิชาต่างๆ โดยเน้นการปฏิบัติเพื่อให้ผู้เรียนได้รู้จริงมิใช่การสอนเนื้อหาเพิ่มจากบทเรียนในชั้นเรียน

๘. กิจกรรมส่งเสริมวิชาต่างๆ ในหลักสูตรเป็นกิจกรรมที่มุ่งส่งเสริมความรู้ความเข้าใจรายวิชาต่างๆ โดยเน้นการปฏิบัติเพื่อให้ผู้เรียนได้รู้จริงมิใช่การสอนเนื้อหาเพิ่มเติมจากบทเรียนในชั้นเรียน

๙. กิจกรรมกีฬา เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมการเล่นกีฬาร่วมกันเพื่อความสามัคคีมีน้ำใจ นักกีฬาและรักการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ

๑๐. กิจกรรมนันทนาการ เป็นกิจกรรมที่มุ่งส่งเสริมการใช้เวลาให้เกิดประโยชน์ตามความถนัดและความสนใจเพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน

๑๑. กิจกรรมอนุรักษ์ศิลปกรรมและสิ่งแวดล้อม เป็นกิจกรรมที่มุ่งเสริมความรู้ความเข้าใจในศิลปะและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้รู้สึกหวงแหนและมีส่วนร่วมในการรักษาไว้เป็นมรดกของชาติสืบไป

๑๒. กิจกรรมทัศนศึกษา เป็นกิจกรรมที่มุ่งเสริมให้มีการศึกษานอกสถานที่ เพื่อให้มีโอกาสพบเห็นและสัมผัสกับธรรมชาติ ศิลปะโบราณสถานและแหล่งวิทยาการต่างๆ

๑๓. กิจกรรมลูกเสือ – เนตรนารี – ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์และรักษาดินแดน (เฉพาะชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย) เป็นกิจกรรมที่จัดให้มุ่งอบรมบ่มนิสัย ให้เป็นพลเมืองดีตามจารีต

ประเพณีของชาติบ้านเมือง และตามอุดมคติ อุดมการณ์ของลูกเสือ – เนตรนารี – ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์และรักษาดินแดน โดยการดำเนินการจัดกิจกรรมให้เป็นไปตามข้อกำหนด ของคณะกรรมการลูกเสือแห่งชาติ กองยุวกาชาด สมาคมผู้บำเพ็ญประโยชน์และกรมการรักษาดินแดน **แกรททอน และสเปนเดอร์** ได้พิจารณาแบ่งโดยเนื้อหาของกิจกรรม ซึ่งแบ่งได้ ๕ ประเภทคือ^{๘๖}

๑. เนื้อหาด้านการบริการได้แก่ กิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักการให้บริการ หรือให้ความช่วยเหลือแก่บุคคลอื่นๆ เช่น การช่วยเหลืออธิบายบทเรียนให้เพื่อนช่วยดูแลการใช้ น้ำให้เป็นไปโดยประหยัด อาสาพัฒนาชุมชน เป็นต้น

๒. เนื้อหาด้านงานอดิเรกหรือความสนใจพิเศษ ได้แก่ กิจกรรมที่ช่วยพัฒนาหรือขยาย ความสนใจพิเศษของนักเรียนให้กว้างขึ้น เช่น ชุมนุมประวัติศาสตร์ ชุมนุมสะสมแสตมป์ ชุมนุมถ่ายภาพ เป็นต้น

๓. เนื้อหาด้านการเพิ่มทักษะและการปรับปรุงตนเองได้แก่ กิจกรรมที่ช่วยเพิ่มพูน ทักษะพิเศษหลายๆ อย่างให้แก่ นักเรียน เช่นการฝึกพูด การทำอาหาร การซ่อมเครื่องจักรกล เล็กๆ น้อยๆ การทำโปรแกรมคอมพิวเตอร์ เป็นต้น

๔. เนื้อหาด้านการแสดงและการสื่อสาร ได้แก่ กิจกรรมที่จะช่วยสนับสนุนให้นักเรียนมี ความสามารถทางด้านการแสดงออกต่อสาธารณชน และการสื่อสารมวลชน เช่น การแสดงละคร การร้องประสานเสียง การทำหนังสือพิมพ์ การออกรายการวิทยุและโทรทัศน์ เป็นต้น

๕. เนื้อหาที่เป็นประโยชน์ต่อชีวิตในอนาคต ได้แก่ กิจกรรมที่ช่วยให้นักเรียนรู้จักคิด อย่างเป็นระบบในเรื่องชีวิตในอนาคต ได้แก่ กิจกรรมที่ช่วยให้นักเรียนรู้จักคิดอย่างเป็นระบบใน เรื่องชีวิตอนาคต

๒.๑.๗ ด้านสื่อการเรียนการสอน และแหล่งเรียนรู้

ก. ความหมายและประเภทของสื่อการสอน

ในการจัดการเรียนการสอนสิ่งที่สำคัญที่เป็นสื่อกลางในการถ่ายทอดความรู้จากผู้สอน ไปสู่ผู้เรียน คือสื่อการเรียนการสอน ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนได้ง่ายยิ่งขึ้น และมีนักการศึกษาได้กล่าวถึงสื่อการเรียนการสอนไว้ ดังนี้

^{๘๖}Glatthorn, All A, and norman A. Spender, **Middle School/Junior High Principal”a Handbook**

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ กล่าวว่า สื่อการเรียนการสอนหมายถึง วัสดุอุปกรณ์และวิธีการใช้สื่อให้ผู้สอนส่งหรือถ่ายทอดไปยังผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและสามารถแบ่งสื่อการสอนเป็น ๓ ประเภท คือ^{๔๒}

๑. วัสดุ หมายถึง สิ่งช่วยสอนที่มีการผูกพันสิ่งเปลือย เช่น ซอด้ก พิล์ม ภาพถ่าย ภาพยนตร์ สไลด์

๒. อุปกรณ์ หมายถึง สิ่งที่ช่วยสอนที่เป็นเครื่องมือ เช่น กระดานดำ กล้องถ่ายรูป เครื่องฉายภาพยนตร์ เครื่องรับโทรทัศน์ ฯลฯ

๓. กระบวนการและวิธี ได้แก่ การจัดระบบ การสาธิต การทดลอง และกิจกรรมต่างๆ โดยเฉพาะกิจกรรมที่ครูจัดทำขึ้น และมุ่งให้นักเรียนปฏิบัติ

วาสนา ซาวหา กล่าวว่า สื่อการเรียนการสอน หมายถึง สิ่งใดก็ตามที่เป็นตัวกลางหรือหรือพาหะนำ ความรู้ไปสู่ผู้เรียนและทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้เป็นอย่างดี สามารถจำแนกเป็น ๓ ประเภท^{๔๓}

๑. ประเภทวัสดุ บางครั้งก็เรียนว่า สื่อเล็ก เป็นสื่อการสอนประเภทสิ่งเปลือย เสียหายได้ง่าย และเป็นสื่อที่บรรจุเนื้อหาสาระ เรื่องราวหรือความรู้ไว้ในลักษณะต่างๆ เช่น สไลด์ บรรจุเรื่องราวไว้ในลักษณะของภาพนิ่ง หนังสือบรรจุเรื่องราวไว้ในลักษณะตัวอักษร หรือสัญลักษณ์ แผ่นเสียงหรือเทปบันทึกเสียงบรรจุเรื่องราวในลักษณะเสียง และฟิล์มภาพยนตร์บรรจุไว้ในรูปของภาพเคลื่อนไหวควบคุมเสียง สื่อการเรียนการสอนประเภทวัสดุ สามารถจำแนกเป็น ๒ ชนิด ดังนี้

๑) วัสดุที่ต้องอาศัยเครื่องมือหรืออุปกรณ์ จึงจะสามารถเสนอเรื่องราวความรู้หรือเนื้อหาสาระไปยังผู้เรียนได้ ตัวอย่างวัสดุชนิดนี้ คือ แผ่นเสียง เทปเสียง เทปโทรทัศน์ ฟิล์มภาพยนตร์ ภาพโปร่งใส เป็นต้น

๒) วัสดุที่สามารถเสนอเรื่องราวความรู้ เนื้อหาวิชาไปสู่ผู้เรียนได้ด้วยตัวมันเอง โดยไม่ต้องอาศัยเครื่องมือหรืออุปกรณ์แต่อย่างใด ตัวอย่างวัสดุชนิดนี้ คือ หนังสือ แผนภูมิ รูปภาพ หุ่นจำลอง แผนที่ เป็นต้น

๒. ประเภทเครื่องมือหรืออุปกรณ์ บางครั้งเรียกว่า สื่อใหญ่ ได้แก่ เครื่องฉายสไลด์ เครื่องฉายภาพยนตร์ เครื่องฉายเทปโทรทัศน์ เครื่องฉายภาพโปร่งใส และเครื่องฉายภาพทึบแสง เป็นต้น สื่อการสอนประเภทนี้เป็นเครื่องมือหรือตัวกลาง ซึ่งเป็นทางผ่านของความรู้หรือเรื่องราว

^{๔๒}ชัยยงค์ พรหมวงศ์, ระบบสื่อการสอน, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๐), หน้า ๕๕ - ๕๖.

^{๔๓}วาสนา ซาวหา, สื่อการเรียนการสอน, (กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, ๒๕๓๓), หน้า ๘-๑๓.

เท่านั้น โดยตัวมันเองแล้วไม่ได้บรรจุเนื้อหาสาระความรู้เรื่องราวใดๆ ไว้เลย จึงไม่สามารถจะสื่อความหมายไปยังผู้เรียนได้ แต่จะต้องอาศัยประเภทวัสดุ มาใช้ควบคู่กันไป จึงจะสามารถเสนอเรื่องราวไปสู่ผู้เรียนในลักษณะต่างๆ ได้

๓. ประเภทเทคนิคและวิธีการ สื่อการเรียนการสอนประเภทนี้ไม่จัดอยู่ในประเภทวัสดุ เครื่องมือ แต่ต้องอาศัยสื่อประเภทวัสดุหรือเครื่องมืออย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่างมาใช้ร่วมกัน ในลักษณะกิจกรรมหรือวิธีการ ตัวอย่างสื่อประเภทนี้ คือ การแสดงละคร การศึกษานอกสถานที่ นิทรรศการ การสาธิต เป็นต้น

กิดานันท์ มลิทอง ได้ให้ความหมายของสื่อการเรียนการสอน หมายถึง สื่อชนิดใดก็ตามไม่ว่าจะเป็นเทปบันทึกเสียง สไลด์ วิทยุ โทรทัศน์ วัสดุพิมพ์ แผนภูมิ ภาพนิ่ง ซึ่งบรรจุเนื้อหาเกี่ยวกับการเรียนการสอน สิ่งเหล่านี้เป็นวัสดุอุปกรณ์ทางกายภาพ ที่นำมาใช้เทคโนโลยีการศึกษา เป็นสิ่งที่ใช้เป็นเครื่องมือหรือช่องทางสำหรับทำให้การสอนของผู้สอนส่งไปถึง ผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนสามารถเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายที่ผู้สอนวางไว้ได้เป็นอย่างดี สื่อการเรียนการสอนจะมีคุณค่าก็ต่อเมื่อผู้สอนได้นำไปใช้อย่างเหมาะสม และถูกวิธีดังนั้น ก่อนที่จะนำสื่อแต่ละอย่างไปใช้ผู้สอน จึงควรจะได้ศึกษาถึงลักษณะและคุณสมบัติของสื่อการเรียนการสอน ข้อดีและข้อจำกัดอันเกี่ยวกับสื่อและการใช้สื่อแต่อย่างตลอดจนการผลิต และการใช้สื่อให้เหมาะสมกับสภาพการเรียนการสอนด้วย ทั้งนี้เพื่อให้การจัดกิจกรรมการสอนบรรลุผลตาม จุดมุ่งหมายและ วัตถุประสงค์ที่วางไว้^{๔๔}

กรมวิชาการ กล่าวว่า สื่อเป็นเครื่องมือของการเรียนรู้ ทำหน้าที่ถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึกเพิ่มพูนทักษะและประสบการณ์ สร้างสถานการณ์การเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาศักยภาพทางการคิด ได้แก่ การคิดไตร่ตรอง การคิดสร้างสรรค์ และการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ตลอดจนสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมให้แก่ผู้เรียน โดยจำแนกเป็นประเภทดังนี้^{๔๕}

๑. สื่อสิ่งพิมพ์ หมายถึง หนังสือและเอกสารสิ่งพิมพ์ต่างๆ ซึ่งแสดงหรือจำแนกหรือเรียบเรียงสาระความรู้ต่างๆ โดยใช้หนังสือที่เป็นตัวเขียน หรือตัวพิมพ์เป็นสื่อแสดงความหมาย สิ่งพิมพ์มีหลายประเภท เช่น เอกสาร หนังสือ ตำรา หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร จุลสาร จดหมาย จดหมายเหตุ บันทึก รายงาน วิทยานิพนธ์ เป็นต้น

^{๔๔}กิดานันท์ มลิทอง, เทคโนโลยีการศึกษาร่วมสมัย, (กรุงเทพมหานคร : เอ็ดดิสันเพรสโปรดักส์, ๒๕๔๐), หน้า ๗๕ - ๘๕.

^{๔๕}วิชาการ, กรม, เอกสารประกอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๔๔ คู่มือพัฒนาสื่อการเรียนรู้อื่นๆ, หน้า ๖ - ๘.

๒. สื่อเทคโนโลยี หมายถึง สื่อการเรียนรู้ที่ได้ผลิตขึ้นเพื่อใช้ควบคู่กับเครื่องมือโสตทัศนวัสดุ หรือเครื่องมือที่เป็นเทคโนโลยีใหม่ๆ สื่อการเรียนรู้ดังกล่าว เช่น แถบบันทึกภาพพร้อมเสียง (วีดิทัศน์) แถบบันทึกเสียง สไลด์ สื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอน นอกจากนี้สื่อเทคโนโลยียังหมายรวมถึงกระบวนการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน เช่น การใช้อินเทอร์เน็ต เพื่อการเรียนการสอน การศึกษาผ่านดาวเทียม

๓. สื่ออื่นๆ นอกจากสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อเทคโนโลยีแล้ว ยังมีสื่ออื่นๆ ที่ส่งเสริมการเรียนการสอนที่มีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าสื่อ ๒ ประเภทดังกล่าวเพราะสามารถอำนวยความสะดวกให้แก่ท้องถิ่นที่ขาดแคลนสื่อสิ่งพิมพ์ และเทคโนโลยีโดยแบ่งเป็น ๓ ประเภทใหญ่ๆ ดังนี้

๑) สื่อบุคคล หมายถึง บุคคลที่มีความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ซึ่งสามารถทำหน้าที่ถ่ายทอดสาระความรู้ แนวคิด เจตคติ และวิธีปฏิบัติตนไปสู่บุคคลอื่น อาจเป็นบุคลากรที่อยู่ในระบบโรงเรียน เช่น ผู้บริหาร ครูผู้สอน ตัวผู้เรียน นักการภารโรง หรืออาจเป็นบุคลากรนอกระบบโรงเรียน เช่น บุคลากรในท้องถิ่น ที่มีความชำนาญ และเชี่ยวชาญในสาขาอาชีพต่างๆ เป็นต้น

๒) สื่อธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม หมายถึง สิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติหรือสภาพแวดล้อมที่อยู่รอบตัวผู้เรียน เช่น พืชผัก ผลไม้ สัตว์ ชนิดต่างๆ ปรากฏการณ์ต่างๆ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการแห่งวิทยบริการ หรือแหล่งเรียนรู้ ห้องสมุด ชุมชน สังคม วัฒนธรรม ฯลฯ

๓) สื่อวัสดุ/เครื่องมือและอุปกรณ์ หมายถึง วัสดุที่ประดิษฐ์ขึ้นเพื่อประกอบการเรียนรู้ เช่น หุ่นจำลอง แผนภูมิ แผนที่ ตาราง กราฟ สถิติ ฯลฯ นอกจากนี้ยังรวมถึงสื่อประเภทเครื่องมือวิชาช่าง เป็นต้น

สรุปได้ว่า สื่อการเรียนการสอน หมายถึง วัสดุ อุปกรณ์ หรือเครื่องมือที่ทำหน้าที่ถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เกิดทักษะ และประสบการณ์

ข. ความสำคัญของสื่อการเรียนการสอน

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๔๕ ได้กล่าวถึงความสำคัญของสื่อการเรียนการสอนไว้ในมาตรา ๒๔ วรรค ๕ ว่า ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อมสื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้^{๕๖}

กรมวิชาการ กล่าวว่าสื่อมีความสำคัญ และมีประโยชน์ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจความคิดรวบยอดได้ง่ายขึ้น รวดเร็วขึ้นทำให้ผู้เรียนมองเห็นสิ่งที่กำลังเรียนรู้ได้อย่างเป็นรูปธรรมและเป็นกระบวนการทำให้ผู้เรียน เรียนรู้ด้วยตัวเอง ส่งเสริมให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ สร้างสภาพแวดล้อมและประสบการณ์การเรียนรู้ที่แปลกใหม่ น่าสนใจและทำให้อุบายรู้้อยากเห็น ส่งเสริมการมีกิจกรรมร่วมกันระหว่างผู้เรียน เกื้อหนุนผู้เรียนที่มีความสนใจและความสามารถในการเรียนรู้ที่ต่างกันให้ผู้เรียนรู้ได้เท่าเทียมกัน ช่วยให้ผู้เรียนบูรณาการสาระการเรียนรู้ต่างๆ ให้เชื่อมโยงกัน ผู้เรียนได้เรียนรู้วิธีการใช้สื่อและแหล่งข้อมูลต่างๆ เพื่อการค้นคว้าเพิ่มเติม ผู้เรียนได้รับการเรียนรู้หลายมิติ จากสื่อที่หลากหลาย และเชื่อมโยงโลกที่อยู่ใกล้ตัวผู้เรียนให้เข้ามาสู่การเรียนรู้ของผู้เรียน^{๕๗}

สรุปได้ว่าสื่อการเรียนการสอนนั้นเป็นเครื่องมือที่สำคัญและจำเป็นสำหรับครูผู้สอน มีประโยชน์ มีความสำคัญต่อการเรียนการจัดการเรียนการสอนช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ มีความรอบรู้และช่วยสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้

๒.๑.๘ การนิเทศภายในสถานศึกษา

ก. ความหมายของการนิเทศการศึกษา

การนิเทศเป็นงานที่มีความสำคัญงานหนึ่งของการจัดการศึกษา เป็นหลักของการจัดกิจกรรมการบริหารสถานศึกษา ที่มุ่งส่งเสริมให้เกิดการสนับสนุนและพัฒนามาตรฐานของการศึกษา โดยเฉพาะ สำหรับความหมายของการนิเทศการศึกษา ได้มีผู้ให้ความหมายแตกต่างกันไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับประสบการณ์และจุดมุ่งหมายของแต่ละบุคคล ดังนี้

^{๕๖}ศึกษาธิการ, กระทรวง, พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ พร้อมกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้อง และพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. ๒๕๔๕, หน้า ๑๕.

^{๕๗}วิชาการ, กรม, เอกสารประกอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๔๔ คู่มือพัฒนาสื่อการเรียนรู้อ, หน้า ๖ - ๗.

ชารี มณีสรี กล่าวว่า การนิเทศการศึกษา คือ ความพยายามอย่างหนึ่งในหลาย ๆ อย่างที่จะช่วยส่งเสริมให้การศึกษามีคุณภาพทั้งด้านการเรียนการสอน^{๔๘}

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ กล่าวว่า เป็นกระบวนการบริหารการศึกษาเพื่อชี้แนะให้ความช่วยเหลือและความร่วมมือกับครูและบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนของครูและเพิ่มคุณภาพของนักเรียนให้เป็นไปตามเป้าหมายของการศึกษา^{๔๙}

วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ ได้ให้ความหมายไว้ว่า การนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการทำงานและความร่วมมือระหว่าง ผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศเพื่อประสิทธิภาพอันสูงสุดในการเรียนการสอนของนักเรียน^{๕๐}

บันลือ พุกกะวัน ได้กล่าวถึงการนิเทศการศึกษาไว้ว่าการสอนวิชาใดวิชาหนึ่งโดยผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ชำนาญการ ซึ่งครูทั่วไปสอนวิชานั้น ๆ ได้ไม่ดีเพราะไม่ถนัดหรือไม่เคยได้รับการฝึกฝนจากสถาบันฝึกหัดครูมาก่อน^{๕๑}

สังัด อุทรานันท์ กล่าวว่า การนิเทศการศึกษา คือ กระบวนการทำงานร่วมกับครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้ได้มาซึ่งสัมฤทธิ์ผลสูงสุดในการเรียนของนักเรียน^{๕๒}

นิพนธ์ ไทพานิช ได้ให้ความหมายไว้ว่า การนิเทศการศึกษาเป็นความพยายามของบุคลากรทางการศึกษาที่จัดกิจกรรม และให้บริการกับผู้บริหารและครูในทางตรงและทางอ้อม ที่จะปรับปรุงการเรียนการสอนของครู เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนของนักเรียน^{๕๓}

ยง วัชชวัลลภ ได้ให้คำจำกัดความของการนิเทศว่าเป็นกระบวนการทางวิชาการที่ช่วยส่งเสริม ให้การจัดการศึกษาบรรลุเป้าหมายทางการศึกษาของชาติอย่างมีประสิทธิภาพ^{๕๔}

^{๔๘}ชารี มณีสรี, การนิเทศการศึกษา, พิมพ์ครั้งที่ ๔, (กรุงเทพมหานคร : โสภณ, ๒๕๔๒), หน้า ๑๕.

^{๔๙}ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, การนิเทศการสอน, (กรุงเทพมหานคร : พิมพ์ดี, ๒๕๓๖), หน้า ๓.

^{๕๐}วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์, หลักการนิเทศการศึกษา, (กรุงเทพมหานคร : พรสิริ, ๒๕๓๖), หน้า ๔.

^{๕๑}บันลือ พุกกะวัน, การนิเทศภายในโรงเรียน, พิมพ์ครั้งที่ ๒, (กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๓๖), หน้า ๑๒.

^{๕๒}สังัด อุทรานันท์, การนิเทศการศึกษา หลักการ ทฤษฎี และปฏิบัติ, พิมพ์ครั้งที่ ๒, (กรุงเทพมหานคร : มิตรสยาม, ๒๕๓๐), หน้า ๑๒.

^{๕๓}นิพนธ์ ไทพานิช, การนิเทศแบบคลินิก, (กรุงเทพมหานคร : รุ่งเรืองสาส์น, ๒๕๒๕), หน้า ๑๗.

^{๕๔}ยง วัชชวัลลภ, การนิเทศการศึกษา, (กรุงเทพมหานคร : ชัยศิริ, ๒๕๒๔), หน้า ๒.

จากความหมายของการนิเทศการศึกษาดังกล่าว สรุปได้ว่าการนิเทศการศึกษา หมายถึง กระบวนการร่วมกันทางการศึกษาของผู้บริหาร โรงเรียน และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ และเกิดผลสัมฤทธิ์สูงสุดแก่ผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพตามจุดหมายของหลักสูตร

ข. ความหมายของการนิเทศภายใน

การนิเทศภายใน เป็นกระบวนการที่ดำเนินการในโรงเรียน โดยบุคลากรภายในโรงเรียน เป็นผู้รับผิดชอบในการนิเทศ ได้มีนักการศึกษาให้ความหมายตามแนวคิดและความเชื่อของแต่ละบุคคลดังนี้

สนอง เครือมาก และวิสิฐ วงศ์จิตราทรร กล่าวว่าการนิเทศภายในหมายถึง ความร่วมมือของบุคลากรภายในโรงเรียน ในการที่จะปรับปรุงแก้ไขหรือพัฒนาการสอนของครู เพื่อให้การเรียนการสอนมีคุณภาพ^{๕๕}

กิติมา ปรีดีดิลก กล่าวถึงการนิเทศภายในสรุปได้ว่าเป็นการนิเทศบุคลากรในโรงเรียนเอง ผู้นิเทศอาจได้แก่ ผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหาร หัวหน้าหมวดวิชา และหัวหน้าฝ่ายต่างๆ การนิเทศภายในจะเกิดประสิทธิภาพสูงสุดนั้น จะต้องทำอย่างมีขั้นตอนและกระบวนการ เมื่อนิเทศแล้ว จะต้องได้ผลตามจุดมุ่งหมายของการนิเทศซึ่งถือได้ว่าเป็นหัวใจของการนิเทศ ๔ ประการคือ พัฒนาคน พัฒนางาน ประสานสัมพันธ์ และสร้างขวัญและกำลังใจ^{๕๖}

ชุมศักดิ์ อินทร์รักษา กล่าวว่าการนิเทศภายในโรงเรียนอาจรวมถึงกระบวนการที่นำไปสู่การปรับปรุงการสอน โดยการทำงานร่วมกับครูอาจารย์และนักเรียนเป็นกระบวนการกระตุ้นและช่วยเหลือครูให้รู้จักช่วยตนเองเพื่อพัฒนาการสอน^{๕๗}

วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ กล่าวว่าการนิเทศภายในโรงเรียนหมายถึง การทำงานของผู้บริหารโรงเรียนที่ทำร่วมกับครู ในการพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการศึกษาที่กำหนดไว้^{๕๘}

^{๕๕}สนอง เครือมากและวิสิฐ วงศ์จิตราทรร, คู่มือสอบ ผอ.ปจ., ผช.ผอ.ปจ., หน.ปอ./ก., ผช.หน.ปอ./ก. อาจารย์ใหญ่ ครูใหญ่, (นครสวรรค์ : วิสุทธิ, ๒๕๓๓), หน้า ๒๗๖.

^{๕๖}กิติมา ปรีดีดิลก, การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น, หน้า ๓๐๖.

^{๕๗}ชุมศักดิ์ อินทร์รักษา, การบริหารและการนิเทศภายในโรงเรียน, (สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี, ๒๕๓๖), หน้า ๓.

^{๕๘}วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์, หลักการนิเทศการศึกษา, หน้า ๗๒.

หวน พันธุพันธ์ กล่าวถึง การนิเทศภายในว่าเป็นความพยายามทุกชนิดของผู้บริหารโรงเรียนในอันที่จะปรับปรุงส่งเสริมประสิทธิภาพในด้านการเรียนการสอนภายในโรงเรียนให้ดีขึ้น ทำให้เกิดการเพิ่มพลังในการปฏิบัติงานของครู รวมทั้งให้ครูเกิดความก้าวหน้าในวิชาชีพ และก่อให้เกิดผลในขั้นสุดท้าย คือ การศึกษาของเด็กก้าวหน้าไปอย่างมีประสิทธิภาพ^{๕๕}

จากความหมายดังกล่าว สรุปได้ ว่าการนิเทศภายในโรงเรียน คือ กระบวนการในการปฏิบัติงานทางการศึกษาที่ผู้บริหาร โรงเรียนและบุคลากรภายในโรงเรียนร่วมมือกันเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ อันจะนำมาซึ่งผลสัมฤทธิ์ที่ดีในการเรียนของนักเรียนและเพื่อให้เกิดการพัฒนาขึ้นในตัวผู้เรียนทุกด้าน รวมถึงเป็นการพัฒนาความก้าวหน้าของครูอีกทางหนึ่งด้วย

ค. ความจำเป็นของการนิเทศภายในโรงเรียน

การเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องในด้านต่าง ๆ ของสังคม เศรษฐกิจ การเมือง วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี รวมทั้งนวัตกรรมต่าง ๆ ทำให้สถานศึกษาจำเป็นต้องมีการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน เพื่อให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนไป และหนึ่งในการพัฒนา จำเป็นต้องมีการนิเทศภายในเกิดขึ้นด้วย ในส่วนของความจำเป็นในการนิเทศภายใน ได้มีนักการศึกษาได้กล่าวถึงดังนี้

ขาริ มณีศรี ได้กล่าวถึงความจำเป็นที่จะต้องจัดให้มีการนิเทศภายในโรงเรียน ดังนี้^{๕๖}

๑. ปัญหาหลักมี ๒ ประเด็น คือ การนิเทศไม่ทั่วถึง และการนิเทศไม่มีคุณภาพ ประการแรก อาศัยการนิเทศจากภายนอกเมื่อขยายโรงเรียนเพิ่ม ครูเพิ่ม การนิเทศภายนอกทำไม่ทั่วถึง จึงจำเป็นต้องมีการนิเทศภายใน

๒. ความเปลี่ยนแปลงทางสังคม ครูดีมีใจผู้สอนดี มีความรู้ ประพฤติดีเท่านั้น หากแต่ยังต้องบริหารเวลาเพื่อสังคม ชุมชน พัฒนาคณาจารย์โรงเรียน ไม่หวังพึ่ง ไม่รอคอย พัฒนานิเทศตนเอง

๓. การช่วยเหลือกันและกัน โดยประสานการนิเทศภายนอกและภายใน นิเทศให้โรงเรียนสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ ส่งเสริมการศึกษา ค้นคว้า วิจัยร่วม

๔. ปรับปรุงงานวิชาการ ซึ่งแต่ละโรงเรียนมีสภาพข้อจำกัดไม่เหมือนกัน การที่คนภายในรู้เรื่องดีที่สุดกว่าคนภายนอก จะทำให้การพัฒนาการนิเทศภายในเป็นไปได้รวดเร็วยิ่งขึ้น

๕. การยอมรับ บุคคลที่จะเป็นผู้นำหรือหัวหน้าคนจะต้องให้ผู้อื่นยอมรับ แม้ในการแต่งตั้งหัวหน้าฝ่ายหรือหัวหน้าหมวด ควรคำนึงค่าคุณลักษณะด้านวิชาการ นำด้านวิชาการ ด้านคุณธรรมความประพฤติเป็นแบบอย่าง เป็นครูของครู การยอมรับนับว่าเป็นสิ่งสำคัญในการดำเนินการนิเทศภายใน

^{๕๕}หวน พันธุพันธ์, การบริหารโรงเรียน, หน้า ๑๕๔.

^{๕๖}ขาริ มณีศรี, การนิเทศการศึกษา, หน้า ๒๐๑ - ๒๐๒.

๖. ปัญหาตัวเร่งที่สำคัญ เช่น ปัญหาการนำหลักสูตรไปใช้ สภาพการสอนที่เปลี่ยนไป สื่ออุปกรณ์การสอน การประเมินและผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของนักเรียน เป็นต้น

ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์ ได้กล่าวไว้ดังนี้^{๑๑๑}

๑. ศึกษานิเทศก์มีจำนวนจำกัด ไม่สามารถนิเทศได้อย่างทั่วถึงและเจาะลึกถึงการเรียนการสอนในห้องเรียน มีการขยายตัวในด้านจำนวนสถานศึกษาและขนาดของสถานศึกษา

๒. การศึกษาด้านอาชีวศึกษา มีความหลากหลายในวิชาชีพ ความชำนาญ ความรู้เฉพาะสาขาทั้งทฤษฎีและปฏิบัติ การจัดศึกษานิเทศก์ให้ครบตามสาขาและเพียงพอจึงเป็นสิ่งที่ทำได้จำกัด

๓. การนิเทศภายในสถานศึกษาเป็นการใช้ทรัพยากรในสถานศึกษาให้เกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งบุคลากรมีจำนวนมากและมีความชำนาญในสาขา เป็นการพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพการศึกษาด้วย

๔. การนิเทศภายในสถานศึกษาจะได้อบรมสร้างความใกล้ชิดความคุ้นเคยกันและการทำงานร่วมกัน มีความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมกันเกิดสัมพันธภาพที่ดีต่อกันในการทำงาน

๕. การประสานในสถานศึกษาจะสะดวก เพราะความคุ้นเคยกัน มีประชาสัมพันธ์งานได้ทั่วถึงส่วน

หวน พันธุพันธ์ ได้กล่าวถึงความจำเป็นในการนิเทศภายในโรงเรียนของตนเอง ไว้ที่น่าสนใจดังนี้^{๑๑๒}

๑. การนิเทศเป็นการส่งเสริมคุณภาพด้านการเรียนการสอนภายในโรงเรียน เพราะถ้าไม่มีการนิเทศแล้ว ครูที่สอนอยู่ในโรงเรียนอาจจะเอาแบบอย่างที่ไม่ถูกต้องจากครูคนอื่น

๒. ครูควรได้รับการนิเทศเพื่อพัฒนาความเจริญทางการเรียนการสอนและทางวิชาการ ถ้าครูไม่ได้รับการนิเทศอาจแสดงออกในทางที่ผิด เช่น มีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ มีการขัดแย้งหรือมีทัศนคติแบบเสรีนิยมในการทำงาน นี้จะทำอะไรหรือสอนอย่างไรก็ได้ตามใจตนเอง ดังนั้นจึงมีความจำเป็นต้องจำแนกความต้องการของครูแต่ละคนและวางแผนเพื่อดำเนินการพัฒนาให้ไปสู่เป้าประสงค์ในสิ่งที่ถูกต้อง

๓. โรงเรียนต้องมีการนิเทศ เพราะโครงการที่ประกอบด้วยข้อมูลจากการนิเทศจะสามารถช่วยในการจำแนกคุณภาพของครู และความต้องการที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน นอกจากนี้หลักฐานและข้อมูลต่าง ๆ ยังสามารถช่วยในการตัดสินใจบางอย่างของโรงเรียนได้

^{๑๑๑}ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์, การนิเทศการสอน, หน้า ๒๖๒ – ๒๖๓.

^{๑๑๒}หวน พันธุพันธ์, การบริหารโรงเรียน, หน้า ๑๕๔-๑๕๕.

๔. การนิเทศสามารถกระตุ้นและนำทางความคิดใหม่ ๆ ให้เกิดขึ้นกับครูในโรงเรียน โดยเฉพาะในกรณีที่น่าเอาเทคนิคและวิธีการใหม่ ๆ ตลอดจนการวิจัยมาใช้จะเป็นการช่วยในการเก็บข้อมูลในการนิเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพและน่าเชื่อถือ

๕. โรงเรียนมีความจำเป็นที่จะต้องอบรมครู โดยกระทำต่อเนื่องกันไป เพราะไม่มีหลักประกันได้ว่า ครูที่ผ่านสถาบันฝึกหัดครูมาแล้ว จะเป็นครูที่มีคุณภาพดีอยู่ตลอดไป โดยไม่ต้องมีการนิเทศ เพราะความก้าวหน้าทางวิทยาการเพิ่มพูนขึ้นเรื่อย ๆ

๖. เพื่อเป็นการช่วยให้ครูได้เข้าใจอย่างแจ่มแจ้งถึงวัตถุประสงค์ของการศึกษา

๗. เพื่อเป็นการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจของคณะครูและก่อให้เกิดความรู้สึกปลอดภัยในการทำงาน เพื่อที่จะได้ร่วมมือร่วมใจกันปฏิบัติงาน ให้บรรลุจุดหมายปลายทางอันเดียวกัน มีความสามัคคีเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน มีความรักและภูมิใจในอาชีพครูที่ตนกำลังปฏิบัติอยู่

สังด์ อุทรานันท์ ได้ระบุเหตุผลความจำเป็นที่ต้องการนิเทศภายในโรงเรียน เนื่องจากศึกษานิเทศก์โดยตำแหน่งมีจำนวนจำกัด สภาพปัญหาและความต้องการของโรงเรียนแต่ละแห่งไม่เหมือนกัน บุคลากรในโรงเรียนมีความสามารถเพียงพอ และบางคนมีความชำนาญโดยเฉพาะสาขาอีกด้วย จึงสมควรจะได้ใช้ทรัพยากรเหล่านี้ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด และเป็นการสอดคล้องกับปรัชญา หลักการและวิธีการของการนิเทศการศึกษาสมัยใหม่ซึ่งจะเกิดขึ้น โดยความร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกัน^{๑๑๑}

จากแนวความคิดดังกล่าว สรุปได้ว่า การนิเทศภายในโรงเรียนมีความจำเป็นต่อครู ทั้งนี้ เพราะการนิเทศการศึกษาเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในการจัดการเรียนการสอน โดยการนำเอาความเปลี่ยนแปลงจากภายนอกมาสู่โรงเรียน แต่การนิเทศการศึกษาจากภายนอกโรงเรียนไม่สามารถสนองตอบความต้องการของโรงเรียนได้ เพราะจำนวนศึกษานิเทศก์มีน้อย ไม่ครบทุกสาขาวิชาชีพ ขาดงบประมาณเครื่องมือและอุปกรณ์ ที่จะทำการนิเทศภายในโรงเรียนได้อย่างทั่วถึง และที่สำคัญบุคลากรในโรงเรียนย่อมรู้ปัญหา สามารถแก้ปัญหาและสามารถที่จะทำการนิเทศกันเองได้

ง. กระบวนการนิเทศภายในโรงเรียน

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ ได้กล่าวถึงขั้นตอนในการบริหารงานนิเทศภายในสถานศึกษา สามารถสรุปได้ว่า การนิเทศจะประกอบด้วยบุคคล ๒ กลุ่ม คือ ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ เพื่อร่วมกันทำงานให้บรรลุจุดหมายที่ตั้งไว้ร่วมกัน โดยมีขั้นตอนในการนิเทศ ดังนี้^{๑๑๒}

^{๑๑๑}สังด์ อุทรานันท์, การนิเทศการศึกษา หลักการ ทฤษฎี และปฏิบัติ, หน้า ๑๑๗.

^{๑๑๒}ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, การนิเทศการสอน, หน้า ๒๑๒-๒๑๕.

ขั้นตอนที่ ๑ การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ ในการนิเทศเป็นขั้นตอนที่เป็นพื้นฐานที่สำคัญ ก่อนที่ผู้นิเทศจะดำเนินการนิเทศ ผู้นิเทศต้องทราบสภาพปัญหาและความต้องการของผู้รับการนิเทศ

สภาพปัจจุบัน เป็นสภาพที่เป็นจริงและกำลังเป็นอยู่ในปัจจุบัน ส่วนความต้องการ หมายถึง เป็นจุดสุดท้ายที่ต้องการจะไปถึง เป็นสภาพที่คาดหวังว่าจะเกิด อย่างไรก็ตามการกำหนดสภาพที่ต้องการและคาดหวังว่าจะเกิดนั้น มิใช่จะกำหนดลอย ๆ ตามใจใครก็ได้ แต่ต้องกำหนดโดยคำนึงถึงองค์ประกอบมากมายที่ควรจะนำมาศึกษาและพิจารณาประกอบ คือ

๑. นโยบายของสถานศึกษาในด้านการนิเทศ
๒. ปัญหาปัจจุบันที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา
๓. ข้อมูลที่ได้จากสภาพปัจจุบัน หมายถึง สิ่งที่มีอยู่ทั้งทรัพยากรบุคคลและวัตถุ
๔. ผลการสำรวจความคิดเห็นที่มีต่อสภาพปัญหาและความต้องการการนิเทศ

ขั้นตอนที่ ๒ การวางแผนและการจัดทำโครงการนิเทศ การวางแผนตามลักษณะงานนิเทศภายในโรงเรียน หมายถึง วิธีการที่อาศัยหลักการ เหตุผล และข้อมูลที่ได้จากการศึกษาสภาพปัจจุบัน และปัญหาความต้องการของสถานศึกษาว่า มีความต้องการนิเทศในด้านใดบ้างแล้วนำมาจัดทำแผน และโครงการต่อไป ในการวางแผนยังกำหนดวิธีการว่าจะทำอย่างไร โดยกำหนดเป็นขั้นตอนที่ต่อเนื่องและสัมพันธ์กัน

การจัดทำแผนงานและโครงการ ถือเป็นส่วนหนึ่งของการจัดทำรายละเอียดของแผน ซึ่งเป็นการกำหนดวัตถุประสงค์ให้เฉพาะมากขึ้น และกำหนดเป้าหมายให้ชัดเจนขึ้น ดังนี้

๑. แจกแจงกิจกรรมการนิเทศที่จะทำในโครงการนั้น
๒. กำหนดแผนงานการนิเทศ รวมถึงการกำหนดหน่วยปฏิบัติค่าใช้จ่าย เวลา และสถานที่ เป็นต้น
๓. จัดทำงบประมาณโครงการ การขออนุมัติ และการดำเนินงาน

ขั้นตอนที่ ๓ การดำเนินงานการนิเทศ เป็นการนำแผนงานหรือโครงการไปปฏิบัติ เพื่อให้ได้ตามความต้องการหรือเป้าหมายที่วางไว้ ซึ่งจะมีรายละเอียดของแต่ละขั้นตอน ดังนี้

๑. การให้ความรู้ในงานที่ปฏิบัติ เป็นการให้ความรู้ความเข้าใจถึงสิ่งที่จะดำเนินการว่า จะต้องอาศัยความรู้ความสามารถอย่างไรบ้าง จะมีขั้นตอนในการดำเนินการอย่างไร และจะทำอย่างไรจึงจะทำให้ได้ผลงานออกมามีคุณภาพ

๒. การปฏิบัติงาน ประกอบด้วย การปฏิบัติงานที่ได้รับความร่วมมือจากบุคคลทุกฝ่ายคือ ผู้รับการนิเทศ ผู้ให้การนิเทศ และผู้บริหาร

๓. การสร้างขวัญและกำลังใจ ผู้รับการนิเทศควรได้รับการเสริมกำลังใจ โดยเฉพาะจากฝ่ายบริหารเพื่อให้ผู้รับการนิเทศมีความมั่นใจและทำงานด้วยความพึงพอใจ การสร้างขวัญและกำลังใจควรปฏิบัติไปพร้อม ๆ กับการทำงาน จึงจะได้ผล

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินผลการนิเทศ การประเมินผลเป็นขั้นสุดท้ายในการดำเนินการ ผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการประเมินผล ได้แก่ ผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหน้าที่ให้ทำการประเมินผล หลักการที่ใช้ในการประเมินผล มีดังนี้

๑. การประเมินผลต้องอาศัยข้อมูลที่น่าเชื่อถือ
๒. การประเมินผลเป็นขั้นตอนหนึ่งของการนิเทศที่จำเป็นต้องทำ เมื่อได้จัดทำโครงการนิเทศแล้ว
๓. การประเมินผลต้องอาศัยข้อมูลจากหลายฝ่าย ทั้งจากผู้บริหาร ผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศ
๔. การประเมินผลสามารถทำได้ ๒ ระยะเวลา คือ การประเมินผลระหว่างโครงการ และการประเมินผลสรุป
๕. การประเมินผลเป็นระบบ มี ๓ ส่วน คือ การประเมินผลที่ปัจจัยนำเข้าการประเมินผล ที่กระบวนการ การประเมินผลผลิต

จากขั้นตอนการนิเทศที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า ในการจัดทำโครงการนิเทศนั้น ควรจะได้ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการในการนิเทศ จัดทำแผนการนิเทศ แล้วจึงนำแผนไปสู่การปฏิบัติให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ ควรมีการประเมินผลโครงการนิเทศเพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอน

จ. ขอบข่ายการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน

สัจด์ อุทรานันท์ ได้กำหนดขอบเขตงานวิชาการภายในโรงเรียน โดยแบ่งออกเป็น ๒ ระดับ คือ^{๑๑๕}

๑. งานหลัก หมายถึง งานที่เป็นเป้าหมายอันสำคัญของงานวิชาการในโรงเรียน ได้แก่
 - ๑) งานที่เกี่ยวกับหลักสูตร คือ การปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น การสร้างหลักสูตร เพื่อสนองความต้องการของท้องถิ่น การจัดแผนการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมในหลักสูตร การผลิตสื่อและอุปกรณ์การสอน
 - ๒) งานที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน คือ การพัฒนาเทคนิคและวิธีการสอน เทคนิคการจัดกิจกรรมการสอน รวมทั้งการใช้สื่อและอุปกรณ์การสอน

^{๑๑๕} สัจด์ อุทรานันท์, การนิเทศการศึกษา หลักการ ทฤษฎี และปฏิบัติ, หน้า ๑๑.

๓) งานที่เกี่ยวข้องกับการวัด และการประเมินผลการเรียนการสอน คือ การสร้างเครื่องมือ วิธีการประเมินผล งานทะเบียนวัดผล และผลรายงานความก้าวหน้าของนักเรียน

๒. งานสนับสนุนวิชาการ หมายถึง งานที่จัดทำขึ้นเพื่อสนับสนุนงานวิชาการของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ได้แก่

๑) งานพัฒนาบุคลากร คือ การปฐมนิเทศครูใหม่ การพัฒนาและการอบรมครู

๒) งานเกี่ยวกับการใช้อาคารสถานที่ คือ การใช้ห้องเรียน อาคารเรียน และห้องปฏิบัติการ งานห้องสมุด ห้องโสตทัศนูปกรณ์ และห้องแนะแนว

๓) งานธุรการและการเงิน

๔) งานกิจการนักเรียน คือ งานที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมนักเรียนและโภชนาการ

๕) งานด้านความสัมพันธ์ชุมชน คือ การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน งานที่เกี่ยวข้องกับสมาคมและผู้ปกครอง

รุจิří ภู่อาระ และจันทรานี สวงวนนาม ได้กล่าวว่ำ งานวิชาการภายในโรงเรียนถือว่าเป็นงานหลักที่ผู้บริหารจะต้องรับผิดชอบ แต่เดิม ไม่มีเรื่องของการประกันคุณภาพการศึกษา แต่ในปัจจุบันเพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช ๒๕๔๒ หมวด ๖ ว่ำด้วยเรื่องของการประกันคุณภาพการศึกษา จึงสามารถแบ่งงานวิชาการได้ ดังนี้^{๑๑๖}

๑. หลักสูตรและการบริหารหลักสูตร

๒. การจัดการเรียนการสอน

๓. การวัดและประเมินผลการศึกษา

๔. การนิเทศการเรียนการสอน

๕. การประกันคุณภาพการศึกษา

กล่าว โดยสรุป การนิเทศภายในโรงเรียนประกอบด้วยงานหลักและงานสนับสนุน ซึ่งงานหลักได้แก่งานพัฒนาหลักสูตร การจัดแผนการเรียนการสอน การจัดทำโครงการสอน การจัดทำตารางสอน การพัฒนาเทคนิควิธีสอน การใช้สื่อและอุปกรณ์ งานวัดและประเมินผล รวมถึงงานประกันคุณภาพการศึกษา ส่วนงานสนับสนุนวิชาการ ได้แก่ งานที่จะช่วยส่งเสริมหรือสนับสนุนวิชาการให้มีคุณภาพ งานที่เกี่ยวข้องกับอาคารสถานที่ งานธุรการ การเงิน งานกิจการนักเรียนและงานสัมพันธ์ชุมชน

^{๑๑๖}รุจิří ภู่อาระ และ จันทรานี สวงวนนาม, การบริหารหลักสูตรในสถานศึกษา, หน้า ๕๘-๕๙.

จ. การดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา

การดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา เป็นการส่งเสริม สนับสนุน หรือให้ความช่วยเหลือครูในโรงเรียนให้ประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงานตามภารกิจหลัก จะต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ตามขั้นตอนกระบวนการนิเทศภายใน ซึ่งเป็นการดำเนินการโดยผู้บริหารและครู ตลอดจนบุคลากรภายในสถานศึกษา ร่วมมือกันปรับปรุงงานด้านต่าง ๆ เป็นการส่งเสริมและเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอน อันจะนำมาซึ่งคุณภาพของสถานศึกษาและของผู้เรียนให้อยู่ในระดับที่น่าพึงพอใจ สอดคล้องกับ **ซารี มณีสรี** ที่กล่าวถึงงานนิเทศการศึกษาที่ผู้บริหารโรงเรียนอาจทำได้ คือ การช่วยเหลือครูด้านวิชาการและด้านบริหารการช่วยเหลือครูในด้านปัญหาส่วนตัว การสร้างขวัญของคณะครูในโรงเรียน และการประเมินผลการปฏิบัติงานของโรงเรียน ตามคำกล่าวที่ว่า โรงเรียนก็มีการสอน และการเรียนการสอนก็ต้องมี การนิเทศ เพราะการนิเทศเป็นการช่วยเหลือแนะนำเป็นการสร้าง การเสริม การเติม และการต่อ ซึ่งเป็นภารกิจของผู้นิเทศที่กระทำต่อครูในด้านต่างๆ เช่น หลักสูตร การเรียนการสอน สื่อการสอนการฝึกอบรม ประจําการ งานวัดผลและประเมินผล เป็นต้น^{๑๑๓}

จากการศึกษากรอบการดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียนดังกล่าว สามารถสรุปได้ว่าเป็นการดำเนินการช่วยเหลือครูในด้านวิชาการ โดยมีจุดเน้นในการปรับปรุงการเรียนการสอนและเมื่อประมวลขอบเขตของงานในด้านวิชาการที่มีความสำคัญและจำเป็นต้องนิเทศภายในโรงเรียนสามารถจำแนกออกเป็น ๕ ด้าน คือ ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา ด้านการนิเทศการเรียนการสอน และด้านการประกันคุณภาพการศึกษา

๒.๑.๕ ด้านการวัดและประเมินผล

ก. ความหมายของการวัดผลและประเมินผล

มีนักการศึกษาได้กล่าวถึงการวัดผลและประเมินผลไว้ดังนี้

บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์ ได้ให้ความหมายของการวัดเป็นกระบวนการเชิงปริมาณในการกำหนดค่าเป็นตัวเลขหรือสัญลักษณ์ที่มีความหมายแทนคุณลักษณะของสิ่งทีวัดโดยอาศัยกฎเกณฑ์อย่างใดอย่างหนึ่ง ในส่วนของการประเมินผลเป็นกระบวนการในการตัดสินคุณค่าของสิ่งหนึ่งสิ่งใดอย่างมีหลักเกณฑ์ เพื่อสรุปว่าสิ่งนั้น ดี - เลว ปานใด^{๑๑๔}

^{๑๑๓}ซารี มณีสรี, การนิเทศการศึกษา, หน้า ๕๔

^{๑๑๔}บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์, การวัดและประเมินผลการศึกษา, พิมพ์ครั้งที่ ๒, (กรุงเทพมหานคร : บี แอน บี พลับลิชซิ่ง, ๒๕๓๕), หน้า ๑๔.

กาญจนา เกียรติประวัติ ได้ให้ความหมายของการวัดผล คือ การกำหนดหน่วยให้แก่ปริมาณที่มีอยู่ โดยใช้เครื่องมือวัดทางการศึกษาที่ใช้กันอยู่อาจเป็นการสังเกตของครู ตารางตรวจสอบพฤติกรรมหรือข้อสอบ และได้ให้ความหมายของการประเมินผล คือ การนำผลที่วัดได้มาหาคุณค่า การประเมินผลควรจะรวมถึงการวิเคราะห์จุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ วิธีการที่ได้ใช้ไปเพื่อบรรลุจุดมุ่งหมาย ตลอดจนพิจารณาถึงปริมาณของคุณสมบัติที่วัดได้^{๑๑๕}

กิติมา ปรีดีดิลก กล่าวว่า การวัดผล เป็นการเปรียบเทียบผลที่ได้จากการเรียนกับมาตรฐานอันหนึ่งที่ยึดถืออยู่ ซึ่งมีลักษณะเป็นรูปธรรม คือ จะแสดงผลของการวัดออกมาเป็นตัวเลข เพื่อแสดงว่านักเรียนมีความรู้มากน้อยเพียงใดจากที่ได้เรียนไปแล้ว และอาจจะบอกได้หลังจากการสอบว่า นักเรียนได้คะแนน (จากการวัด) เท่าไร โดยนำผลที่นักเรียนทำได้ดีกับคำตอบที่ครูเตรียมไว้ว่า เป็นคำตอบที่ถูกไปเปรียบเทียบ ส่วนการประเมินผล เป็นการกำหนดค่าหรือราคาจากคะแนนที่เราได้จากการวัดผลนั้น เช่น เก่งหรือไม่เก่ง ดีหรือไม่ดี คือ เมื่อเราได้คะแนนจากการวัดมาแล้ว เรายังบอกไม่ได้ทีเดียวว่าเด็กคนนั้นเก่งหรือไม่เก่ง เราจะต้องใช้วิจารณญาณพิจารณาต่อไปอีกด้วย โดยการเปรียบเทียบกับคนอื่นในห้องเดียวกัน^{๑๑๖}

บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์ ให้ความหมายของการวัดเป็นกระบวนการกำหนดตัวเลขหรือสัญลักษณ์ที่มีความหมายแทนคุณลักษณะของสิ่งที่วัด โดยอาศัยกฎเกณฑ์อย่างใดอย่างหนึ่ง และให้ความหมายว่าการประเมินผล เป็นการตัดสินใจเกี่ยวกับคุณภาพหรือคุณค่าของวัดดูสิ่งของโครงการการศึกษาพฤติกรรมการทำงานของคนงานหรือความรู้ ความสามารถของนักเรียน^{๑๑๗}

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ ได้กล่าวว่า การวัด เป็นกระบวนการที่กำหนดจำนวนตัวเลขให้กับ วัดดู สิ่งของ หรือบุคคลตามความมุ่งหมาย และเปรียบเทียบลักษณะความแตกต่างที่ปรากฏในสิ่งที่จะวัด นั้น ๆ ส่วนการประเมินผล เป็นการพิจารณาตัดสินเกี่ยวกับ คุณค่า ความจริง และการกระทำ บางทีขึ้นอยู่กับวัดเพียงอย่างเดียว เช่น คะแนนสอบ แต่โดยทั่วไปจะเป็นการรวมการวัดหลายๆ ทาง โดยอาศัยข้อมูล หรือรายละเอียดจากการสังเกต การตรวจงาน การสัมภาษณ์ หรือการทดสอบประกอบพิจารณา^{๑๑๘}

^{๑๑๕}กาญจนา เกียรติประวัติ, (ม.ป.ป.) วิธีสอนทั่วไปและทักษะการสอน, (ม.ป.ท., ๒๕๔๕), หน้า ๒๔๖.

^{๑๑๖}กิติมา ปรีดีดิลก, การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น, หน้า ๑๒.

^{๑๑๗}บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์, การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน, หน้า ๑๕.

^{๑๑๘}ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, การบริหารงานวิชาการ, หน้า ๑๕๕.

สรุปได้ว่า การวัดเป็นกระบวนการเชิงปริมาณในการกำหนดค่าเป็นตัวเลข หรือ สัญลักษณ์ที่มีความหมายแทนคุณลักษณะของสิ่งที่วัดโดยอาศัย กฎเกณฑ์อย่างใดอย่างหนึ่ง ใน ส่วนของการประเมินผลเป็นกระบวนการในการตัดสินคุณค่าของ สิ่งหนึ่งสิ่งใดอย่างมีหลักเกณฑ์ เพื่อสรุปว่าสิ่งนั้น ดี - เลว ปานใด โดยอาศัยข้อมูล หรือรายละเอียดจากการสังเกต การตรวจ งาน การสัมภาษณ์ หรือการทดสอบประกอบพิจารณา

ข. ความสำคัญของการวัดและประเมินผลการเรียน

การวัดผลและการประเมินผลเป็นสิ่งจำเป็นในการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๔๕ กำหนดไว้ในมาตรา ๒๖ ว่าให้สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียน โดยพิจารณาจากพัฒนาการของ ผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรมและการทดสอบควบคู่ไป ในกระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมของแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษา ซึ่งมี นักการศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษาได้กล่าวไว้ ดังนี้^{๑๑๑}

กิติมา ปรีดีดิลก ได้กล่าวว่า การวัดผลและประเมินผลจะช่วยให้เกิดประโยชน์ในการ ปรับปรุงการสอนของครู ปรับปรุงการเรียนของนักเรียน ปรับปรุงระบบการบริหารในโรงเรียน ทำให้ทราบสภาพที่แท้จริงของหลักสูตร โครงสร้างการสอนและบันทึกการสอนที่นำมาสู่ภาคปฏิบัติ ประสบปัญหาอย่างไร ตรงใดที่ควรจะนำมาแก้ไขหรือพัฒนาต่อไป และเพื่อเป็นข้อมูลทาง การศึกษาทั่วไป เช่น เพื่อแสดงผลการเรียนจบและเป็นหลักฐานให้ ผู้ปกครองได้ทราบ^{๑๑๒}

พนัส หันนาคินทร์ กล่าวถึงความจำเป็นในการบริหารการจัดการประเมินผลการเรียน ไว้ ดังนี้^{๑๑๓}

๑. เพื่อทราบผลการเรียนของนักเรียน ช่วยให้ผู้เรียนปรับปรุงแก้ไขการเรียนของตนเอง ได้ก่อนที่จะก้าวไปศึกษาบทเรียนใหม่

๒. เพื่อประโยชน์ในการเลื่อนชั้นของนักเรียน และการแบ่งนักเรียนตามความสามารถ

^{๑๑๑}ศึกษานิเทศกร, กระทรวง, พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับ ที่ ๒) พ.ศ.๒๕๔๕ พร้อมกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องและพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ.๒๕๔๕, หน้า ๒๐-๒๑.

^{๑๑๒}กิติมา ปรีดีดิลก, การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น, หน้า ๗๒-๗๓.

^{๑๑๓}พนัส หันนาคินทร์, หลักการบริหารโรงเรียน, หน้า ๑๕๕.

๓. เพื่อเป็นหลักฐานในการรายงานผลการเรียนให้ผู้ปกครองทราบ ทำให้ผู้ปกครองรู้ความก้าวหน้าของนักเรียนในการปกครองของตน และช่วยให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างโรงเรียนกับบ้าน

๔. เพื่อประโยชน์ในการให้ประกาศนียบัตร เมื่อจบชั้นการศึกษาและแจ้งผลการเรียนให้สถานบันอื่น เช่น มหาวิทยาลัยที่นักเรียนจะไปเรียนต่อขอทราบมาเพื่อสถิติในทางการศึกษา

๕. ช่วยให้ผู้ฝ่ายแนะแนวทราบข้อมูลของผู้เรียน จะได้ช่วยวิเคราะห์ความเด่นความด้อยของผู้เรียน เป็นจุดเริ่มต้นของการศึกษาเด็กเป็นรายบุคคล และเป็นแนวทางในการแนะแนวการเรียนอาชีพให้แก่ผู้เรียน

๖. ช่วยให้ผู้ฝ่ายบริหารได้ทราบข้อมูล เพื่อปรับปรุงมาตรฐานทางวิชาการของโรงเรียนซึ่งจะนำไปสู่แนวทางปรับปรุง ส่งเสริมสภาพการเรียนการสอนให้แก่ครู และใช้เป็นข้อมูลการปฏิรูปนิเทศครูใหม่

ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์ กล่าวว่า การวัดผลและประเมินผลมีประโยชน์เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนของครู ทำให้ครูอาจารย์ทราบว่าผลการสอนของตนเป็นอย่างไร และจะได้แก้ไขปรับปรุงให้ดีขึ้น เพื่อปรับปรุงการเรียนของนักเรียนนักศึกษา นักเรียนนักศึกษาจะได้ทราบว่าตนมีความรู้ความเข้าใจในบทเรียนหรือไม่เพียงใด ซึ่งจะเป็นแนวทางในการปรับปรุง ตนเอง เพื่อปรับปรุงระบบการบริหารงานในสถานศึกษาทำให้ทราบสภาพที่แท้จริงของหลักสูตร โครงการสอน บันทึกการสอน ที่นำมาสู่การปฏิบัติว่าประสบปัญหาอย่างไร จะได้แก้ไขปรับปรุงอย่างไร เพื่อเป็นข้อมูลทางการศึกษาต่อไป เช่น ผลการเรียนการศึกษาสำเร็จตามหลักสูตรเป็นแนวทางในการทำงานและศึกษาต่อไป เพื่อเป็นหลักฐานด้านการศึกษาของสถานศึกษาในด้านการรับนักศึกษา ผลการเรียนและการสำเร็จตามหลักสูตร และเพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์สถานศึกษาในด้านผลเรียนและการสำเร็จของนักเรียนนักศึกษา^{๑๑๖}

กรมวิชาการ ได้กล่าวถึงความสำคัญของการวัดผลและประเมินผลไว้ว่า เป็นกระบวนการที่ให้ผู้สอนใช้พัฒนาคุณภาพผู้เรียนเพราะจะช่วยให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่แสดงพัฒนาการ ความก้าวหน้า และความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียน รวมทั้งข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาและเรียนรู้ได้อย่างเต็มตามศักยภาพ^{๑๑๗}

^{๑๑๖}ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์, การบริหารงานวิชาการ, หน้า ๑๖๖-๑๖๗.

^{๑๑๗}วิชาการ, กรม, หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๔๔, หน้า ๒๔.

สรุปได้ว่า การวัดผลและประเมินผลนั้นมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในกระบวนการเรียนการสอน ในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้ทราบถึงแนวทางในการปรับปรุงการบริหารงาน ครูผู้สอนนำผลที่ได้ไปปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน ผู้เรียนทราบถึงผลการเรียนของตนเองว่ามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทเรียนอย่างไรและเป็นข้อมูลทางการศึกษา เช่น แสดงผลการเรียน การเทียบโอน เป็นต้น และเป็นการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

ค. งานวัดผลและประเมินผล

ในการจัดการเรียนการสอนมีองค์ประกอบที่สำคัญ ๓ ประการ คือ จุดมุ่งหมายของการเรียน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล ซึ่งเป็นกิจกรรมที่วัดเพื่อจะได้ทราบผลว่า การเรียนการสอนนั้นบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ การวัดผลและการประเมินผลจึงเป็นงานสำคัญของสถานศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๔๕ หมวด ๔ มาตรา ๒๖ ให้สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียนโดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรมและการทดสอบ ควบคู่ไปในกระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมของแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษา และให้สถานศึกษาใช้วิธีการที่หลากหลาย ในการจัดสรรโอกาสการเข้าศึกษาต่อ และให้นำผลการประเมินผู้เรียนตามวรรคหนึ่งมาใช้ประกอบการพิจารณา ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนจะต้องมีความรู้ความเข้าใจ ในหลักการ วัดผล ประเมินผล รวมทั้งให้ความสำคัญในเรื่องนี้อย่างจริงจัง และสามารถบริหารงานด้านการวัดผลและประเมินผลได้อย่างมีประสิทธิภาพ^{๑๑๔}

ค. แนวทางในการวัดผลและประเมินผล

ในการดำเนินการวัดผลและประเมินผล โรงเรียนต้องทราบแนวทางในการดำเนินงานที่ชัดเจนเพื่อให้เกิดความถูกต้องในการวัดผลและประเมินผล ดังนี้

กิติมา ปรีดีดิลก กล่าวว่า การวัดผลและประเมินผลเป็นกระบวนการต่อเนื่องของการเรียนการสอน แบ่งออกเป็น ๓ ขั้นตอน ดังนี้^{๑๑๕}

^{๑๑๔}ศึกษานิเทศกร, กระทรวง, พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๔๕ พร้อมกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องและพระราชบัญญัติศึกษาภาคบังคับ พ.ศ.๒๕๔๕, หน้า ๒๐-๒๑.

^{๑๑๕}กิติมา ปรีดีดิลก, การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น, หน้า ๗๒-๗๓.

๑. การประเมินผลก่อนเรียน เพื่อช่วยให้ครูได้ทราบความสามารถของแต่ละคน เพื่อเป็นข้อมูลในการพิจารณาตัดสินว่า จะมีความสามารถเพียงพอในการศึกษาต่อหรือไม่ หากไม่ดีพอ อาจทำการปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้นได้

๒. การประเมินผลระหว่างเรียน เมื่อมีการสอนในระยะหนึ่งๆ ครูจะมีการประเมินผลนักเรียนตามจุดประสงค์ของรายวิชาเหล่านั้น เพื่อจะได้ทราบว่า มีความพอหรือควรจะก้าวไปข้างหน้าได้หรือยัง

๓. การประเมินผลหลังเรียน เป็นการประเมินผลรวม ครอบคลุมจุดประสงค์ต่างๆ หลายจุดประสงค์ เป็นการประเมินเพื่อตัดสินความสามารถ เพื่อคว่ำตั้งแต่ต้นจนบัดนี้นักเรียนมีความสามารถตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมต่างๆ มากน้อยเพียงใด

กรมวิชาการ ได้กล่าวถึงแนวทางในการวัดผลและประเมินผลไว้ว่า สถานศึกษาในฐานะผู้รับผิดชอบจัดการศึกษา จะต้องจัดทำหลักเกณฑ์ และแนวทางปฏิบัติในการวัดผลและประเมินผลการเรียนของสถานศึกษา เพื่อให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายถือปฏิบัติร่วมกัน และเป็นไปในมาตรฐานเดียวกัน สถานศึกษาต้องมีผลการเรียนรู้ของผู้เรียนจากการวัดและประเมินทั้งในระดับ ชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษาและระดับชาติตลอดจนการประเมินภายนอก เพื่อใช้เป็นข้อมูลสร้างความมั่นใจเกี่ยวกับคุณภาพของผู้เรียนแก่ผู้เกี่ยวข้องทั้งภายในและนอกสถานศึกษา โดยจำแนกการประเมินผลออกเป็น ๓ ระดับคือ^{๑๒๐}

๑. การประเมินผลระดับชั้นเรียน มีจุดหมายสำคัญของการประเมินระดับชั้นเรียน คือ มุ่งหาคำตอบว่าผู้เรียนมีความก้าวหน้าทั้งด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการ คุณธรรม และค่านิยม อันพึงประสงค์ อันเป็นผลเนื่องจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หรือไม่/เพียงใด ดังนั้นการวัดและประเมินจึงต้องใช้วิธีการที่หลากหลายเน้นการปฏิบัติให้สอดคล้องและเหมาะสมกับสาระการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ของนักเรียน และสามารถดำเนินการอย่างต่อเนื่องควบคู่ไปในกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยประเมินความประพฤติ พฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรม และผลงานจากโครงการหรือแฟ้มสะสมงาน ผู้ใช้ผลประเมินในระดับชั้นเรียนที่จำเป็นต้องมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายวิธีการ และการค้นหาข้อมูลเกณฑ์ต่างๆ ที่ทำให้สะท้อนให้เห็นภาพสัมฤทธิ์ผลของการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ ผู้เรียนจะทราบระดับความก้าวหน้า ความสำเร็จของตน ครูผู้สอนจะเข้าใจความต้องการของผู้เรียนแต่ละคนแต่ละกลุ่มสามารถให้ระดับคะแนนหรือจัดกลุ่มผู้เรียนรวมทั้งประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของตนเองได้ ขณะที่พ่อแม่ ผู้ปกครอง จะได้

^{๑๒๐} วิชาการ, กรม, หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๔๔, หน้า ๒๔-๒๕.

ทราบระดับความสำเร็จของผู้เรียนสถานศึกษาเป็นผู้กำหนดหลักเกณฑ์การประเมิน โดยความเห็นชอบของการคณะกรรมการสถานศึกษา

๒. การประเมินผลระดับสถานศึกษา เป็นการประเมินเพื่อตรวจสอบความก้าวหน้าด้านการเรียนรู้เป็นรายชั้นปีและช่วงชั้น สถานศึกษานำข้อมูลที่ได้นี้ไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนและคุณภาพของผู้เรียนให้เป็นไปตามมาตรฐานการเรียนรู้ รวมทั้งนำผลการประเมินรายช่วงชั้นไปพิจารณาตัดสินการเลื่อนช่วงชั้น กรณีเรียนไม่ผ่านมาตรฐานการเรียนรู้ของกลุ่มสาระต่างๆ สถานศึกษาต้องจัดให้มีการเรียนการสอนซ่อมเสริม และจัดให้มีการประเมินผลการเรียนรู้ด้วย

๓. การประเมินคุณภาพระดับชาติ สถานศึกษาต้องจัดให้ผู้เรียนทุกคนที่เรียนในปีสุดท้ายของช่วงชั้น ได้แก่ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ เข้ารับการประเมินคุณภาพระดับชาติในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สำคัญ ได้แก่ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ภาษาอังกฤษ และกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ ตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดต่อไป ข้อมูลที่ได้จากการประเมินจะนำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน และคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละแห่ง

สรุปได้ว่าในการวัดผลและประเมินผลซึ่งเป็นกระบวนการที่ให้ผู้สอนพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ที่แสดงถึงความก้าวหน้า และความสำเร็จทางการเรียน ดังนั้น สถานศึกษาจัดทำหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติในการวัดผลและประเมินผลการเรียนของสถานศึกษา เพื่อให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายถือปฏิบัติร่วมกัน และเป็นไปตามมาตรฐานเดียวกัน และสถานศึกษาต้องมีผลการเรียนรู้ของผู้เรียนจากการวัดและประเมินทั้งในระดับ ชั้นเรียน ระดับสถานศึกษาระดับเขตพื้นที่การศึกษาและระดับชาติตลอดจนการประเมินภายนอก

๒.๒ ทฤษฎีและขอบข่ายของงานบริหารวิชาการ

ในการบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพนั้นผู้บริหารต้องทราบของข่ายของงานวิชาการให้ชัดเจน ได้มีนักการศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษากำหนดขอบข่ายงานวิชาการไว้ดังนี้

เฟเบอร์ และ เซอร์รอน ได้แบ่งงานวิชาการออกเป็น ๗ ด้าน คือ การกำหนด จุดมุ่งหมายของหลักสูตร การจัดเนื้อหาของหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ การจัดอุปกรณ์การสอน การนิเทศการสอน การส่งเสริมครูประจำการในด้านความรู้ และการจัดหาสิ่งสนับสนุนการเรียนการสอน^{๑๒๑}

จิตต์ หมวดสง กล่าวว่ งานด้านวิชาการแบ่งออกเป็น ๖ ประการ คือ แผนการ ปฏิบัติงานด้านวิชาการ หลักสูตรและการสอน การจัดการเรียน สื่อการสอน การปรับปรุงการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล^{๑๒๒}

อุทัย บุญประเสริฐ กล่าวว่ งานวิชาการของโรงเรียนจะครอบคลุมในเรื่องดังต่อไปนี้ งานหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียน งานการสอนและการจัดการเรียนการสอน งานกิจกรรมนักเรียนและงานบริหารกิจกรรมนักเรียน งานสื่อการสอนและกิจการห้องสมุด งานวัดผลและประเมินผล และงานการนิเทศศึกษาและพัฒนาวิชาชีพ^{๑๒๓}

กระทรวงศึกษาธิการ กำหนดขอบข่ายและภารกิจการบริหารวิชาการไว้ประกอบด้วย การพัฒนาหลักสูตรหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การแนะแนวการศึกษา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ ชุมชน การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา^{๑๒๔}

กิติมา ปรีดีดิถ ได้กล่าวว่ ขอบข่ายงานวิชาการประกอบด้วยแผนปฏิบัติงานด้าน วิชาการ หลักสูตรและการสอน การจัดการเรียน สื่อการสอน การปรับปรุงการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล^{๑๒๕}

^{๑๒๑}Faber, C. F. and Sherron, G. F. **Elementary school administration, Theory and practice**, New York, Holt, Rinehart and Winston, 1970, pp. 212.

^{๑๒๒}จิตต์ หมวดสง, **การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น**, หน้า ๘๖.

^{๑๒๓}อุทัย บุญประเสริฐ, **หลักสูตรและการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน**, หน้า ๓๖.

^{๑๒๔}ศึกษาธิการ, กระทรวง, **คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล**, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์, ๒๕๔๖), หน้า ๓๕ – ๓๖.

^{๑๒๕}กิติมา ปรีดีดิถ, **การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น**, หน้า ๓๔.

กมล ภูประเสริฐ ได้กำหนดขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ โดยสรุปสาระสำคัญไว้ ๕ ประการ ดังนี้^{๑๒๖}

๑. การบริหารหลักสูตร
๒. การบริหารการเรียนการสอน
๓. การบริหารการประเมินผล
๔. การบริหารการนิเทศภายในสถานศึกษา
๕. การบริหารการพัฒนาบุคลากรทางวิชาการ
๖. การบริหารการวิจัยและพัฒนา
๗. การบริหารโครงการวิชาการอื่น ๆ
๘. การบริหารระบบข้อมูลและสารสนเทศทางวิชาการ
๙. การบริหารการประเมินผลงานทางวิชาการของสถานศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดขอบข่ายและภารกิจการบริหารและจัดการสถานศึกษา เพื่อให้สถานศึกษาในสังกัดได้ใช้เป็นแนวทางในการบริหารงานของสถานศึกษาในสังกัด โดยกำหนดขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ ดังนี้^{๑๒๗}

๑. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
๒. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
๓. การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน
๔. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
๕. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา
๖. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้
๗. การนิเทศการศึกษา
๘. การแนะแนวการศึกษา
๙. การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
๑๐. การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน
๑๑. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น
๑๒. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร

หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

^{๑๒๖} กมล ภูประเสริฐ, การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา, หน้า ๕.

^{๑๒๗} ศึกษาธิการ, กระทรวง, คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เป็นนิติบุคคล, หน้า ๓๔.

ดังนั้นจะเห็นได้ว่า งานวิชาการเป็นงานที่มีขอบข่ายครอบคลุมหลายด้าน อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ส่งเสริมให้เกิดประสิทธิภาพแก่ผู้เรียนทุกด้าน ซึ่งสามารถสรุปขอบเขตของงานวิชาการได้ดังนี้ งานการจัดหลักสูตร งานการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน งานการใช้วิธีการสอน และการใช้สื่อการเรียนการสอน งานการวัดผลการเรียนการสอน และการนิเทศการสอน

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ ได้กล่าวถึงหลักการในการบริหารงานวิชาการ ไว้ดังนี้^{๑๒๔}

๑. หลักแห่งประสิทธิภาพ หมายถึง การได้มีผลผลิตเพิ่มขึ้นโดยไม่เพิ่มการลงทุน คือ นักเรียนนักศึกษาสามารถสำเร็จการศึกษาตามกำหนดของหลักสูตร โดยไม่ลาออกกลางคัน เรียนเกินเวลาและช้ากว่ากำหนด

๒. หลักแห่งประสิทธิผล หมายถึง ผลผลิตได้ตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ นั่นคือ นักเรียนนักศึกษามีคุณภาพตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีความรู้ความสามารถ ทักษะคุณภาพ และการจัดการได้

สรุปได้ว่า หลักการบริหารงานวิชาการเป็นแนวคิดเพื่อให้การปฏิบัติบรรลุสู่ความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการ ผู้บริหารต้องใช้ทั้งหลักประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยคำนึงถึงคุณภาพของเป้าหมายคือ ผู้เรียนเป็นหลัก นอกจากนี้ต้องคำนึงถึงบุคลากรซึ่งเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในกระบวนการบริหาร โดยให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการบริหาร ให้การส่งเสริมสนับสนุน และดูแลเอาใจใส่ด้วยความยุติธรรมและเสมอภาค

๒.๓ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ละไม ชูเทียน ได้ศึกษาวิจัยเรื่องความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดเทศบาลจังหวัดสิงห์บุรี พบว่าความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน ที่มีต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดเทศบาลจังหวัดสิงห์บุรี ใน ๕ ด้าน คือ ด้านการบริหารหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการนิเทศภายใน ด้านการวัดผลและประเมินผลการศึกษา และด้านการประกันคุณภาพการศึกษาโดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยมีด้านการนิเทศภายในมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำกว่าด้านอื่น^{๑๒๕}

^{๑๒๔} ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, การบริหารวิชาการ, หน้า ๑๕.

^{๑๒๕} ละไม ชูเทียน, “ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดเทศบาลจังหวัดสิงห์บุรี”, ปริญญานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, (บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี, ๒๕๕๐), หน้า ๑๐๕.

จินตนา จรียนนท์ ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อพระสงฆ์ผู้สอนวิชาพระพุทธศาสนา ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่าโดยภาพรวมมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนาโดยพระสงฆ์ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า มีความพึงพอใจมากที่สุด เรื่องนักเรียนคิดว่าการเรียนวิชาพระพุทธศาสนากับพระสงฆ์ควรจัดทำอย่างทั่วถึงทุกโรงเรียน, นักเรียนคิดว่าการเรียนวิชาพระพุทธศาสนากับพระสงฆ์ทำให้ได้รู้อย่างถูกต้อง และความพึงพอใจ ในระดับมากในการเรียนวิชาพระพุทธศาสนากับพระสงฆ์เป็นโอกาสดีของนักเรียน การเรียนวิชาพระพุทธศาสนากับพระสงฆ์ทำให้นักเรียน ได้มีโอกาสใกล้ชิดกับพระพุทธศาสนามากขึ้น นักเรียนสนใจเรียนวิชาพระพุทธศาสนามากขึ้น เมื่อเรียนกับพระสงฆ์^{๑๑๑}

กิตติพงษ์ วงศ์สุนทร ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตรระดับมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ความมุ่งหมายของการวิจัยเพื่อศึกษาเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตรระดับมัธยมศึกษา ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ในเขตกรุงเทพมหานคร ว่ามีการบริหารด้านวิชาการ ด้านการจัดหลักสูตรการเรียนการสอน วัตถุประสงค์และประเมินผลการศึกษา การนิเทศการศึกษา และการฝึกอบรมครู การบริหารวัสดุอุปกรณ์การศึกษา ห้องสมุด และการใช้แหล่งทรัพยากรท้องถิ่น ตามลำดับ เปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการด้านการจัดหลักสูตรการเรียนการสอน วัตถุประสงค์และประเมินผลการศึกษา การนิเทศการศึกษา และการฝึกอบรมครู การบริหารวัสดุอุปกรณ์การศึกษา ห้องสมุด และการใช้แหล่งทรัพยากรท้องถิ่น การจัดกิจกรรมทางวิชาการและการบริการชุมชนพบว่าไม่มีความแตกต่างกัน^{๑๑๒}

^{๑๑๑}จินตนา จรียนนท์, “ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อพระสงฆ์ผู้สอนวิชาพระพุทธศาสนา ในเขตกรุงเทพมหานคร”, วิทยานิพนธ์ปริญญา พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา, (บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยาลัย, ๒๕๕๕), หน้า ๕๗.

^{๑๑๒}กิตติพงษ์ วงศ์สุนทร, “การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตรระดับมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร”, วิทยานิพนธ์ กศ.ม., (บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, ๒๕๓๗), หน้า ๕๐.

ศรีแพร ออมสิน ได้ศึกษาความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการตามทัศนะของนักเรียนโรงเรียนชุมชนบ้านหลุมหลัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต ๔ ผลการศึกษาพบว่า

๑. ความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการตามทัศนะของนักเรียนอยู่ในระดับมากทุกด้าน

๒. นักเรียนหญิงมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการสูงกว่านักเรียนชาย ๓ ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการจัดกิจกรรม ส่วนนักเรียนชายมีความพึงพอใจสูงกว่านักเรียนหญิง ๑ ด้าน คือ ด้านนวัตกรรม เทคโนโลยี สื่อ และห้องสมุด

๓. นักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำกว่า ๒.๐๐ มีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการสูงกว่านักเรียนที่มีระดับผลการเรียน ๒.๐๐ ขึ้นไป ๒ ด้าน คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านนวัตกรรม เทคโนโลยี สื่อ และห้องสมุด ส่วนนักเรียนที่มีระดับผลการเรียน ๒.๐๐ ขึ้นไป มีความพึงพอใจสูงกว่านักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำกว่า ๒.๐๐ ๒ ด้าน คือ ด้านหลักสูตร และด้านการจัดกิจกรรม^{๑๓๒}

อภิรดี ธเนศวร ได้ทำการวิจัยเรื่องการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมการสามัญศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี ความมุ่งหมายการวิจัยนี้เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา และโรงเรียนมัธยมศึกษาประจำตำบล การศึกษาวิจัยครั้งนี้ศึกษาการบริหารงานวิชาการตามองค์ประกอบที่สำคัญ ๕ ด้าน คือ การวางแผนงานวิชาการ การจัดการเรียนการสอน การนิเทศศึกษา การวัดและการประเมินผล การจัดกิจกรรมทางวิชาการ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นผู้บริหาร และอาจารย์ โรงเรียนมัธยมศึกษา กรมการสามัญศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหาร อาจารย์มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารตามความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ แตกต่างกัน การเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ โรงเรียนมัธยมศึกษาประจำอำเภอและโรงเรียนมัธยมศึกษาประจำตำบล พบว่า มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน^{๑๓๓}

^{๑๓๒}ศรีแพร ออมสิน, “ความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการตามทัศนะของนักเรียนโรงเรียนชุมชนบ้านหลุมหลัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต ๔”, วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, (บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี, ๒๕๕๒), หน้า ๒๘.

^{๑๓๓}อภิรดี ธเนศวร, “การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมการสามัญศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี”, วิทยานิพนธ์ กศ.ม., (บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, ๒๕๓๖), หน้า ๑๐๐.

ชนะชนิษฐ์ สุรมิตรไมตรี ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่าครูไม่เพียงพอในบ้างหมวดวิชา การประสานงานและการให้ความร่วมมือของบุคลากรไม่ดีพอ บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจ หรือขาดความชำนาญในด้านต่างๆ เช่น การวางแผนการนิเทศ การติดตามผลการประเมินผล ครูมีหน้าที่สอนมากเกินไป ขาดวัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่ และงบประมาณสำหรับการเรียนการสอน ปัญหาที่พบคือ ครูไม่ปรับพฤติกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตร การประเมินผลงานวิชาการยังคงคาอยู่^{๑๓๔}

เบญจมาศ แยมแสง ได้ทำการวิจัยเรื่องปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาชุมพร เขต ๑ เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการและเปรียบเทียบ ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาชุมพร เขต ๑ โดยศึกษาใน ๖ ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านสื่อวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านการนิเทศภายใน สถานศึกษา ด้านการแนะแนวทางการศึกษา และด้านการประสานความร่วมมือในการส่งเสริม การเรียนรู้กับชุมชนและองค์กรแห่งการเรียนรู้อื่น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือผู้บริหารสถานศึกษา และครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชุมพร เขต ๑ ผลการวิจัยพบว่าปัญหาการบริหารงานวิชาการในภาพรวมมีปัญหาในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกปัญหาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านหลักสูตรมีปัญหาปานกลาง ด้านการจัดการเรียนการสอน มีปัญหาระดับน้อย ด้านสื่อวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการสอนมีปัญหาในระดับปานกลาง ด้านแนะแนวทางการศึกษามีปัญหาระดับปานกลาง ด้านการประสานความร่วมมือในการส่งเสริม การเรียนรู้กับชุมชนและองค์กรแห่งการเรียนรู้อื่น มีปัญหาระดับปานกลาง และด้านการวัดผล ประเมินผลมีปัญหาระดับน้อย ผลการทดสอบสมมุติฐานการวิจัย พบว่า โรงเรียนที่มีขนาด ต่างกันมีปัญหาในการบริหารงานวิชาการไม่แตกต่างกัน ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีปัญหา การบริหารงานวิชาการไม่แตกต่างกัน^{๑๓๕}

^{๑๓๔}ชนะชนิษฐ์ สุรมิตรไมตรี, “การบริหารหลักสูตรในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร”, **วิทยานิพนธ์ ค.ม.**, (บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๐), หน้า ๑๑๐.

^{๑๓๕}เบญจมาศ แยมแสง, “ปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชุมพร เขต ๑”, **ปริญญาานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต** สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, (บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี, ๒๕๕๑), หน้า ๑๐๔.

นายกมล สุทธาวาส ได้ศึกษาวิจัยรูปแบบการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดน่าน เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของ ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าหมวดวิชา และครูสายผู้สอน ต่อรูปแบบการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดน่านประชากรได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าหมวดวิชา ครูสายผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดน่าน ผลการวิจัยพบว่า

๑. ระดับความคิดเห็น ของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าหมวดวิชา และครูสายผู้สอนต่อรูปแบบการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดน่าน ทั้ง ๗ ด้าน คือ ด้านการวางแผนงานวิชาการ ด้านการบริหารหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดสื่อการเรียนการสอน ด้านการนิเทศงานวิชาการ ด้านการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ด้านระบบการวัดผลและประเมินผลการเรียน ผู้บริหารโรงเรียน และหัวหน้าหมวดวิชา มีความเห็นที่สามารถปฏิบัติได้ในระดับ มาก ทั้งภาพรวมและรายด้าน ทุกด้าน ส่วนครูสายผู้สอน มีความเห็นที่สามารถปฏิบัติได้ ในระดับปานกลาง ทั้งในภาพรวมและรายด้าน ทุกด้าน

๒. เปรียบเทียบระดับความคิดเห็น ของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าหมวดวิชา และครูสายผู้สอน ต่อรูปแบบการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดน่าน พบว่าผู้บริหารโรงเรียน และหัวหน้าหมวดวิชา มีความคิดเห็นแตกต่างจากครูสายผู้สอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๕ ใน ๓ ด้าน คือ การวางแผนงานวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านระบบการวัดผลและการประเมินผลการเรียน^{๑๑๖}

อภิชัย กุลชา ศึกษางานวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการ พบว่าผู้ปกครองนักเรียนมีความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน ในระดับปานกลาง โดยมีความพึงพอใจในครูผู้สอน ผู้บริหารสถานศึกษา^{๑๑๗}

^{๑๑๖} กมล สุทธาวาส, “รูปแบบการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดน่าน”, *ปริญญานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, (บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์, ๒๕๔๖),* หน้า ๕๐.

^{๑๑๗} อภิชัย กุลชา, “ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการ”, *วิทยานิพนธ์ปริญญานิพนธ์มหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, ๒๕๓๖),* หน้า ๑๑๒.

เสาวภาคย์ ธนะนาวานุกูล ได้ศึกษาวิจัยเรื่องสภาพการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต ๑ ผลการวิจัยพบว่า

๑. สภาพการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต ๑ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

๒. การเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรีเขต ๑ จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ในภาพรวมพบว่าขนาดของโรงเรียนที่แตกต่างกันมีสภาพการบริหารงานวิชาการแตกต่าง เมื่อพิจารณาความแตกต่างตามขนาดของโรงเรียน ๔ ขนาด พบว่า ๑. โรงเรียนขนาดกลาง มีสภาพการบริหารงานวิชาการด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับต่ำกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ ๒. โรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดใหญ่มีสภาพการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอยู่ในระดับต่ำกว่า โรงเรียนขนาดใหญ่ ๓. โรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดกลางมีสภาพการบริหารงานวิชาการด้านการนิเทศการศึกษาอยู่ในระดับต่ำกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่^{๓๔}

วัลลดา คำจุมพล ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารงาน ด้านวิชาการของโรงเรียนสาคริษวิทยา จังหวัดชัยภูมิ ผลการวิจัยพบว่า ๑. ผู้ปกครองนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานด้านวิชาการของโรงเรียน สาคริษวิทยา จังหวัดชัยภูมิ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ย เป็นรายด้าน พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการด้านการวัดและประเมินผลและเทียบโอนผล การเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด แต่ด้านการนิเทศการศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด เมื่อพิจารณาตามสถานภาพของผู้ปกครองแต่ละช่วงชั้น พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้ง ๓ ช่วงชั้น ๒. การเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนแต่ละช่วงชั้น พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนแต่ละช่วงชั้นมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการโดยรวม แตกต่างกัน^{๓๕}

^{๓๔}เสาวภาคย์ ธนะนาวานุกูล, “สภาพการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต ๑”, *ภาคนิพนธ์ ค.ม, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*, (บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม, ๒๕๕๐), หน้า ๕๗.

^{๓๕}วัลลดา คำจุมพล, “การศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานด้านวิชาการของโรงเรียนสาคริษวิทยา จังหวัดชัยภูมิ”, *วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*, (สถานบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ ชัยภูมิ, ๒๕๕๑), หน้า ๑๑๘.

กิตติ ลิ้มพัชยานนท์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ที่มีต่อสื่อการเรียนการสอน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจมากเกี่ยวกับสื่อกระดานดำ/กระดานขาว ด้วยคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด ในวิชาภาษาไทย ภาษาอังกฤษ วิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ ส่วนสื่อแผ่นที่นักเรียนมีความพึงพอใจมากด้วยคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด ในวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับสื่ออุปกรณ์กีฬานักเรียนมีความพึงพอใจมากด้วยคะแนนเฉลี่ยที่สุดในวิชาพลศึกษา และสื่อใบงานเป็นที่พึงพอใจมากด้วยคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดของนักเรียนในวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา นอกจากนี้ได้พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจปานกลางเกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์งานศิลปะในวิชาศิลปะ และสื่อกระดานดำ/กระดานขาวในวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี^{๑๔๐}

สรุปแนวคิดจากผลการวิจัยดังกล่าว จะเห็นได้ว่าการศึกษเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา มีผู้วิจัยจำนวนมากเน้นตัวแปรที่สำคัญคือ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรม ด้านสื่อการสอนและแหล่งเรียนรู้ ด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา และด้านการวัดและประเมินผล ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกเฉพาะที่เกี่ยวกับตัวแปรในการวิจัยเท่านั้น จะเห็นได้ว่าผลการวิจัยนี้สามารถนำไปประยุกต์ศึกษาทำวิทยานิพนธ์ดังในกรอบแนวคิดในการวิจัย ตามตัวแปรต้น ตัวแปรตาม ดังนี้

^{๑๔๐}กิตติ ลิ้มพัชยานนท์, “ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ที่มีต่อสื่อการเรียนการสอน”, ปรินญาวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร ภาควิชาส่งเสริมและนิเทศศาสตร์เกษตร, (บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๔๕), หน้า ๗๘.

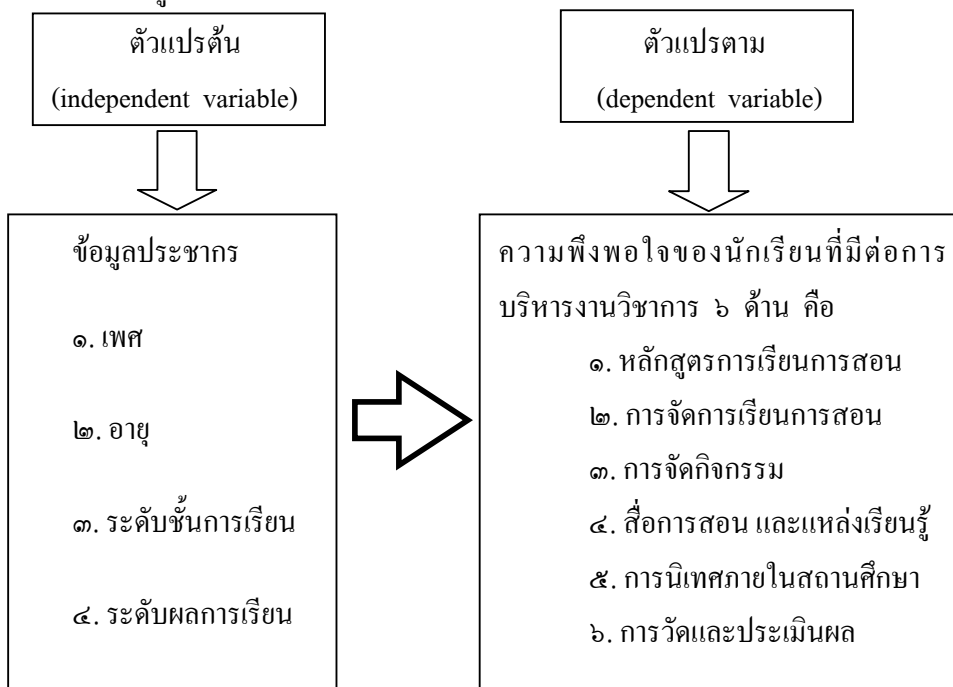
๒.๔ กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งแนวคิดการวิจัย ประกอบด้วยตัวแปรต้น และตัวแปรตาม ดังนี้

ตัวแปรต้น คือ สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับชั้นการเรียน และระดับผลการเรียน

ตัวแปรตาม คือ ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ จำแนกเป็น ๖ ด้าน คือ ๑. หลักสูตรการเรียนการสอน ๒. การจัดการเรียนการสอน ๓. การจัดกิจกรรม ๔. สื่อการสอน และแหล่งเรียนรู้ ๕. การนิเทศภายในสถานศึกษา ๖. การวัดและประเมินผล

กรอบแนวคิดซึ่งแสดงความเกี่ยวข้องระหว่างตัวแปรต้นกับตัวแปรตาม ดังกล่าวมาข้างต้น แสดงเป็นแผนภูมิได้ดังนี้

แผนภูมิที่ ๒.๑ กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ ๓ วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาค้นคว้างานวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี เป็นการศึกษาโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการศึกษาโดยลำดับดังนี้

- ๓.๑ ประชากรกลุ่มตัวอย่าง
- ๓.๒ การสร้างเครื่องมือในการวิจัย
- ๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- ๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล
- ๓.๕ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๑ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ของโรงเรียนมัธยมในอำเภอพนมทวน ที่เรียนอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ปีที่ ๕ ปีที่ ๖ ซึ่งมีนักเรียนจำนวน ๕๐๐ คน กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้การเปิดตารางขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสูตรของ Krejcie and Morgan ได้กลุ่มนักเรียนตัวอย่างจำนวน ๒๗๐ คน ดังรายละเอียดในตารางที่ ๓.๑ ดังนี้

ตารางที่ ๓.๑ แสดงประชากรและกลุ่มตัวอย่าง โรงเรียนมัธยมศึกษาอำเภอพนมทวน

ชื่อโรงเรียน	ม.๔	ม.๕	ม.๖	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์พนมทวน	๑๑๐	๑๐๘	๔๕	๒๖๓	๑๐๐
โรงเรียนพนมทวนชนูปถัมภ์	๑๘๐	๑๔๐	๑๔๖	๔๖๖	๑๐๐
โรงเรียนพนมทวนพิทยาคม	๖๐	๕๕	๔๘	๑๖๓	๗๐
รวม	๓๕๐	๓๐๓	๒๔๑	๙๐๐	๒๗๐

๓.๒ การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

๑. ศึกษา ทฤษฎี เอกสาร ตำรา แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวกับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี

๒. สร้างแบบสอบถามฉบับร่างในการสร้างแบบสอบถามได้นำตัวแปรที่จะศึกษามาเป็นข้อมูลในการสร้างแบบสอบถาม

๓. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วเสนออาจารย์ผู้ควบคุมภาคนิพนธ์ เพื่อตรวจสอบแนะนำ ปรับปรุง แก้ไข

๔. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา และความถูกต้องของภาษา จำนวน ๕ ท่าน ดังนี้

๑) พระครูสิริกาญจนารักษ์,ดร. อาจารย์ประจำ และหัวหน้าฝ่ายวิชาการ ห้องเรียนวัดไชยชุมพลชนะสงคราม มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒) นางอัจฉรา รอดภัย ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองหญ้าปล้อง ตำบลหนองหญ้าปล้อง อำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี

๓) ผศ.ดร. ชวาล ศิริวัฒน์ อาจารย์ประจำวิชา บริหารการศึกษาและกิจการคณะสังคม คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๔) ผศ.ดร. อินตา ศิริวรรณ อาจารย์ประจำวิชา บริหารการศึกษาและกิจการคณะสังคม คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๕) ผศ.ดร. สมชัย ศรีนอก อาจารย์ประจำวิชา บริหารการศึกษาและกิจการคณะสังคม หัวหน้าภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย โดยใช้เทคนิค IOC ซึ่งได้ค่าความเที่ยงตรงของเครื่องมือ ๐.๘

๕. นำแบบสอบถามที่มีผู้เชี่ยวชาญให้ข้อเสนอแนะปรึกษาอาจารย์ผู้ควบคุมภาคนิพนธ์ เพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมก่อนนำไปทดลองใช้ต่อไป

๖. หลังจากแก้ไขปรับปรุง แบบสอบถามอย่างละเอียดแล้วเพื่อให้แบบสอบถามชุดนี้มีความเชื่อมั่นสำหรับวิจัย

๗. นำแบบสอบถามที่ทดลองกับนักเรียนจำนวน ๓๐ คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือด้วยวิธีของครอนบาค ที่เรียกว่า “สัมประสิทธิ์อัลฟา” (α -Coefficient)^๑ ซึ่งได้ความเชื่อมั่นที่ ๐.๘๓

^๑Cronbach Lee Joseph, **Essentials of Psychological Testing**, (New York, Harper and Row, 1974), pp. 202.

๘. นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้แล้วทำเป็นฉบับสมบูรณ์แบบเพื่อเก็บข้อมูลต่อไป

๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

๑. แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

๒. เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี

ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการหามาตราส่วนประมาณค่า โดยการใช้เกณฑ์ระดับความคิดเห็นแบ่งออกเป็น ๕ ระดับของ Likert^๒

๕ หมายถึง มีความคิดเห็นมากที่สุด

๔ หมายถึง มีความคิดเห็นมาก

๓ หมายถึง มีความคิดเห็นปานกลาง

๒ หมายถึง มีความคิดเห็นน้อย

๑ หมายถึง มีความคิดเห็นน้อยที่สุด

เกณฑ์การวิเคราะห์ข้อมูลของเบสท์หาค่าเฉลี่ยของคะแนน^๓

ค่าเฉลี่ย ๔.๕๐ – ๕.๐๐ หมายถึง มีความพึงพอใจระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย ๓.๕๐ – ๔.๔๕ หมายถึง มีความพึงพอใจระดับมาก

ค่าเฉลี่ย ๒.๕๐ – ๓.๔๕ หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย ๑.๕๐ – ๒.๔๕ หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย ๑.๐๐ – ๑.๔๕ หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับน้อยที่สุด

๓. แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนวทางในการบริหารวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี

^๒Best and Jane V, Kahn, **Research in Education**, (7 th ed), (Boston, Allyn and Bacon, 1993), pp. 246.

^๓Ibid, pp. 247.

๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล

๑. ติดต่อประสานงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เพื่อขอหนังสือขอความร่วมมือไปยังผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษา ในอำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี

๒. นำหนังสือเสนอต่อผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษา ในอำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบในการแจกแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

๓. นำแบบสอบถามไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

๓.๕ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ โดยใช้สถิติดังนี้

สถิติเชิงพรรณนา สำหรับอธิบายถึงลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง และความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี และสถิติที่ใช้คือการหาค่าความถี่ (Frequency), ค่าร้อยละ (Percentage), ค่าเฉลี่ย (Mean), ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

สถิติอนุมาน (Inferential Statistics) สำหรับการทดสอบสมมติฐานสถิติที่ใช้ คือ (t-test) และ (F-test)

บทที่ ๔

ผลการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี เพื่อเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคและแนวทางการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี โดยวิธีการเก็บข้อมูลคือใช้แบบสอบถามจำนวน ๒๗๐ ชุด เก็บรวบรวมจากกลุ่มตัวอย่างในจังหวัดสุพรรณบุรี ผู้วิจัยจึงขอนำเสนอและอภิปรายผลการวิเคราะห์ในรูปของตาราง แบ่งออกเป็น ๓ ตอน คือ

๔.๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ (Percentage)

๔.๒ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

๔.๓ ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามเพศโดยการทดสอบค่าที (t-test) จำแนกตามอายุ ระดับชั้นเรียน และระดับผลการเรียน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – Way Analysis of Variance: ANOVA)

๔.๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

ตารางที่ ๔.๑ แสดงจำนวนและค่าร้อยละของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	๕๒	๑๙.๓
หญิง	๒๑๘	๘๐.๗
รวม	๒๗๐	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๔.๑ พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน ๒๑๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๐.๗ และเพศชาย จำนวน ๕๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๓

ตารางที่ ๔.๒ แสดงจำนวนและค่าร้อยละของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า ๑๖ ปี	๕๒	๑๙.๓
๑๖-๑๗ ปี	๑๘๔	๖๘.๑
๑๘-๒๐ ปี	๓๔	๑๒.๖
รวม	๒๗๐	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๔.๒ พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง ๑๖-๑๗ ปี จำนวน ๑๘๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๘.๑ รองลงมา มีอายุระหว่าง ต่ำกว่า ๑๖ ปี จำนวน ๕๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๓ และมีอายุระหว่าง ๑๘-๒๐ ปี จำนวน ๓๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๖ ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๓ แสดงจำนวนและค่าร้อยละของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามระดับชั้นการเรียน

ระดับชั้นที่กำลังศึกษาอยู่	จำนวน	ร้อยละ
มัธยมศึกษาปีที่ ๔	๑๓๗	๕๐.๗
มัธยมศึกษาปีที่ ๕	๙๓	๓๔.๔
มัธยมศึกษาปีที่ ๖	๔๐	๑๔.๘
รวม	๒๗๐	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๔.๓ พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่กำลังศึกษาอยู่ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๔ จำนวน ๑๓๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๗ รองลงมา กำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ จำนวน ๙๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๔.๔ กำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ จำนวน ๔๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๘ ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๔ แสดงจำนวนและค่าร้อยละของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามระดับผลการเรียน

ระดับผลการเรียน	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า ๒.๐๐	๑๑	๔.๑
๒.๐๑-๒.๕๐	๕๑	๑๘.๕
๒.๕๑-๓.๐๐	๕๑	๓๓.๓
๓.๐๑-๓.๕๐	๘๕	๓๑.๕
๓.๕๑-๔.๐๐	๓๒	๑๑.๕
รวม	๒๓๐	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๔.๔ พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีระดับผลการเรียนอยู่ในระดับ ๓.๐๑-๓.๕ จำนวน ๘๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๕ รองลงมาในระดับผลการเรียนอยู่ในระดับ ๒.๕๑-๓.๐๐ จำนวน ๘๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๓ ระดับผลการเรียนอยู่ในระดับ ๒.๐๑-๒.๕๐ จำนวน ๕๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๕ ตามลำดับ

๔.๒ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตารางที่ ๔.๕ แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน

หลักการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับ
๑. ด้านหลักสูตร	๓.๘๒	๐.๕๐	มาก
๒. ด้านการจัดการเรียนการสอน	๓.๕๖	๐.๖๒	มาก
๓. ด้านการจัดกิจกรรม	๓.๕๒	๐.๕๖	มาก
๔. ด้านสื่อการสอน และแหล่งเรียนรู้	๓.๓๑	๐.๓๐	มาก
๕. ด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา	๓.๓๕	๐.๓๖	มาก
๖. ด้านการวัดและประเมินผล	๓.๕๐	๐.๖๕	มาก
รวม	๓.๘๔	๐.๔๕	มาก

จากตารางที่ ๔.๕ นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๘๔$) พิจารณาเป็นรายด้าน ตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = ๓.๘๖$) ด้านการจัดกิจกรรม ($\bar{X} = ๓.๘๒$) ด้านการวัดและประเมินผล ($\bar{X} = ๓.๘๐$) ด้านหลักสูตร ($\bar{X} = ๓.๘๒$) ด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา ($\bar{X} = ๓.๗๕$) และ ด้านสื่อการสอน และแหล่งเรียนรู้ ($\bar{X} = ๓.๗๑$) ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๖ แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี ในด้านหลักสูตร

ด้านหลักสูตร	\bar{X}	S.D.	ความพึงพอใจ
๑. หลักสูตรมีเนื้อหาสาระสอดคล้องกับระดับสติปัญญาตามลำดับชั้น	๓.๗๕	๐.๗๐	มาก
๒. หลักสูตรมีเนื้อหาที่เน้นในการสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน	๓.๘๐	๐.๗๔	มาก
๓. หลักสูตรมุ่งพัฒนาความรู้ ความสามารถ ในการสร้างทักษะทางความคิดในทุกด้าน	๔.๐๐	๐.๘๒	มาก
๔. หลักสูตรในแต่ละระดับชั้นมีความยากเกินไปสำหรับนักเรียน	๓.๓๖	๐.๕๔	ปานกลาง
๕. นักเรียนมีความต้องการให้มีการปรับปรุงเนื้อหาหลักสูตรให้ง่ายต่อการเรียนในแต่ละระดับชั้น	๓.๗๓	๐.๕๖	มาก
๖. หลักสูตรเป็นหัวใจสำคัญที่สามารถสร้างเยาวชนของชาติให้มีคุณภาพ	๔.๒๗	๐.๗๒	มาก
ค่าเฉลี่ยโดยรวม	๓.๘๒	๐.๕๐	มาก

จากตารางที่ ๔.๖ พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ ในด้านหลักสูตร อยู่ในระดับปานกลาง คือ หลักสูตรในแต่ละระดับชั้นมีความยากเกินไปสำหรับนักเรียน ($\bar{X} = ๓.๓๖$) ส่วนอื่นๆ นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมากทุกข้อ ข้อที่นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ๓ อันดับเรียงจากมากไปหาน้อย คือ หลักสูตรเป็นหัวใจสำคัญที่สามารถสร้างเยาวชนของชาติให้มีคุณภาพ ($\bar{X} = ๔.๒๗$) หลักสูตรมุ่งพัฒนาความรู้ ความสามารถ ในการ

สร้างทักษะทางความคิดในทุกด้าน ($\bar{X} = ๔.๐๐$) หลักสูตรมีเนื้อหาที่เน้นในการสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน ($\bar{X} = ๓.๘๒$) และข้อที่นักเรียนมีความพึงพอใจมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ นักเรียนมีความต้องการให้มีการปรับปรุงเนื้อหาหลักสูตรให้ง่ายต่อการเรียนในแต่ละระดับชั้น ($\bar{X} = ๓.๓๖$) เมื่อพิจารณาในภาพรวมพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๘๒$)

ตารางที่ ๔.๗ แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอมทพท จังหวัดกาญจนบุรี ในด้านการจัดการการเรียนการสอน

ด้านการจัดการการเรียนการสอน	\bar{X}	S.D.	ความพึงพอใจ
๑. นักเรียนได้รับความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ เพิ่มขึ้น	๓.๕๘	๐.๗๕	มาก
๒. นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้จากการเรียนไป ปฏิบัติในชีวิตประจำวัน	๔.๐๑	๐.๗๗	มาก
๓. นักเรียนได้รับการดูแล เอาใจใส่ จากการเรียน ในทุก ๆ ด้าน	๓.๗๐	๐.๕๐	มาก
๔. นักเรียนมีความสุขในการเรียนและอยากมาโรงเรียน	๓.๘๖	๐.๕๗	มาก
๕. นักเรียนเกิดความรัก ความสามัคคี ระหว่างเพื่อนกับเพื่อน	๔.๓๐	๐.๗๕	มาก
๖. โรงเรียนจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับนักเรียน	๓.๕๓	๐.๘๗	มาก
ค่าเฉลี่ยโดยรวม	๓.๕๖	๐.๖๒	มาก

จากตารางที่ ๔.๗ พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ ในด้านการจัดการการเรียนการสอน อยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมากเด่นที่สุด ๓ อันดับเรียงจากมากไปหาน้อย คือ นักเรียนเกิดความรัก ความสามัคคี ระหว่างเพื่อนกับเพื่อน ($\bar{X} = ๔.๓๐$) นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้จากการเรียนไป ปฏิบัติในชีวิตประจำวัน ($\bar{X} = ๔.๐๑$) และ นักเรียนได้รับความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ เพิ่มขึ้น ($\bar{X} = ๓.๕๘$) และข้อที่นักเรียนมีความพึงพอใจมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ นักเรียนได้รับการดูแลเอาใจใส่จากการเรียนในทุกด้าน ($\bar{X} = ๓.๗๐$) เมื่อพิจารณาในภาพรวมพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๕๖$)

ตารางที่ ๔.๘ แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี ในด้านการจัดกิจกรรม

ด้านการจัดกิจกรรม	\bar{X}	S.D.	ความพึงพอใจ
๑. นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ต่อชุมชน	๓.๕๕	๐.๗๖	มาก
๒. นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมและได้แสดงออกอย่างถูกต้อง และเหมาะสม	๓.๘๗	๐.๗๕	มาก
๓. นักเรียนมีโอกาสได้แลกเปลี่ยนความรู้ และความคิดเห็นกับครูและเพื่อน	๓.๗๗	๐.๘๔	มาก
๔. นักเรียนมีโอกาสได้ทำกิจกรรมที่เกิดประโยชน์ต่อตนเอง สังคมและโรงเรียน	๓.๕๘	๐.๗๖	มาก
๕. การจัดกิจกรรมของโรงเรียนส่งเสริมความสามารถของนักเรียนในการทำกิจกรรมเป็นหมู่คณะ	๔.๐๖	๐.๗๕	มาก
๖. โรงเรียนได้พานักเรียนไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมของชาติและศาสนากับหน่วยงานภายนอก	๓.๕๓	๐.๘๕	มาก
ค่าเฉลี่ยโดยรวม	๓.๕๒	๐.๕๖	มาก

จากตารางที่ ๔.๘ พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ ในด้านการจัดกิจกรรม อยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ๓ อันดับเรียงจากมากไปหาน้อย คือ การจัดกิจกรรมของโรงเรียนส่งเสริมความสามารถของนักเรียนในการทำกิจกรรมเป็นหมู่คณะ ($\bar{X} = ๔.๐๖$) นักเรียนมีโอกาสได้ทำกิจกรรมที่เกิดประโยชน์ต่อตนเอง สังคมและโรงเรียน ($\bar{X} = ๓.๕๘$) และนักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ต่อชุมชน ($\bar{X} = ๓.๕๕$) และข้อที่นักเรียนมีความพึงพอใจมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ นักเรียนมีโอกาสได้แลกเปลี่ยนความรู้ และความคิดเห็นกับครูและเพื่อน ($\bar{X} = ๓.๗๗$) เมื่อพิจารณาในภาพรวมพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๕๒$)

ตารางที่ ๔.๕ แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอมโนมทน จังหวัดกาญจนบุรี ในด้านสื่อการสอน และแหล่งเรียนรู้

ด้านสื่อการสอน และแหล่งเรียนรู้	\bar{X}	S.D.	ความพึงพอใจ
๑. โรงเรียนมี สื่อการสอน และแหล่งเรียนรู้ พร้อมบริการ	๓.๗๒	๐.๕๓	มาก
๒. นักเรียนได้แสวงหาความรู้ใหม่ ๆ ได้อย่างหลากหลาย	๓.๖๖	๐.๘๒	มาก
๓. นักเรียนสามารถนำข้อมูลที่ได้รับไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	๓.๕๕	๐.๗๘	มาก
๔. นักเรียนได้ศึกษาและพัฒนาตนเอง ด้วยสื่อการสอน และแหล่งเรียนรู้	๓.๗๕	๐.๘๓	มาก
๕. โรงเรียนมี สื่อการสอน และแหล่งเรียนรู้ที่ทันสมัย	๓.๖๐	๐.๕๘	มาก
๖. ครูใช้สื่อเทคโนโลยีได้อย่างสร้างสรรค์และน่าสนใจ	๓.๖๐	๑.๐๒	มาก
ค่าเฉลี่ยโดยรวม	๓.๗๑	๐.๗๐	มาก

จากตารางที่ ๔.๕ พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ ในด้านสื่อการสอน และแหล่งเรียนรู้ อยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ๓ อันดับเรียงจากมากไปหาน้อย คือ นักเรียนสามารถนำข้อมูลที่ได้รับไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ($\bar{X} = ๓.๕๕$) นักเรียนได้ศึกษาและพัฒนาตนเอง ด้วยสื่อการสอน และแหล่งเรียนรู้ ($\bar{X} = ๓.๗๕$) โรงเรียนมี สื่อการสอน และแหล่งเรียนรู้ พร้อมบริการ ($\bar{X} = ๓.๗๒$) และข้อที่นักเรียนมีความพึงพอใจมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียนมี สื่อการสอน และแหล่งเรียนรู้ที่ทันสมัย ($\bar{X} = ๓.๖๐$) เมื่อพิจารณาในภาพรวมพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๗๑$)

ตารางที่ ๔.๑๐ แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอมทพวน จังหวัดกาญจนบุรี ในด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา

ด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	ความพึงพอใจ
๑. โรงเรียนส่งเสริมการนิเทศภายใน แบบกัลยาณมิตร	๓.๘๔	๒.๕๓	มาก
๒. โรงเรียนให้การนิเทศภายในเพื่อช่วยให้นักเรียนเข้าใจในการจัดการเรียนการสอน	๓.๖๘	๐.๗๕	มาก
๓. โรงเรียนเสนอวิธีการวิเคราะห์ปัญหา อุปสรรคของการนิเทศภายในโรงเรียน	๓.๖๓	๐.๘๐	มาก
๔. โรงเรียนจัดให้มีการนิเทศ โดยนักเรียนมีส่วนร่วม	๓.๘๐	๐.๘๔	มาก
๕. โรงเรียนส่งเสริมให้นักเรียนนำผลงานจากการนิเทศ มาปรับปรุงพัฒนาการเรียน	๓.๘๐	๐.๘๔	มาก
๖. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนพบปะขอคำปรึกษาการเรียนได้ง่าย	๓.๗๘	๑.๐๕	มาก
ค่าเฉลี่ยโดยรวม	๓.๗๕	๐.๗๖	มาก

จากตารางที่ ๔.๑๐ พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ ในด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ๓ อันดับเรียงจากมากไปหาน้อย คือ โรงเรียนส่งเสริมการนิเทศภายใน แบบกัลยาณมิตร ($\bar{X} = ๓.๘๔$) โรงเรียนจัดให้มีการนิเทศ โดยนักเรียนมีส่วนร่วม ($\bar{X} = ๓.๘๐$) โรงเรียนส่งเสริมให้นักเรียนนำผลงานจากการนิเทศ มาปรับปรุงพัฒนาการเรียน ($\bar{X} = ๓.๗๘$) และข้อที่นักเรียนมีความพึงพอใจมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียนเสนอวิธีการวิเคราะห์ปัญหา อุปสรรคของการนิเทศภายในโรงเรียน ($\bar{X} = ๓.๖๓$) เมื่อพิจารณาในภาพรวมพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๗๕$)

ตารางที่ ๔.๑๑ แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี ในด้านการวัดผลและประเมินผล

ด้านการวัดผลและประเมินผล	\bar{X}	S.D.	ความพึงพอใจ
๑. มีเกณฑ์การวัดผลและประเมินผลที่ชัดเจน ตรงตามเนื้อหากิจกรรมการเรียนการสอน	๓.๘๑	๐.๘๑	มาก
๒. การวัดผลและประเมินผลเน้นความก้าวหน้า ความพยายาม และความตั้งใจในการเรียนของนักเรียน	๓.๕๕	๐.๗๖	มาก
๓. มีการวัดผลที่ทำให้ นักเรียน มีความสนใจและกระตือรือร้นในการเรียนเพิ่มขึ้น	๓.๘๗	๐.๘๑	มาก
๔. มีความยุติธรรมในการวัดและประเมินผล	๓.๕๑	๐.๘๗	มาก
๕. ระดับคะแนนเป็นตัวชี้วัดที่แท้จริงของนักเรียนได้	๓.๘๘	๐.๕๓	มาก
๖. นักเรียนได้นำผลการเรียนแต่ละครั้ง ไปปรับปรุงพัฒนาการเรียนอยู่เสมอ	๓.๕๗	๐.๘๕	มาก
ค่าเฉลี่ยโดยรวม	๓.๕๐	๐.๖๕	มาก

จากตารางที่ ๔.๑๑ พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ ในด้านการวัดผลและประเมินผล อยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ๓ อันดับเรียงจากมากไปหาน้อย คือ การวัดผลและประเมินผลเน้นความก้าวหน้า ความพยายาม และความตั้งใจในการเรียนของนักเรียน ($\bar{X} = ๓.๕๕$) นักเรียนได้นำผลการเรียนแต่ละครั้ง ไปปรับปรุงพัฒนาการเรียนอยู่เสมอ ($\bar{X} = ๓.๕๗$) มีความยุติธรรมในการวัดและประเมินผล ($\bar{X} = ๓.๕๑$) และข้อที่นักเรียนมีความพึงพอใจมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีเกณฑ์การวัดผลและประเมินผลที่ชัดเจน ตรงตามเนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X} = ๓.๘๑$) เมื่อพิจารณาในภาพรวมพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๕๐$)

๔.๓ ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามเพศ โดยการทดสอบค่าที (t-test) จำแนกตามอายุ ระดับชั้นเรียน และระดับผลการเรียน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – Way Analysis of Variance: ANOVA)

ตารางที่ ๔.๑๒ วิเคราะห์ข้อมูล การเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี ตามความคิดเห็นของนักเรียน จำแนกตามเพศ คือ เพศชาย ๕๒ คน และเพศหญิง ๒๑๘ คน

ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ	ชาย		หญิง		t	p
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
๑. ด้านหลักสูตร	๓.๓๘	๐.๔๒	๓.๘๓	๐.๕๒	๐.๖๔	๐.๕๒
๒. ด้านการจัดการเรียนการสอน	๓.๕๔	๐.๔๘	๓.๕๖	๐.๖๕	๐.๒๗	๐.๗๘
๓. ด้านการจัดกิจกรรม	๓.๕๐	๐.๕๓	๓.๕๓	๐.๕๗	๐.๒๘	๐.๗๗
๔. ด้านสื่อการสอน และแหล่งเรียนรู้	๓.๖๗	๐.๕๘	๓.๗๒	๐.๗๒	๐.๔๖	๐.๖๔
๕. ด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา	๓.๗๒	๐.๕๔	๓.๗๖	๐.๘๐	๐.๓๔	๐.๗๓
๖. ด้านการวัดและประเมินผล	๓.๕๐	๐.๖๕	๓.๕๐	๐.๖๔	๐.๐๔	๐.๕๖
ค่าเฉลี่ยโดยรวม	๓.๘๒	๐.๔๒	๓.๘๕	๐.๕๐	๐.๔๑	๐.๖๘

ตารางที่ ๔.๑๒ ผลการวิเคราะห์ การเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา ตามความคิดเห็นของนักเรียน จำแนกตามเพศ พบว่านักเรียน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพึงพอใจ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจไม่แตกต่างกันเช่นเดียวกัน จึงปฏิเสธสมมุติฐานที่วางไว้

ตารางที่ ๔.๑๓ วิเคราะห์ข้อมูล การเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหาร
 วิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี ตามความคิดเห็น
 ของนักเรียน จำแนกตามอายุ คือ ต่ำกว่า ๑๖ ปี จำนวน ๕๒ คน อายุ ๑๖-๑๗ ปี
 จำนวน ๑๘๓ คน อายุ ๑๘-๒๐ ปี จำนวน ๓๔ คน

ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อ การบริหารงานวิชาการ	แหล่งข้อมูล	SS	Df	MS	F	Sig.
๑. ด้านหลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	๐.๗๑	๒	๐.๓๕	๑.๓๘	๐.๒๕
	ภายในกลุ่ม	๖๘.๒๒	๒๖๗	๐.๒๕		
	รวม	๖๘.๙๓	๒๖๙			
๒. ด้านการจัดการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	๐.๐๕	๒	๐.๐๔	๐.๑๒	๐.๘๘
	ภายในกลุ่ม	๑๐๓.๗๔	๒๖๗	๐.๓๘		
	รวม	๑๐๓.๘๓	๒๖๙			
๓. ด้านการจัดกิจกรรม	ระหว่างกลุ่ม	๒.๐๐	๒	๑.๐๐	๓.๒๑	๐.๐๔*
	ภายในกลุ่ม	๘๓.๐๑	๒๖๗	๐.๓๑		
	รวม	๘๕.๐๑	๒๖๙			
๔. ด้านสื่อการสอน และแหล่ง เรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	๐.๘๘	๒	๐.๔๔	๐.๘๕	๐.๔๐
	ภายในกลุ่ม	๑๓๒.๐๑	๒๖๗	๐.๔๕		
	รวม	๑๓๓.๘๐	๒๖๙			
๕. ด้านการนิเทศภายใน สถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	๒.๘๒	๒	๑.๔๑	๒.๔๕	๐.๐๘
	ภายในกลุ่ม	๑๕๔.๐๔	๒๖๗	๐.๕๗		
	รวม	๑๕๖.๘๖	๒๖๙			
๖. ด้านการวัดและประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	๑.๓๓	๒	๐.๖๖	๑.๕๘	๐.๒๐
	ภายในกลุ่ม	๑๑๒.๔๔	๒๖๗	๐.๔๒		
	รวม	๑๑๓.๗๗	๒๖๙			
ค่าเฉลี่ยโดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	๐.๔๒	๒	๐.๒๑	๐.๘๕	๐.๔๒
	ภายในกลุ่ม	๖๕.๓๑	๒๖๗	๐.๒๔		
	รวม	๖๕.๗๓	๒๖๙			

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๑๓ ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา ตามความคิดเห็นของนักเรียน จำแนกตามอายุ พบว่านักเรียนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ระหว่างกลุ่มด้านการจัดกิจกรรม จึงเป็นตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ ๔.๑๔ วิเคราะห์ข้อมูล การเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี ตามความคิดเห็นของนักเรียน จำแนกตามระดับชั้นการเรียน คือ ระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๔ จำนวน ๑๓๗ คน ระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๕ จำนวน ๕๓ คน ระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๖ จำนวน ๔๐ คน

ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ	แหล่งข้อมูล	SS	Df	MS	F	Sig.
๑. ด้านหลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	๑.๖๔	๒	๐.๘๒	๓.๒๕	๐.๐๔*
	ภายในกลุ่ม	๖๗.๒๘	๒๖๗	๐.๒๕		
	รวม	๖๘.๙๓	๒๖๙			
๒. ด้านการจัดการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	๐.๖๕	๒	๐.๓๒	๐.๘๔	๐.๔๓
	ภายในกลุ่ม	๑๐๓.๑๘	๒๖๗	๐.๓๘		
	รวม	๑๐๓.๘๓	๒๖๙			
๓. ด้านการจัดกิจกรรม	ระหว่างกลุ่ม	๐.๗๒	๒	๐.๓๖	๑.๑๔	๐.๓๒
	ภายในกลุ่ม	๘๔.๒๙	๒๖๗	๐.๓๑		
	รวม	๘๕.๐๑	๒๖๙			
๔. ด้านสื่อการสอน และแหล่งเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	๐.๘๗	๒	๐.๔๓	๐.๘๘	๐.๔๑
	ภายในกลุ่ม	๑๓๒.๐๓	๒๖๗	๐.๔๙		
	รวม	๑๓๒.๙๐	๒๖๙			
๕. ด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	๑.๔๙	๒	๐.๗๔	๑.๒๘	๐.๒๘
	ภายในกลุ่ม	๑๕๕.๓๘	๒๖๗	๐.๕๘		
	รวม	๑๕๖.๘๗	๒๖๙			

ตารางที่ ๔.๑๔ ต่อ

ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อ การบริหารงานวิชาการ	แหล่งข้อมูล	SS	Df	MS	F	Sig.
๖. ด้านการวัดและประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	๐.๕๐	๒	๐.๒๕	๐.๖๐	๐.๕๕
	ภายในกลุ่ม	๑๑๓.๒๖	๒๖๗	๐.๔๒		
	รวม	๑๑๓.๗๗	๒๖๙			
ค่าเฉลี่ยโดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	๐.๖๕	๒	๐.๓๒	๑.๓๕	๐.๒๖
	ภายในกลุ่ม	๖๕.๐๗	๒๖๗	๐.๒๔		
	รวม	๖๕.๗๓	๒๖๙			

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๑๔ ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา ตามความคิดเห็นของนักเรียน จำแนกตามระดับชั้นที่นักเรียนศึกษาอยู่ พบว่า นักเรียนที่มีระดับชั้นต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ระหว่างกลุ่มด้านหลักสูตร จึงเป็นตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ ๔.๑๕ วิเคราะห์ข้อมูล การเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี ตามความคิดเห็นของนักเรียน จำแนกตามระดับผลการเรียน คือ ต่ำกว่า ๒.๐๐ จำนวน ๑๑ คน ๒.๐๑ - ๒.๕๐ จำนวน ๕๑ คน ๒.๕๑ - ๓.๐๐ จำนวน ๙๑ คน ๓.๐๑ - ๓.๕๐ จำนวน ๘๕ คน ๓.๕๑ - ๔.๐๐ จำนวน ๓๒ คน

ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อ การบริหารงานวิชาการ	แหล่งข้อมูล	SS	Df	MS	F	Sig.
๑. ด้านหลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	๒.๒๙	๔	๐.๕๗	๒.๒๗	๐.๐๖
	ภายในกลุ่ม	๖๖.๖๓	๒๖๕	๐.๒๕		
	รวม	๖๘.๙๒	๒๖๙			

ตารางที่ ๔.๑๕ ต่อ

ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อ การบริหารงานวิชาการ	แหล่งข้อมูล	SS	Df	MS	F	Sig.
๒. ด้านการจัดการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	๑.๖๒	๔	๐.๔๐	๑.๐๕	๐.๓๘
	ภายในกลุ่ม	๑๐๒.๒๑	๒๖๕	๐.๓๘		
	รวม	๑๐๓.๘๓	๒๖๕			
๓. ด้านการจัดกิจกรรม	ระหว่างกลุ่ม	๓.๒๕	๔	๐.๘๒	๒.๖๗	๐.๐๓*
	ภายในกลุ่ม	๘๑.๗๑	๒๖๕	๐.๓๐		
	รวม	๘๕.๐๑	๒๖๕			
๔. ด้านสื่อการสอน และแหล่ง เรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	๗.๖๑	๔	๑.๕๐	๒.๖๗	๐.๐๓*
	ภายในกลุ่ม	๑๒๕.๒๕	๒๖๕	๐.๔๗		
	รวม	๑๓๒.๕๐	๒๖๕			
๕. ด้านการนิเทศภายใน สถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	๕.๗๐	๔	๑.๔๒	๔.๐๒	๐.๐๐*
	ภายในกลุ่ม	๑๕๑.๑๖	๒๖๕	๐.๕๗		
	รวม	๑๕๖.๘๖	๒๖๕			
๖. ด้านการวัดและประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	๖.๓๔	๔	๑.๕๘	๒.๕๐	๐.๐๔*
	ภายในกลุ่ม	๑๐๗.๔๒	๒๖๕	๐.๔๐		
	รวม	๑๑๓.๗๖	๒๖๕			
ค่าเฉลี่ยโดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	๓.๘๐	๔	๐.๕๕	๓.๕๑	๐.๐๐*
	ภายในกลุ่ม	๖๑.๕๓	๒๖๕	๐.๒๓		
	รวม	๖๕.๓๓	๒๖๕			

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๕ ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา ตามความคิดเห็นของนักเรียน จำแนกตามระดับผลการเรียน พบว่า นักเรียนที่มีระดับผลการเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ระหว่างกลุ่มด้านการจัดกิจกรรม, ด้านสื่อการสอนและแหล่งเรียนรู้, ด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา, ด้านการวัดและประเมินผล จึงเป็นตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

๔.๔ แนวทางเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี

ตารางที่ ๔.๑๖ แนวทางเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านหลักสูตร (N=๒๓๐)

ข้อที่	แนวทางเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านหลักสูตร	จำนวน	ร้อยละ
๑	หลักสูตรมีความยากเกินไปสำหรับนักเรียนนักเรียน	๘๐	๒๕.๖๒
๒	หลักสูตรมีเนื้อหาที่ยากต่อความเข้าใจของนักเรียน	๖๐	๒๒.๒๒
๓	หลักสูตรมีเนื้อหาไม่ทันตามยุคสมัย	๕๐	๑๘.๕๑

ตารางที่ ๔.๑๗ แนวทางเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอน (N=๒๓๐)

ข้อที่	แนวทางเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอน	จำนวน	ร้อยละ
๑	นักเรียนไม่ค่อยได้รับการดูแล เอาใจใส่ จากการเรียนเท่าที่ควร	๕๐	๑๘.๕๑
๒	โรงเรียนจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมไม่เหมาะสมกับการเรียน	๒๐	๘.๕๐
๓	นักเรียนไม่ได้รับความสุขในการเรียนเท่าที่ควร	๒๐	๘.๕๐

ตารางที่ ๔.๑๘ แนวทางเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการจัดกิจกรรม (N=๒๓๐)

ข้อที่	แนวทางเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการจัดกิจกรรม	จำนวน	ร้อยละ
๑	นักเรียนมีไม่โอกาสได้ทำกิจกรรมที่เกิดประโยชน์ต่อตนเอง	๖๐	๒๒.๒๒
๒	โรงเรียนไม่ค่อยพานักเรียนไปร่วมกิจกรรมทางศาสนา	๓๐	๑๑.๑๑
๓	นักเรียนไม่ค่อยมีโอกาสได้แลกเปลี่ยน และความคิดเห็น กับครูและเพื่อน	๒๐	๘.๕๐

ตารางที่ ๔.๑๕ แนวทางเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านสื่อการสอน และแหล่งเรียนรู้
(N=๒๓๐)

ข้อที่	แนวทางเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านสื่อการสอน และแหล่งเรียนรู้	จำนวน	ร้อยละ
๑	โรงเรียนมีสื่อการสอน แหล่งเรียนรู้ที่น้อยเกินไป	๘๐	๒๕.๖๒
๒	ครูมีการใช้สื่อเทคโนโลยีในการสอนไม่ทันสมัย	๖๐	๒๒.๒๒
๓	นักเรียนมีการพัฒนาตนเอง ด้วยสื่อการสอน และแหล่งเรียนรู้ น้อย	๕๐	๑๘.๕๑

ตารางที่ ๔.๒๐ แนวทางเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา
(N=๒๓๐)

ข้อที่	แนวทางเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
๑	โรงเรียนมีการวิเคราะห์ปัญหา อุปสรรคของการนิเทศใน โรงเรียนน้อย	๖๐	๒๒.๒๒
๒	โรงเรียนมีการจัดนิเทศ โดยนักเรียนมีส่วนร่วมน้อย	๓๐	๑.๘๘
๓	โรงเรียนมีการนิเทศเพื่อช่วยให้นักเรียนเข้าใจในการเรียนน้อย	๓๐	๓.๑๓

ตารางที่ ๔.๒๑ แนวทางเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคการบริหารงานวิชาการ ด้านการวัดและ
ประเมินผล
(N=๒๓๐)

ข้อที่	แนวทางเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการวัดและประเมินผล	จำนวน	ร้อยละ
๑	มีความยุติธรรมในการวัดผลและประเมินผลน้อย	๘๐	๒๕.๖๒
๒	ระดับคะแนนไม่เป็นตัวชี้วัดที่แท้จริงของนักเรียนได้	๖๐	๒๒.๒๒
๓	นักเรียนมีการนำผลการเรียนไปปรับปรุงพัฒนาการเรียนน้อย	๕๐	๑๘.๕๑

๔.๕ ข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี

ตารางที่ ๔.๒๒ ข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารงานวิชาการ ด้านหลักสูตร (N=๒๗๐)

ข้อที่	ข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารงานวิชาการ ด้านหลักสูตร	จำนวน	ร้อยละ
๑	ควรมีการปรับหลักสูตรให้เข้ากับท้องถิ่น	๘๐	๒๙.๖๒
๒	ควรมีการปรับปรุงหลักให้ทันตามสถานการณ์ปัจจุบัน	๖๐	๒๒.๒๒
๓	ควรมีการปรับหลักสูตรตามความต้องการของนักเรียน	๕๐	๑๘.๕๑

ตารางที่ ๔.๒๓ ข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารงานวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอน

(N=๒๗๐)

ข้อที่	ข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารงานวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอน	จำนวน	ร้อยละ
๑	ควรมีการจัดหาบุคลากรมาดูแล เอาใจใส่ในการเรียนสอนให้เพียงพอ	๘๐	๒๙.๖๒
๒	โรงเรียนควรมีการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับการเรียนมากขึ้น	๖๐	๒๒.๒๒
๓	ควรมีการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการเพื่อให้นักเรียนจะได้รับความสุขในการเรียน	๕๐	๑๘.๕๑

ตารางที่ ๔.๒๔ ข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารงานวิชาการ ด้านการจัดกิจกรรม (N=๒๗๐)

ข้อที่	ข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารงานวิชาการ ด้านการจัดกิจกรรม	จำนวน	ร้อยละ
๑	ควรเปิดโอกาสได้ทำกิจกรรมที่เกิดประโยชน์ต่อตนเอง	๘๐	๒๙.๖๒
๒	โรงเรียนควรพานักเรียนไปร่วมกิจกรรมทางศาสนา	๖๐	๒๒.๒๒
๓	ควรมีการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการแสดงออกของนักเรียนเพื่อให้นักเรียนจะได้ออกความคิดเห็น กับครูและเพื่อน	๕๐	๑๘.๕๑

ตารางที่ ๔.๒๕ ข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารงานวิชาการ ด้านการสื่อการสอนและแหล่งเรียนรู้
(N=๒๗๐)

ข้อที่	ข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารงานวิชาการ ด้านการสื่อการสอนและแหล่งเรียนรู้	จำนวน	ร้อยละ
๑	โรงเรียนควรจัดหาสื่อการสอน แหล่งเรียนรู้ ให้พอเพียงต่อ ความต้องการของนักเรียน	๘๐	๒๙.๖๒
๒	ครูควรมีการพัฒนาในการใช้สื่อเทคโนโลยีในการสอนที่ ทันสมัยให้มากขึ้น	๖๐	๒๒.๒๒
๓	โรงเรียนควรจัดหาสื่อ และแหล่งเรียนรู้ให้ตรงกับทักษะ ของนักเรียนเพื่อช่วยในการพัฒนาตนเอง	๕๐	๑๘.๕๑

ตารางที่ ๔.๒๖ ข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารงานวิชาการ ด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา
(N=๒๗๐)

ข้อที่	ข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารงานวิชาการ ด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
๑	โรงเรียนควรมีการวิเคราะห์ปัญหา อุปสรรคของการ นิเทศในโรงเรียนให้กับนักเรียนเป็นรายบุคคล	๘๐	๒๙.๖๒
๒	โรงเรียนควรมีการจัดนิเทศ โดยจัดให้นักเรียนมีส่วนร่วม	๖๐	๒๒.๒๒
๓	โรงเรียนควรมีการจัดนิเทศเป็นประจำเพื่อช่วยให้นักเรียน เข้าใจในการเรียนมากขึ้น	๕๐	๑๘.๕๑

ตารางที่ ๔.๒๗ ข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารงานวิชาการ ด้านการวัดและประเมินผล

(N=๒๗๐)

ข้อที่	ข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารงานวิชาการ ด้านการวัดและประเมินผล	จำนวน	ร้อยละ
๑	โรงเรียนควรมีการจัดรูปแบบในการวัดผลและประเมินผลให้เป็นแบบมาตรฐานในทุกระดับชั้นเพื่อความยุติธรรม	๘๐	๒๙.๖๒
๒	โรงเรียนควรมีการจัดจัดรูปแบบในการวัดผลและประเมินผลตามลักษณะท้องถิ่นเพื่อเป็นตัวชี้วัดที่แท้จริงของนักเรียนได้	๖๐	๒๒.๒๒
๓	โรงเรียนควรเพิ่มแรงจูงใจในการวัดและประเมินผลเพื่อให้นักเรียนมีการนำผลการเรียนไปปรับปรุงพัฒนาการเรียน	๕๐	๑๘.๕๑

บทที่ ๕

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี เพื่อเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคและแนวทางการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี เพื่อเป็นแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนที่ศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน ๒๗๐ คน ได้มาโดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างแบบสำเร็จรูปของ Krejcie & Morgan สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การหาค่าความถี่และค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) สถิติทดสอบค่าที (t-test) และสถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – Way Analysis of Variance: F-test) โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์วิเคราะห์สถิติสำเร็จรูป ผลสรุปการวิจัยได้ดังนี้

๕.๑ สรุปผลการวิจัย

การศึกษาเรื่องความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี สรุปได้ดังนี้

๕.๑.๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

พบว่า นักเรียนผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนทั้งสิ้น ๒๗๐ คน ส่วนใหญ่เป็นหญิง จำนวน ๒๑๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๐.๗ เป็นชาย จำนวน ๕๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๓

อายุ ส่วนใหญ่มีอายุ ๑๖-๑๗ ปี จำนวน ๑๘๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๗.๘ รองลงมาได้แก่ อายุ ต่ำกว่า ๑๖ ปี จำนวน ๕๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๓ อายุ ๑๘-๒๐ ปี จำนวน ๓๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๖ ตามลำดับ

ระดับการศึกษา ส่วนใหญ่ กำลังศึกษาอยู่ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๔ จำนวน ๑๓๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๗ มัธยมศึกษาปีที่ ๕ จำนวน ๙๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๔.๔ มัธยมศึกษาปีที่ ๖ จำนวน ๔๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๘ ตามลำดับ

ระดับผลการเรียน ส่วนใหญ่ มีระดับผลการเรียนอยู่ในระดับ ในระดับ ๒.๕๑-๓.๐๐ จำนวน ๕๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๓ ในระดับ ๓.๐๑-๓.๕๐ จำนวน ๘๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๕ ในระดับ ๒.๐๑-๒.๕๐ จำนวน ๕๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๕ ในระดับ ๓.๕๑-๔.๐๐ จำนวน ๓๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๕ ในระดับ ต่ำกว่า ๒.๐๐ จำนวน ๑๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๔.๑ ตามลำดับ

๕.๑.๒ ผลการวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี ในด้านต่างๆ พบว่า

๑. ด้านหลักสูตร โดยรวมอยู่ในระดับมาก พบว่าความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ ในด้านหลักสูตร อยู่ในระดับปานกลาง คือ หลักสูตรในแต่ละระดับชั้นมีความยากเกินไปสำหรับนักเรียน ส่วนอื่นๆ นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมาก ๓ อันดับแรก คือ หลักสูตรเป็นหัวใจสำคัญที่สามารถสร้างเยาวชนของชาติให้มีคุณภาพ, หลักสูตรมุ่งพัฒนาความรู้ความสามารถ ในการสร้างทักษะทางความคิดในทุกด้าน, หลักสูตรมีเนื้อหาที่เน้นในการสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน ตามลำดับ

๒. ด้านการจัดการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อจากมากไปหาน้อย ๓ อันดับแรก คือ นักเรียนเกิดความรัก ความสามัคคี ระหว่างเพื่อนกับเพื่อน, นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้จากการเรียน ไป ปฏิบัติในชีวิตประจำวัน และ นักเรียนได้รับความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ เพิ่มขึ้น ตามลำดับ

๓. ด้านการจัดกิจกรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อจากมากไปหาน้อย ๓ อันดับแรก คือ การจัดกิจกรรมของโรงเรียนส่งเสริมความสามารถของนักเรียนในการทำกิจกรรมเป็นหมู่คณะ, นักเรียนมีโอกาสได้ทำกิจกรรมที่เกิดประโยชน์ต่อตนเอง สังคมและโรงเรียน และนักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ต่อชุมชน ตามลำดับ

๔. ด้านสื่อการสอนและแหล่งเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อจากมากไปหาน้อย ๓ อันดับแรก คือ นักเรียนสามารถนำข้อมูลที่ได้รับไปใช้ในชีวิตประจำวันได้, นักเรียนได้ศึกษาและพัฒนาตนเอง ด้วยสื่อการสอน และแหล่งเรียนรู้, โรงเรียนมี สื่อการสอน และแหล่งเรียนรู้ พร้อมบริการ ตามลำดับ

๕. ด้านการนิเทศสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อจากมากไปหาน้อย ๓ อันดับแรก คือ โรงเรียนส่งเสริมการนิเทศภายใน แบบกัลยาณมิตร, โรงเรียนจัดให้มีการนิเทศ โดยนักเรียนมีส่วนร่วม และโรงเรียนส่งเสริมให้นักเรียนนำผลงานจากการนิเทศ มาปรับปรุงพัฒนาการเรียน ตามลำดับ

๖. ด้านการวัดและประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ จากมากไปหาน้อย ๓ อันดับแรก คือ การวัดผลและประเมินผลเน้นความก้าวหน้า ความพยายาม และความตั้งใจในการเรียนของนักเรียน, นักเรียนได้นำผลการเรียนแต่ละครั้งไปปรับปรุง พัฒนาการเรียนอยู่เสมอ และมีความยุติธรรมในการวัดและประเมินผล ตามลำดับ

๕.๑.๓ การวิเคราะห์เปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

๑. จำแนกตามเพศ โดยภาพรวม พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

๒. จำแนกตามอายุ โดยภาพรวม พบว่า ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ระหว่างกลุ่มด้านการจัดกิจกรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

๓. จำแนกตามระดับชั้นการเรียน โดยภาพรวม พบว่า ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ระหว่างกลุ่มด้านหลักสูตร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

๔. จำแนกตามระดับผลการเรียน โดยภาพรวม พบว่า แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ระหว่างกลุ่มด้านการจัดกิจกรรม, ด้านสื่อ การสอนและแหล่งเรียนรู้, ด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา, ด้านการวัดและประเมินผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

๕.๑.๔ ผลการวิจัยจากการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหาร วิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับชั้นการเรียน และระดับผลการเรียน ผลการเปรียบเทียบสรุปผลได้ดังนี้

เมื่อจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับชั้นเรียน นักเรียนมีความเห็น เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี ทั้ง ๖ ด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ เมื่อจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ ระดับผลการเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

๕.๑.๕ ข้อเสนอแนะของนักเรียนเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียน มัธยมศึกษา อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี สรุปแต่ละด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้

ด้านหลักสูตร คือ หลักสูตรมีความยากเกินไปสำหรับนักเรียนนักเรียน, หลักสูตรมี เนื้อหาที่ยากต่อความเข้าใจของนักเรียน, หลักสูตรมีเนื้อหาไม่ทันตามยุคสมัย

ด้านการจัดการเรียนการสอน คือ นักเรียนไม่ค่อยได้รับการดูแลเอาใจใส่จากการเรียนเท่าที่ควร, โรงเรียนจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมไม่เหมาะสมกับการเรียน, นักเรียนไม่ได้รับความสุขในการเรียนเท่าที่ควร

ด้านการจัดกิจกรรม คือ นักเรียนไม่มีโอกาสได้ทำกิจกรรมที่เกิดประโยชน์ต่อตนเอง, โรงเรียนไม่ค่อยพานักเรียนไปร่วมกิจกรรมทางศาสนา, นักเรียนไม่ค่อยมีโอกาสดูแลแลกเปลี่ยนและความคิดเห็น กับครูและเพื่อน

ด้านสื่อการสอน แหล่งเรียนรู้ คือ โรงเรียนมีสื่อการสอน แหล่งเรียนรู้น้อยเกินไป, ครูมีการใช้สื่อเทคโนโลยีในการสอนไม่ทันสมัย, นักเรียนมีการพัฒนาตนเอง ด้วยสื่อการสอน และแหล่งเรียนรู้

ด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา คือ โรงเรียนมีการวิเคราะห์ปัญหา อุปสรรคของการนิเทศในโรงเรียนน้อย, โรงเรียนมีการจัดนิเทศ โดยนักเรียนมีส่วนร่วมน้อย, โรงเรียนมีการนิเทศเพื่อช่วยให้นักเรียนเข้าใจในการเรียนน้อย

ด้านการวัดและประเมินผล คือ มีความยุติธรรมในการวัดผลและประเมินผลน้อย, ระดับคะแนนไม่เป็นตัวชี้วัดที่แท้จริงของนักเรียนได้, นักเรียนมีการนำผลการเรียนไปปรับปรุงพัฒนาการเรียนน้อย

๕.๑.๖ ข้อเสนอแนะของนักเรียนเกี่ยวกับแนวทางการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอมโนมเทวน จังหวัดกาญจนบุรี สรุปแต่ละด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้

ด้านหลักสูตร คือ ควรมีการปรับหลักสูตรให้เข้ากับท้องถิ่น, ควรมีการปรับปรุงหลักสูตรให้ทันตามสถานการณ์ปัจจุบัน, ควรมีการปรับหลักสูตรตามความต้องการของนักเรียน

ด้านการจัดการเรียนการสอน คือ ควรมีการจัดหาบุคลากรมาดูแลเอาใจใส่ในการเรียนสอนให้เพียงพอ, โรงเรียนควรมีการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับการเรียนมากขึ้น, ควรมีการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการเพื่อให้นักเรียนจะได้รับความสุขในการเรียน

ด้านการจัดกิจกรรม คือ ควรเปิดโอกาสได้ทำกิจกรรมที่เกิดประโยชน์ต่อตนเอง, โรงเรียนควรพานักเรียนไปร่วมกิจกรรมทางศาสนา, ควรมีการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการแสดงออกของนักเรียนเพื่อให้นักเรียนจะได้ออกความคิดเห็น กับครูและเพื่อน

ด้านสื่อการสอนและแหล่งเรียนรู้ คือ โรงเรียนควรจัดหาสื่อการสอน แหล่งเรียนรู้ ให้เพียงพอต่อความต้องการของนักเรียน, ครูควรมีการพัฒนาในการใช้สื่อเทคโนโลยีในการสอนที่ทันสมัยให้มากขึ้น, โรงเรียนควรจัดหาสื่อ และแหล่งเรียนรู้ให้ตรงกับทักษะของนักเรียนเพื่อช่วยในการพัฒนาตนเอง

ด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา คือ โรงเรียนควรมีการวิเคราะห์ปัญหา อุปสรรคของการนิเทศในโรงเรียนให้กับนักเรียนเป็นรายบุคคล, โรงเรียนควรมีการจัดนิเทศ โดยจัดให้นักเรียนมีส่วนร่วม, โรงเรียนควรมีการจัดนิเทศเป็นประจำเพื่อช่วยให้นักเรียนเข้าใจในการเรียนมากขึ้น

ด้านการวัดและประเมินผล คือ โรงเรียนควรมีการจัดรูปแบบในการวัดผลและประเมินผลให้เป็นแบบมาตรฐานในทุกระดับชั้นเพื่อความยุติธรรม, โรงเรียนควรมีการจัดรูปแบบในการวัดผลและประเมินผลตามลักษณะท้องถิ่นเพื่อเป็นตัวชี้วัดที่แท้จริงของนักเรียนได้, โรงเรียนควรเพิ่มแรงจูงใจในการวัดและประเมินผลเพื่อให้นักเรียนมีการนำผลการเรียนไปปรับปรุงพัฒนาการเรียน

๕.๒ อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี ได้ข้อสรุปที่มีประเด็นที่ผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายผลดังต่อไปนี้

๕.๒.๑ ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี จากการศึกษาวิจัยความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากเช่นกัน เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรม ด้านการวัดและประเมินผล ด้านหลักสูตร ด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา และด้านสื่อการสอน และแหล่งเรียนรู้ ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นางสาวจินตนา จริญญานท์ ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อพระสงฆ์ผู้สอนวิชาพระพุทธศาสนา ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่าโดยภาพรวมมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนาโดยพระสงฆ์ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า มีความพึงพอใจมากที่สุด เรื่องนักเรียนคิดว่าการเรียนวิชาพระพุทธศาสนากับพระสงฆ์ควรจัดทำอย่างทั่วถึงทุกโรงเรียน,นักเรียนคิดว่าการเรียนวิชาพระพุทธศาสนากับพระสงฆ์ทำให้ได้รู้อย่างถูกต้อง และความพึงพอใจ ในระดับมากในการเรียนวิชาพระพุทธศาสนากับพระสงฆ์เป็นโอกาสดีของนักเรียน การเรียนวิชาพระพุทธศาสนากับพระสงฆ์ทำให้นักเรียนได้มีโอกาสใกล้ชิดกับพระพุทธานามากขึ้น นักเรียนสนใจเรียนวิชาพระพุทธศาสนามากขึ้น เมื่อเรียนกับพระสงฆ์

จากผลการวิจัยที่ได้ศึกษาทำให้เห็นได้ว่าความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ ย่อมมีผลต่อการบริหารงานวิชาการเป็นอย่างมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านปรากฏผลดังนี้

๑. ด้านหลักสูตร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้อมีความคิดเห็นเรื่องความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านหลักสูตร อยู่ในระดับมาก ๕ ข้อ และอยู่ในระดับปานกลาง ๑ ข้อ คือ หลักสูตรในแต่ละระดับชั้นมีความยากเกินไปสำหรับนักเรียน

๒. ด้านการจัดการการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้อมีความคิดเห็นเรื่องความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านการจัดการการเรียนการสอน อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ นักเรียนได้รับการดูแล เอาใจใส่ จากการเรียน ในทุก ๆ ด้าน

๓. ด้านการจัดกิจกรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้อมีความคิดเห็นเรื่องความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านการจัดกิจกรรม อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ นักเรียนมีโอกาสได้แลกเปลี่ยนความรู้ และความคิดเห็นกับครูและเพื่อน

๔. ด้านสื่อการสอน และแหล่งเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้อมีความคิดเห็นเรื่องความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านสื่อการสอน และแหล่งเรียนรู้ อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ โรงเรียนมี สื่อการสอน และแหล่งเรียนรู้ที่ทันสมัย

๕. ด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้อมีความคิดเห็นเรื่องความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ โรงเรียนเสนอวิธีการวิเคราะห์ปัญหา อุปสรรคของการนิเทศภายในโรงเรียน

๖. ด้านการวัดผลและประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้อมีความคิดเห็นเรื่องความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านการวัดผลและประเมินผล อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ มีเกณฑ์การวัดผลและประเมินผลที่ชัดเจน ตรงตามเนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศรีแพร ออมสิน ได้ศึกษาความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการตามทัศนะของนักเรียน โรงเรียนชุมชนบ้านหลุมหลัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต ๔ ผลการศึกษาพบว่า

๑. ความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการตามทัศนะของนักเรียนอยู่ในระดับมากทุกด้าน

๒. นักเรียนหญิงมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการสูงกว่านักเรียนชาย ๓ ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการจัดกิจกรรม ส่วนนักเรียนชายมีความพึงพอใจสูงกว่านักเรียนหญิง ๑ ด้าน คือ ด้านนวัตกรรม เทคโนโลยี สื่อ และห้องสมุด

๓. นักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำกว่า ๒.๐๐ มีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการสูงกว่านักเรียนที่มีระดับผลการเรียน ๒.๐๐ ขึ้นไป ๒ ด้าน คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านนวัตกรรม เทคโนโลยี สื่อ และห้องสมุด ส่วนนักเรียนที่มีระดับผลการเรียน ๒.๐๐ ขึ้นไป มีความพึงพอใจสูงกว่านักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำกว่า ๒.๐๐ ๒ ด้าน คือ ด้านหลักสูตร และด้านการจัดกิจกรรม

ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติพงษ์ วงศ์สุนทร ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตรระดับมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ความมุ่งหมายของการวิจัยเพื่อศึกษาเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตรระดับมัธยมศึกษา ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ในเขตกรุงเทพมหานคร ว่ามีการบริหารด้านวิชาการ ด้านการจัดหลักสูตรการเรียนการสอน วัดผลและประเมินผลการศึกษา การนิเทศการศึกษา และการฝึกอบรมครู การบริหารวัสดุอุปกรณ์การศึกษา ห้องสมุด และการใช้แหล่งทรัพยากรท้องถิ่น ตามลำดับเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการด้านการจัดหลักสูตรการเรียนการสอน วัดผลและประเมินผลการศึกษา การนิเทศการศึกษา และการฝึกอบรมครู การบริหารวัสดุอุปกรณ์การศึกษา ห้องสมุด และการใช้แหล่งทรัพยากรท้องถิ่น การจัดกิจกรรมทางวิชาการและการบริการชุมชนพบว่าไม่มีความแตกต่างกันและยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ อภิสิทธิ์ ธีรเศรษฐ์ ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมการสามัญศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี ความมุ่งหมายการวิจัยนี้เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา และโรงเรียนมัธยมศึกษาประจำตำบล การศึกษาวิจัยครั้งนี้ศึกษาการบริหารงานวิชาการตามองค์ประกอบที่สำคัญ ๕ ด้าน คือ การวางแผนงานวิชาการ การจัดการเรียนการสอน การนิเทศศึกษา การวัดและการประเมินผล การจัดกิจกรรมทางวิชาการ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นผู้บริหาร และอาจารย์ โรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหาร อาจารย์มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารตามความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ แตกต่างกัน การเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษาประจำอำเภอและโรงเรียนมัธยมศึกษาประจำตำบล พบว่า มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

๕.๒.๒ ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับ “ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี” จำแนกตามเพศ พบว่า ความคิดเห็นต่อความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทั้งเพศชายและเพศหญิง ซึ่งเพศชายมีความคิดเห็นต่อความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ เท่ากับเพศหญิงจำนวน ๑ ด้าน ได้แก่ ด้านการวัดและประเมินผล ส่วนเพศหญิงมีความคิดเห็นต่อความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการมากกว่าเพศชายจำนวน ๕ ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรม ด้านหลักสูตร ด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา และด้านสื่อการสอน และแหล่งเรียนรู้

ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับ “ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี” จำแนกตามอายุ พบว่า ความคิดเห็นต่อความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก อายุ ๑๖-๑๗ มีความคิดเห็นต่อความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการมากที่สุด รองลงมาคือ อายุ ๑๘-๒๐ ปี และอายุ ต่ำกว่า ๑๖ ปี ตามลำดับ

ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับ “ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี” จำแนกตามระดับชั้น พบว่า ความคิดเห็นต่อความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๔ มีความคิดเห็นต่อความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการมากที่สุด รองลงมาคือ ระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๖ และระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๕ ตามลำดับ

ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับ “ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี” จำแนกตามระดับผลการเรียน พบว่า ความคิดเห็นต่อความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ระดับ ๓.๕๑-๔.๐๐ มีความคิดเห็นต่อความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการมากที่สุด รองลงมาคือ ระดับ ๓.๐๑-๓.๕๐ ระดับ ๒.๕๑-๓.๐๐ ต่ำกว่า ๒.๐๐ และระดับ ๒.๐๑-๒.๕๐ ตามลำดับ

๕.๒.๓ แนวทางเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี

ด้านหลักสูตร หลักสูตรมีเนื้อหาที่ยากต่อความเข้าใจของนักเรียน และหลักสูตรมีเนื้อหาไม่ทันตามยุคสมัย

ด้านการจัดการเรียนการสอน โรงเรียนมีการดูแลเอาใจใส่บรรยากาศและสภาพแวดล้อมไม่เหมาะสมกับการเรียน นักเรียนจึงไม่ได้รับความสุขในการเรียนเท่าที่ควร

ด้านการจัดกิจกรรม นักเรียนไม่ค่อยมีโอกาสได้ทำกิจกรรมทางศาสนาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับครู เพื่อน

ด้านสื่อการสอน แหล่งเรียนรู้ โรงเรียนมีการใช้สื่อการสอน แหล่งเรียนรู้ไม่ทันสมัย นักเรียนจึงพัฒนาตนเองน้อย

ด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา โรงเรียนมีการวิเคราะห์ปัญหา อุปสรรคของการนิเทศเพื่อช่วยให้นักเรียนเข้าใจในการเรียน และมีการจัดนิเทศ โดยนักเรียนมีส่วนร่วมน้อย

ด้านการวัดและประเมินผล มีความยุติธรรมน้อย คะแนนจึงไม่เป็นตัวชี้วัดที่แท้จริง นักเรียนมีการนำผลการเรียนไปปรับปรุงพัฒนาการเรียนน้อย

๕.๒.๔ ข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี

ด้านหลักสูตร ควรมีการปรับหลักสูตรให้เข้ากับท้องถิ่นและให้ทันตามสถานการณ์ปัจจุบัน มีการปรับหลักสูตรตามความต้องการของนักเรียน

ด้านการจัดการเรียนการสอน ควรมีการจัดหาบุคลากรมาดูแล เอาใจใส่ในการเรียนสอนให้เพียงพอ มีการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับการเรียน มีการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการเพื่อให้นักเรียนจะได้รับความสุขในการเรียน

ด้านการจัดกิจกรรม ควรเปิดโอกาสได้ทำกิจกรรมที่เกิดประโยชน์ต่อตนเอง, โรงเรียน ควรพานักเรียนไปร่วมกิจกรรมทางศาสนา, ควรมีการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการแสดงออกของนักเรียนเพื่อนักเรียนจะได้ออกความคิดเห็น กับครูและเพื่อน

ด้านสื่อการสอนและแหล่งเรียนรู้ โรงเรียนควรจัดหาสื่อการสอน แหล่งเรียนรู้ ให้พอเพียง ครูควรมีการพัฒนาในการใช้สื่อเทคโนโลยีในการสอนที่ทันสมัย ควรจะจัดหาสื่อ และแหล่งเรียนรู้ให้ตรงกับทักษะของนักเรียนเพื่อช่วยในการพัฒนาตนเอง

ด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา โรงเรียนควรจะมีการวิเคราะห์ปัญหา อุปสรรคของการนิเทศในโรงเรียนโดยจัดให้นักเรียนมีส่วนร่วม และควรมีการจัดนิเทศเป็นประจำเพื่อช่วยให้นักเรียนเข้าใจในการเรียนมากขึ้น

ด้านการวัดและประเมินผล โรงเรียนควรมีการจัดรูปแบบในการวัดผลและประเมินผล ตามลักษณะท้องถิ่นให้เป็นแบบมาตรฐานในทุกระดับชั้น โรงเรียนควรเพิ่มแรงจูงใจเพื่อให้นักเรียนมีการนำผลการเรียนไปปรับปรุงพัฒนาการเรียน

๕.๓ ข้อเสนอแนะทั่วไป

๕.๓.๑ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ผลการวิจัยในครั้งนี้สามารถนำไปปรับใช้กับสถานศึกษาได้ เป็นอย่างดี เช่น ๑. การนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ ผลการวิจัยในครั้งนี้สามารถนำไปปรับใช้กับสถานศึกษาที่มีปัญหาในด้านต่าง ได้แก่

๑. ด้านการบริหารสถานศึกษาตามบทบาท ภาระ หน้าที่และงานของผู้บริหาร สถานศึกษานั้น งานวิชาการถือว่าเป็นงานหลัก ที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพของผู้เรียน ทั้งในเชิงปริมาณ และคุณภาพ ส่วนงานอื่นๆ ถือว่าเป็นงานที่สำคัญรองลงมาและเป็นงานสนับสนุน ผู้บริหารสถานศึกษาควรยึดเองงานวิชาการเป็นหลักในการบริหารและมีความเป็นผู้นำทางวิชาการที่จะนำโรงเรียนไปสู่ความสำเร็จ

๒. ด้านการบริหารงานวิชาการ เป็นหัวใจสำคัญของสถานศึกษาและเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนของแต่ละสถานศึกษา ดังนั้น การศึกษาจึงยังไม่บรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาที่ดีตาม นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ จะพบได้ว่าผลการวิจัยได้กล่าวถึงปัญหาการบริหารการศึกษา และนักบริหารการศึกษาได้เน้นให้มีการปฏิรูปการศึกษา โดยมีเป้าหมาย คือการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา พัฒนาผู้เรียน พัฒนาการเรียนการสอน และพัฒนาสถานศึกษา

๓. การจัดสภาพการเรียนหรือจัดบรรยากาศในการเรียนที่เหมาะสม จะทำให้ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจและสนุกสนานกับการเรียน โดยที่สถานศึกษาจะต้องจัดบรรยากาศในการเรียนให้ผู้เรียนสนใจหรือพึงพอใจได้ และเกิดความอยากเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยมีการกำหนดทิศทางในการทำงานและนโยบายในการบริหารงานวิชาการที่ชัดเจน

๕.๓.๒ ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

๑. ควรศึกษาวิจัยความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษาและระดับชาติต่อไป
๒. ควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษากรณีศึกษาเกี่ยวกับสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการ
๓. ควรศึกษาวิจัยเพิ่มเติมจากงานวิจัยฉบับนี้ให้ครอบคลุมทุกสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดกาญจนบุรี เพื่อให้ทราบถึงภาพรวมในการบริหารงานวิชาการ

บรรณานุกรม

๑.ภาษาไทย

ขั้นทุติยภูมิ

(๑) หนังสือ

กมล ภูประเสริฐ. การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา: ชุดการพัฒนาสู่มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร: เมธีทิวส์, ๒๕๔๕.

กระทรวงศึกษาธิการ. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุ, ๒๕๔๒.

กาญจนา เกียรติประวัติ. (ม.ป.ป.)วิธีสอนทั่วไปและทักษะการสอน. ม.ป.ท., ๒๕๔๕.

กิดานันท์ มลิทอง. เทคโนโลยีการศึกษาร่วมสมัย. กรุงเทพมหานคร: เอดิสันเพรสโปรดักส์, ๒๕๔๐.

กิตติมา ปรีดีดิลก. การบริหารและการนิเทศเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์อักษรการพิมพ์, ๒๕๓๒.

จิตต์ หมวดสง. การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น. (ม.ป.ท.), ๒๕๓๔.

จินตนา ยูนิพันธ์. องค์การในการจัดกิจกรรมนักเรียน. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์, ๒๕๒๕.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. การประเมินผลการปฏิบัติงานในโรงเรียน. (จุลสาร). กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง, ๒๕๒๑.

เจื้อจันท์ จงสถิตอยู่. การปฏิรูปการศึกษา. ทางออกเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศอย่างยั่งยืน. กรุงเทพมหานคร: วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร, ๒๕๔๑.

ชัยพฤกษ์ เสรีรักษ์. ปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้มุ่งผู้เรียนเป็นสำคัญ. กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค, ๒๕๔๓.

ชัยยงค์ พรหมวงศ์. ระบบสื่อการสอน. กรุงเทพมหานคร. โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๐.

ชารี มณีศรี. การนิเทศการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ ๔). กรุงเทพมหานคร: โสภณ, ๒๕๔๒.

ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์. การบริหารและการนิเทศภายในโรงเรียน. สำนักวิทยบริการมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี, ๒๕๓๖.

เทพศักดิ์ บุญรัตพันธ์. การบริหารงานบุคคล, ในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน.

คู่มือผู้บริหาร โรงเรียนเอกชน. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์การศาสนา, ๒๕๖๖.

ธีระวุฒิ ประทุมพนรัตน์. การบริหารกิจกรรมนักเรียน. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์, ๒๕๖๔.

ธีระ รุญเจริญ. รายงานการวิจัยเรื่องสภาพและปัญหาการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ของสถานศึกษาในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
แห่งชาติ, ๒๕๔๕.

นิพนธ์ กินาวงศ์. เอกสารคำสอน หลักการบริหารการศึกษา. พิษณุโลก. ภาควิชาการบริหารและ
พัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร, ๒๕๔๑.

นิพนธ์ ไทยพานิช. การนิเทศแบบคลินิก. กรุงเทพมหานคร: รุ่งเรืองสาส์น, ๒๕๒๕.

บันลือ พุกยะวัน. การนิเทศภายในโรงเรียน. (พิมพ์ครั้งที่ ๒). กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช,
๒๕๖๖.

บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน. (พิมพ์ครั้งที่ ๒).
กรุงเทพมหานคร: บี แอน บี พลัฒิชิ่ง, ๒๕๖๕.

ปรียาพร วงษ์อนุตรโรจน์. การบริหารงานวิชาการ. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์
, ๒๕๖๕.

—————. การนิเทศการสอน. กรุงเทพมหานคร: พิมพ์ดี, ๒๕๖๖.

—————. การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพมหานคร: พิมพ์ดี, ๒๕๔๔.

พนัส หันนาคินทร์. หลักการบริหารโรงเรียน. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๒๔.

ภิญโญ สาธร. การบริหารการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: ศ.ส, ๒๕๒๓ ก.

—————. การบริหารการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: วัฒนาพานิช, ๒๕๖๖.

ยง วัชชวัลลภ. การนิเทศการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: ชัยศิริ, ๒๕๒๔.

รุจิรี กุ์สาระและจันทรานี สงวนนาม, การบริหารหลักสูตรในสถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร:
บุ๊ค พอยท์, ๒๕๔๕.

วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์. หลักการนิเทศการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: พรสิวิ, ๒๕๖๖.

วันโมหะมัตนอร์ มะทา. การประเมินผลกิจกรรมเสริมหลักสูตร. ใน กิจกรรมเสริมหลักสูตรทฤษฎี
และปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์, ๒๕๒๓.

วัลลภา เทพหัสติน ณ อุษยา. งานบุคลากรกิจการนักเรียน. กรุงเทพมหานคร. ภาควิชาอุดมศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๐.

วาสนา ชาวหา. สื่อการเรียนการสอน. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์, ๒๕๖๓.

- วิจิตร ชีระกุล. การบริหารโรงเรียนและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, ๒๕๒๓.
- วิชัย โกสุวรรณจินดา. ความลับขององค์กรฯ, พฤติกรรมองค์กรสมัยใหม่. กรุงเทพมหานคร: ธรรมนิติ, ๒๕๓๕.
- วิชาการ,กรม. คู่มือการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช ๒๕๒๑. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์
ครูสภา, ๒๕๒๑.
- _____ . คู่มือการจัดกิจกรรมนักเรียนตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการในหลักสูตร
มัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ครูสภาลาดพร้าว,
๒๕๓๕.
- _____ . เอกสารประกอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๔๔ คู่มือพัฒนา
สื่อการเรียนรู้. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ครูสภาลาดพร้าว, ๒๕๔๔.
- _____ . แนวทางการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ครูสภา
ลาดพร้าว. ๒๕๔๕.
- _____ . หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๔๔. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์
องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์, ๒๕๔๕ข.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. คู่มือการจัดกิจกรรมนักเรียนตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการในหลักสูตร
มัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๓๓). กรุงเทพมหานคร:
กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๓๓.
- _____ . คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล. กรุงเทพมหานคร: โรง
พิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์, ๒๕๔๖.
- _____ . พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒)
พ.ศ.๒๕๔๕ พร้อมกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องและพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ
พ.ศ.๒๕๔๕. กรุงเทพมหานคร: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์, ๒๕๔๖.
- สังัด อุทรานันท์. พื้นฐานและหลักการพัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพมหานคร: วงเดือนการพิมพ์,
๒๕๒๗.
- _____ . การนิเทศการศึกษา หลักการ ทฤษฎี และปฏิบัติ. (พิมพ์ครั้งที่ ๒).
กรุงเทพมหานคร: มิตรสยาม, ๒๕๓๐.
- สนอง เครือมากและวิสิฐ วงศ์จิตราท. คู่มือสอบ ผอ.ปจ. ผช.ผอ.ปจ. หน.ปอ./ก.,ผช.हन.ปอ./ก.
อาจารย์ใหญ่ ครูใหญ่. นครสวรรค์: วิสุทธิ์, ๒๕๓๓.

สมพงษ์ มั่นระวัง. เอกสารคำสอนวิชาแนะแนว ๕๐๑ พื้นฐานการแนะแนวและงานด้านกิจกรรมนักเรียน. พิชญ์โลก. ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์, ๒๕๓๕.

สมยศ นาวิการ. การพัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพมหานคร: สมหมายการพิมพ์, ๒๕๒๔.

สามัญศึกษา, กรม. นโยบายทางการศึกษารัฐบาล กระทรวงศึกษาธิการ กรมสามัญศึกษาประจำปี ๒๕๔๐. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา, ๒๕๔๐.

สุเทพ ทองประดิษฐ์. การบริหารโรงเรียนเชิงปฏิบัติการ. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, ๒๕๒๑.

สุโขทัยธรรมมาราช, มหาวิทยาลัย. เอกสารการสอนชุดวิชาพฤติกรรมกรรมการสอนมัธยมศึกษาหน่วยที่ ๖ – ๑๐, นนทบุรี. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาราช, ๒๕๒๖.

สำเนาวิ ขจรศิลป์. การพัฒนากิจกรรมนิตินักศึกษา. กรุงเทพมหานคร กองกิจการนิสิต สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๒๕.

สำเร็จ บุญเรืองรัตน์. ทฤษฎีการวัดและการประเมินผลการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, ๒๕๒๗.

หวน พันธุ์พันธ์. การบริหารโรงเรียน. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์, ๒๕๒๘.

อุทัย ธรรมเตโช. หลักการบริหารการศึกษาเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร: อักษรการพิมพ์, ๒๕๓๒.

อุทัย บุญประเสริฐ. สาระสำคัญเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช ๒๕๒๑ สำหรับผู้บริหารและนักวางแผนการประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: ประยูรวงศ์, ๒๕๒๘.

_____ . หลักสูตรและการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน. กรุงเทพมหานคร: เอสดีเพรส, ๒๕๔๐.

เอกชัย กี่สุขพันธ์. หลักการบริหารการศึกษาทั่วไป. (พิมพ์ครั้งที่ ๒). กรุงเทพมหานคร: อนงค์ศิลป์การพิมพ์, ๒๕๓๘.

อำภา บุญช่วย. การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร: โอ.เอส.พรินต์ติ้งเฮ้าส์, ๒๕๓๗.

(๒) วิทยานิพนธ์

กมล สุทธาวาส. รูปแบบการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดน่าน. **ปริญญา
นิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต** สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, (บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตต์, ๒๕๔๖.

กรชกร ชวติ. ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน ที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียน
มัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่ตั้งอยู่นอกเขตเทศบาล.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, ๒๕๔๔.

กาญจนา ภาสุรพันธ์. ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยอาชีวศึกษา
สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา ๘. **ปริญญาวิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต**. สาขา
การบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
๒๕๓๑.

กาญจนา ศรีกาฬสินธุ์. การบริหารกิจกรรมนักเรียนกรุงเทพมหานคร. ภาควิชาการบริหาร
การศึกษา. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, ๒๕๓๕.

กิตติ ลิ้มพิชยานนท์. ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ที่มีต่อสื่อการเรียนการสอน.
**ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร ภาควิชาส่งเสริมและ
นิเทศศาสตร์เกษตร**. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๔๕.

กิติพงษ์ วงศ์สุนทร. การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตรระดับมัธยมศึกษาใน
เขตกรุงเทพมหานคร. **ปริญญาวิทยานิพนธ์ กศ.ม.** บัณฑิตวิทยาลัย มหาลัยศรีนครินวิโรฒ
ประสานมิตร, ๒๕๓๗.

จินตนา จரியานนท์. ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อพระสงฆ์ผู้สอน
วิชาพระพุทธศาสนา ในเขตกรุงเทพมหานคร. **วิทยานิพนธ์ปริญญา พุทธศาสตร
มหาบัณฑิต** สาขาวิชาพระพุทธศาสนา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาจุฬารังกรณราชวิทยาลัย
, ๒๕๔๕.

ชนะชนิษฐ สุรมิตรไมตรี. การบริหารหลักสูตรในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา
กรุงเทพมหานคร, **วิทยานิพนธ์ ค.ม.** บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
๒๕๓๐.

เบญจมาศ แยมแสง. ปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาชุมพร เขต ๑. **ปริญญาวิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต** สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี, ๒๕๕๑.

ประดับ นิลพั่งงา. ความคิดเห็นของอาจารย์และนักเรียนเกี่ยวกับกิจกรรมนักเรียนส่วนกลาง,
วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๖.

ละไม ชูเทียน. ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน
สังกัดเทศบาลจังหวัดสิงห์บุรี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการ
บริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี, ๒๕๕๐.

วลัดดา คำจุมพล. การศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานด้านวิชาการ
ของโรงเรียนสาครวิศิษยา จังหวัดชัยภูมิ. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สถานบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ, ๒๕๕๑.

ศรีแพร ออมสิน. ความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการตามทัศนะของนักเรียน โรงเรียนชุมชน
บ้านหลุมหลัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต ๔. วิทยานิพนธ์
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี, ๒๕๕๒.

เสาวภาคย์ ธนะนาวานุกุล. สภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาของโรงเรียนสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต ๑. ภาคนิพนธ์ ค.ม. สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม, ๒๕๕๐.

มณี โปธิเสน. ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนและบุคลากรในโรงเรียนต่อการจัดการศึกษา
ของโรงเรียนโพธิเสนวิทยา อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย. รายงานค้นคว้าอิสระ
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, ๒๕๔๗.

ยุพดี ลีมอรุณ. ปัญหาและความคิดเห็นในการสอนวิชากิจกรรมนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เขต
กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพมหานคร. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิ
โรฒ ประสานมิตร, ๒๕๒๖.

อภิชัย กุลชา. ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา
ในจังหวัดสมุทรปราการ วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, ๒๕๓๖.

ภาษาอังกฤษ

Best and Jane V. Kahn. **Research in Education**. (7 th ed). (Boston. Allyn and Bacon. 1993).

Chaphin, J. P. **Dictionary of psychology**. Englewood Cliffs. NJ. Prentice – Hall, 1994.

Cronbach Lee Joseph, **Essentials of Psychological Testing**. New York. Harper and Row. 1974.

- Faber. C. F. and Sherron. G. F. **Elementary school administration. Theory and practice.** New York, Holt, Rinehart and Winston, 1970.
- Good.C.V. **Dictionary of education.** New York, McGraw – Hill, 1973.
- Good.Carter V. **Dictionary of Education.** New York, McGraw – Hill, 1970.
- Glatthorn, All A. and norman A. Spender. **Middle School/Junior High Principal”a Handbook : A Practical Guide for Developing Better School.** New York,Dod, 1986.
- Herzberg.F.Bermard.M.,& Barbara. B. S. **The motivation to work.** New York,John Wiley & Sons, 1959.
- Powell. D. H. **Understanding human adjustment.** Normal adaptation through the life cycle. Boston, MA. little Brown, 1983.
- Wallerstein. H. **Dictionary of psychology.** Maryland,Penguin, 1971.
- Wolman. B. B. **Dictionary of behavioral science.** New York. Van Nostrand Reinhold, 1973.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
หนังสือขอเชิญ
ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

ที่ ศธ ๖๑๐๓.๓/ ๐๓๔

คณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วัดศรีสุदारาม บางขุนนนท์ กรุงเทพฯ ๑๐๗๐๐

โทร. / Fax. ๐-๒-๔๓๓-๖๕๕๘, ๐๘-๑๘๓๘-๒๔๑๖

๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๔

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน นางอัจฉรา รอดภัย

ด้วย พระอุเทน ฉายา อุเทน นามสกุล ส้ารวกุล รหัสประจำตัวนิสิต ๕๓๐๑๔๐๒๓๓๕ นิสิตปริญญาโท หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย กำลังทำวิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี” เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ดังกล่าว

ในการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้ โครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ และมีความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยในการทำวิทยานิพนธ์ ดังที่ได้แนบมาพร้อมแล้วนี้ ดังนั้นทางโครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับการอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ นุญปุ)

หัวหน้าภาควิชาบริหารการศึกษาและกิจการคณะสงฆ์

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ที่ ศษ ๖๑๐๓.๓/ ๐๗๔

คณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วัดศรีสุธาราม บางขุนนนท์ กรุงเทพฯ ๑๐๗๐๐

โทร. / Fax. ๐-๒-๔๓๓-๖๕๘๘, ๐๘-๑๘๓๘-๒๔๑๖

๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๔

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

นมัสการ พระครูสิริกาญจนารักษ์, ดร.

ด้วย พระอุเทน ฉายา อุเทน นามสกุล สารวยกุล รหัสประจำตัวนิสิต ๕๓๐๑๔๐๒๓๓๕ นิสิตปริญญาโท หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย กำลังทำวิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี” เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ดังกล่าว

ในการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้ โครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ และมีความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยในการทำวิทยานิพนธ์ ดังที่ได้แนบมาพร้อมแล้วนี้ ดังนั้นทางโครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับการอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงน้อมสการมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ บุญปู)

หัวหน้าภาควิชาบริหารการศึกษาและกิจการคณะสงฆ์

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน ภาควิชาบริหารการศึกษาระดับอุดมศึกษาและกิจการคณะสงฆ์ คณะครุศาสตร์ มจร. โทร ๐๘๑-๖๒๘-๕๖๖๕

ที่ ศธ ๖๑๐๓.๓ / ๒๓๑ วันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๔

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน ผศ. ดร. สมชัย ศรีนอก

ด้วย พระอุเทน ฉายา อุเทน นามสกุล สำรวกุล รหัสประจำตัวนิสิต ๕๓๐๑๔๐๒๓๓๕ นิสิตปริญญาโท หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย กำลังทำวิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี” เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดำเนินการตามหลักสูตร ดังกล่าว

ในการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้ โครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามีพิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ และมีความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยในการทำวิทยานิพนธ์ ดังที่ได้แนบมาพร้อมแล้วนี้ ดังนั้นทางโครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามีหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับการอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ บุญบุ)

หัวหน้าภาควิชาบริหารการศึกษาระดับอุดมศึกษาและกิจการคณะสงฆ์

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน ภาควิชาบริหารการศึกษาและกิจการคณะสงฆ์ คณะครุศาสตร์ มจร. โทร ๐๘๑-๖๒๘-๕๖๖๕

ที่ ศธ ๖๑๐๓.๓ / ๒๗๑ วันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน ผศ. ดร. ชวาล ศิริวัฒน์

ด้วย พระอุเทน ฉายา อุเทน นามสกุล ตำรายกุล รหัสประจำตัวนิสิต ๕๓๐๑๔๐๒๓๑๕ นิสิตปริญญาโท หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย กำลังทำวิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี” เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ดังกล่าว

ในการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้ โครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ และมีความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยในการทำวิทยานิพนธ์ ดังที่ได้แนบมาพร้อมแล้วนี้ ดังนั้นทางโครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับการอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ บุญปู)

หัวหน้าภาควิชาบริหารการศึกษาและกิจการคณะสงฆ์

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน ภาควิชาบริหารการศึกษาและกิจการคณะสงฆ์ คณะครุศาสตร์ มจร. โทร ๐๘๑-๖๒๘-๕๖๖๕

ที่ ศธ ๖๑๐๓.๓ / ๒๗๑ วันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน ผศ. ดร. อินตา ศิริวรรณ

ด้วย พระอุเทน ฉายา อุเทน นามสกุล ตำรายกุล รหัสประจำตัวนิสิต ๕๓๐๑๔๐๒๓๑๕ นิสิตปริญญาโท หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย กำลังทำวิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี” เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ดังกล่าว

ในการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้ โครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ และมีความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยในการทำวิทยานิพนธ์ ดังที่ได้แนบมาพร้อมแล้วนี้ ดังนั้นทางโครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับการอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ บุญปู)

หัวหน้าภาควิชาบริหารการศึกษาและกิจการคณะสงฆ์

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ภาคผนวก ข

ค่าความเชื่อมั่นจากการทดลองเครื่องมือ (Try Out)

ค่าความเชื่อมั่น จากการทดลองใช้เครื่องมือ (Try-Out)

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.934	36

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
a1	142.6333	196.585	.394	.933
a2	142.4000	190.869	.523	.932
a3	142.5333	190.189	.493	.932
a4	143.3667	197.137	.206	.935
a5	142.9333	191.582	.339	.934
a6	142.2333	193.013	.456	.932
b1	142.6000	191.766	.475	.932
b2	142.4000	190.248	.556	.931
b3	142.4667	191.223	.526	.932
b4	142.5667	190.185	.542	.932
b5	142.3000	195.803	.272	.934
b6	142.6000	190.869	.569	.931
c1	142.6333	192.516	.364	.934
c2	142.5000	191.983	.549	.932
c3	142.5667	192.254	.578	.931
c4	142.4000	191.352	.541	.932

c5	142.6000	195.697	.292	.934
c6	142.7667	185.495	.596	.931
d1	142.6000	188.593	.562	.931
d2	142.4333	190.392	.559	.931
d3	142.5667	187.840	.621	.931
d4	142.4333	192.875	.515	.932
d5	142.6333	185.206	.633	.931
d6	142.5000	186.879	.603	.931
e1	143.1000	187.817	.609	.931
e2	142.9333	187.444	.708	.930
e3	142.9667	189.206	.526	.932
e4	142.7000	193.183	.382	.933
e5	142.7667	187.909	.580	.931
e6	142.5000	189.914	.495	.932
f1	142.5333	186.671	.663	.930
f2	142.5667	192.944	.532	.932
f3	142.3000	189.666	.667	.931
f4	142.4667	185.499	.623	.931
f5	142.3667	190.861	.514	.932
f6	142.4667	192.257	.514	.932

ภาคผนวก ค
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการศึกษาค้นคว้า**เรื่อง****ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษา****อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี****คำชี้แจง**

๑.แบบสอบถามนี้จัดทำขึ้นเพื่อการศึกษาค้นคว้า เรื่องความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี โดยผู้ศึกษาจะได้นำข้อมูลไปใช้ในการศึกษาซึ่งเป็นการค้นคว้าอิสระ ตามข้อกำหนดของหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒ ลักษณะของแบบสอบถาม

แบบสอบถามเพื่อการศึกษาค้นคว้าฉบับนี้แบ่งออกเป็น ๓ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ ๒ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี

ตอนที่ ๓ แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการให้โรงเรียนปรับปรุงด้านการบริหารงานวิชาการ

๓.การตอบแบบสอบถาม

ในการตอบแบบสอบถามทั้ง ๓ ตอน ขอความกรุณาตอบแบบสอบถามทุกข้อตามความเป็นจริงเพื่อให้ข้อมูลที่ได้มีความเชื่อถือ และเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการพัฒนาความพึงพอใจในการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของนักเรียนต่อไป

ขอเจริญพรขอบพระคุณที่กรุณาตอบแบบสอบถามจนครบถ้วนสมบูรณ์

พระอุเทน อุเทนโน

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ตอนที่ ๑

แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง ให้เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน () หน้าข้อความที่เกี่ยวกับตัวท่านตามความเป็นจริง

๑.เพศ

- () ๑. ชาย
() ๒. หญิง

๒.อายุ

- () ๑. ต่ำกว่า ๑๖ ปี
() ๒. ๑๖ - ๑๗ ปี
() ๓. ๑๘ - ๒๐ ปี
() ๔. ๒๑ ปีขึ้นไป

๓.ระดับชั้นที่นักเรียนกำลังศึกษาอยู่

- () ๑.มัธยมศึกษาปีที่ ๔
() ๒.มัธยมศึกษาปีที่ ๕
() ๓.มัธยมศึกษาปีที่ ๖

๔.ระดับผลการเรียน

- () ๑. ต่ำกว่า ๒.๐๐
() ๒. ๒.๐๑ - ๒.๕๐
() ๓. ๒.๕๑ - ๓.๐๐
() ๔. ๓.๐๑ - ๓.๕๐
() ๕. ๓.๕๑ - ๔.๐๐

ตอนที่ ๒

แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษา
อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความในแบบสอบถามเป็นรายข้อแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง
คำตอบซึ่งตรงกับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการมากที่สุด ซึ่งมีให้
เลือกตอบ ๕ ระดับ ดังนี้

- ๕ หมายความว่า มีความพึงพอใจมากที่สุด เทียบได้กับ ๕ คะแนน
๔ หมายความว่า มีความพึงพอใจมาก เทียบได้กับ ๔ คะแนน
๓ หมายความว่า มีความพึงพอใจปานกลาง เทียบได้กับ ๓ คะแนน
๒ หมายความว่า มีความพึงพอใจน้อย เทียบได้กับ ๒ คะแนน
๑ หมายความว่า มีความพึงพอใจน้อยที่สุด เทียบได้กับ ๑ คะแนน

ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อ การบริหารงานวิชาการ	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	๕	๔	๓	๒	๑
๐. หลักสูตรตอบสนองความสนใจของผู้เรียน					
๐๐. นักเรียนได้เลือกอย่างหลากหลาย					

จากตัวอย่าง

ข้อ ๐ นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องว่างมากที่สุด หมายถึง ความพึงพอใจของนักเรียนที่มี
ต่อการบริหารงานวิชาการเกี่ยวกับหลักสูตรตอบสนองความสนใจของผู้เรียนในระดับมากที่สุด
(คิดเทียบเป็น ๕ คะแนน)

ข้อ ๐๐ นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องว่างน้อยที่สุด หมายถึง ความพึงพอใจของนักเรียนที่มี
ต่อการบริหารงานวิชาการเกี่ยวกับนักเรียนได้เลือกเรียนอย่างหลากหลายในระดับน้อยที่สุด
(คิดเทียบเป็น ๑ คะแนน)

ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อ การบริหารงานวิชาการ	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	๕	๔	๓	๒	๑
ด้านหลักสูตร					
๑.หลักสูตรมีเนื้อหาสาระสอดคล้องกับระดับ สติปัญญาของนักเรียนตามลำดับชั้น					
๒.หลักสูตรมีเนื้อหาที่เน้นในการสร้างคุณลักษณะที่ พึงประสงค์ของนักเรียน					
๓.หลักสูตรมุ่งพัฒนาความรู้ ความสามารถ ในการ สร้างทักษะทางความคิดในทุกด้าน					
๔.หลักสูตรในแต่ละระดับชั้นมีความยากเกินไป สำหรับนักเรียน					
๕.นักเรียนมีความต้องการให้มีการปรับปรุงเนื้อหา หลักสูตรให้ง่ายต่อการเรียนในแต่ละระดับชั้น					
๖. หลักสูตรเป็นหัวใจสำคัญที่สามารถสร้างเยาวชน ของชาติให้มีคุณภาพ					
ด้านการจัดการเรียนการสอน					
๗.นักเรียนได้รับความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ เพิ่มขึ้น					
๘.นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้จากการเรียนไป ปฏิบัติในชีวิตประจำวัน					
๙.นักเรียนได้รับการดูแล เอาใจใส่ จากการเรียน ในทุก ๆ ด้าน					
๑๐.นักเรียนมีความสุขในการเรียนและอยากมา โรงเรียน					
๑๑.นักเรียนเกิดความรัก ความสามัคคี ระหว่าง เพื่อนกับเพื่อน					
๑๒. โรงเรียนจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่ เหมาะสมกับนักเรียน					

ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อ การบริหารงานวิชาการ	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	๕	๔	๓	๒	๑
ด้านการจัดกิจกรรม					
๑๑.นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมบำเพ็ญ ประโยชน์ต่อชุมชน					
๑๔.นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมและได้ แสดงออกอย่างถูกต้อง และเหมาะสม					
๑๕.นักเรียนมีโอกาสได้แลกเปลี่ยนความรู้ และ ความคิดเห็นกับครูและเพื่อน					
๑๖.นักเรียนมีโอกาสได้ทำกิจกรรมที่เกิดประโยชน์ ต่อตนเอง สังคมและโรงเรียน					
๑๗.การจัดกิจกรรมของโรงเรียนส่งเสริม ความสามารถของนักเรียนในการทำกิจกรรมเป็นหมู่ คณะ					
๑๘.โรงเรียนได้พานักเรียนไปมีส่วนร่วมในกิจกรรม ของชาติและศาสนากับหน่วยงานภายนอก					
สื่อการสอน และแหล่งเรียนรู้					
๑๙.โรงเรียนมี สื่อการสอน และแหล่งเรียนรู้ พร้อมบริการ					
๒๐.นักเรียนได้แสวงหาความรู้ใหม่ ๆ ได้อย่าง หลากหลาย					
๒๑.นักเรียนสามารถนำข้อมูลที่ได้รับไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้					
๒๒.นักเรียนได้ศึกษาและพัฒนาตนเอง ด้วยสื่อการ สอน และแหล่งเรียนรู้					
๒๓.โรงเรียนมี สื่อการสอน และแหล่งเรียนรู้ ที่ทันสมัย					
๒๔.ครูใช้สื่อเทคโนโลยีได้อย่างสร้างสรรค์ และ น่าสนใจ					

ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อ การบริหารงานวิชาการ	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	๕	๔	๓	๒	๑
การนิเทศภายในสถานศึกษา					
๒๕. โรงเรียนส่งเสริมการนิเทศภายใน แบบ กัลยาณมิตร					
๒๖. โรงเรียนให้การนิเทศภายในเพื่อช่วย ให้ นักเรียน เข้าใจในการจัดการเรียนการสอน					
๒๗. โรงเรียนเสนอวิธีการวิเคราะห์ปัญหา อุปสรรค ของการนิเทศภายในโรงเรียน					
๒๘. โรงเรียนจัดให้มีการนิเทศ โดยนักเรียน มีส่วนร่วม					
๒๙. โรงเรียนส่งเสริมให้นักเรียนนำผลงานจากการ นิเทศ มาปรับปรุงและพัฒนาการเรียน					
๓๐. ครูเปิด โอกาสให้นักเรียนพบปะขอคำปรึกษา การเรียนได้ง่าย					
ด้านการวัดผลและประเมินผล					
๓๑. มีเกณฑ์การวัดผลและประเมินผลที่ชัดเจน ตรงตามเนื้อหากิจกรรมการเรียนการสอน					
๓๒. การวัดผลและประเมินผลเน้นความ ก้าวหน้า ความพยายาม และความตั้งใจในการเรียนของ นักเรียน					
๓๓. มีการวัดผลที่ทำให้นักเรียนมีความสนใจ และกระตือรือร้นในการเรียนเพิ่มขึ้น					
๓๔. มีความยุติธรรมในการวัดและประเมินผล					
๓๕. ระดับคะแนนเป็นตัวชี้วัดที่แท้จริงของ นักเรียน ได้					
๓๖. นักเรียนได้นำผลการเรียนแต่ละครั้งไปปรับปรุง พัฒนาต่อการเรียนอยู่เสมอ					

ตอนที่ ๓

แบบข้อเสนอแนะ และแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา
ในอำเภอนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี

๑.ด้านหลักสูตรการเรียนการสอน

ข้อเสนอแนะปัญหาอุปสรรคมีอะไรบ้าง.....
.....
.....

ข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารคือ.....
.....
.....

๒.ด้านการจัดการเรียนการสอน

ข้อเสนอแนะปัญหาอุปสรรคมีอะไรบ้าง.....
.....
.....

ข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารคือ.....
.....
.....

๓.ด้านการจัดกิจกรรม

ข้อเสนอแนะปัญหาอุปสรรคมีอะไรบ้าง.....
.....
.....

ข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารคือ.....
.....
.....

๔. ด้านสื่อการสอน และแหล่งเรียนรู้

ข้อเสนอแนะปัญหาอุปสรรคมีอะไรบ้าง.....
.....
.....

ข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารคือ.....
.....
.....

๕. การนิเทศภายในสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะปัญหาอุปสรรคมีอะไรบ้าง.....
.....
.....

ข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารคือ.....
.....
.....

๖. การวัดและประเมินผล

ข้อเสนอแนะปัญหาอุปสรรคมีอะไรบ้าง.....
.....
.....

ข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารคือ.....
.....
.....

ภาคผนวก ง

หนังสือขออนุญาตแจกแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ที่ ศษ ๖๑๐๓.๓ / ๑๕๘

คณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วัดศรีสุคนทราม บางขุนนนท์ กรุงเทพฯ ๑๐๗๐๐

โทร. / ๐๘๕-๐๖๘-๘๔๕๓๗, ๐๘๗-๕๑๗-๖๑๕๒

๑๖ กันยายน ๒๕๕๔

เรื่อง ขออนุญาตแจกแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์พนมทวน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑๐๐ ชุด

ด้วย พระอุเทน ฉายา อุเทน นามสกุล ตำรวจภูธรห้าประจำตัวนิติ ๕๓๐๑๔๐๒๓๓๕
 นิสิตปริญญาโท หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย กำลังทำวิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ดังกล่าว

ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์ โครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับการอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

เรียนมาด้วยความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ นุญปุ)

หัวหน้าภาควิชาบริหารการศึกษาและกิจการคณะสงฆ์

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ที่ ศษ ๖๑๐๓.๓ / ๑๕๘

คณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วัดศรีสุคนทราม บางขุนนนท์ กรุงเทพฯ ๑๐๗๐๐

โทร. / ๐๘๕-๐๖๘-๘๔๕๓๗, ๐๘๗-๕๑๗-๖๑๕๒

๑๖ กันยายน ๒๕๕๔

เรื่อง ขออนุญาตแจกแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนพนมทวนชนูปถัมภ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑๐๐ ชุด

ด้วย พระอุเทน ฉายา อุเทน นามสกุล ตำรวจภูธรห้าประจำตัวนิติ ๕๓๐๑๔๐๒๓๓๕
 นิสิตปริญญาโท หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย กำลังทำวิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ดังกล่าว

ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์ โครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับการอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

เรียนมาด้วยความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ นุญปุ)

หัวหน้าภาควิชาบริหารการศึกษาและกิจการคณะสงฆ์

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ที่ ศธ ๖๑๐๓.๓ / ๑๕๘

คณะกรรมาธิการ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
 วัดศรีสุทธาราม บางขุนนนท์ กรุงเทพฯ ๑๐๗๐๐
 โทร. / ๐๘๕-๐๖๘-๘๔๕๓๗, ๐๘๗-๕๑๗-๖๑๕๒

๑๖ กันยายน ๒๕๕๔

เรื่อง ขออนุญาตแจกแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนพนมทวนพิทยาคม
 สิ่งส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๗๐ ชุด

ด้วย พระอุเทน ฉายา อุเทโณ นามสกุล ตำรวจภูธร รัศมีประจำตัวนิติ ๕๓๐๑๔๐๒๓๓๕
 นิสิตปริญญาโท หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย กำลังทำวิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ดังกล่าว

ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์ โครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับการอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

เรียนมาด้วยความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ นุญปุ)

หัวหน้าภาควิชาบริหารการศึกษาและกิจการคณะสงฆ์
 ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
 สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ประวัติผู้วิจัย

- ชื่อ : พระอุเทน อุเทโน (สำรวยกุล)
- เกิด : เมื่อวันอาทิตย์ ที่ ๓๐ มีนาคม พ.ศ.๒๕๒๑ ปี วอก
- สถานที่เกิด : ๕๕ หมู่ ๒ ตำบลพนมทวน อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี
- การศึกษา : ประถมศึกษา โรงเรียนวัดบ้านทวน อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี
มัธยมศึกษา การศึกษานอกโรงเรียนพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี
ปริญญาตรี พระพุทธศาสนา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
- อุปสมบทเมื่อ : ๒๗ มกราคม พ.ศ.๒๕๔๘ ณ วัดบ้านทวน ตำบลพนมทวน
อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี
- หน้าที่การงาน : ครูพระสอนศีลธรรม
- ที่อยู่ปัจจุบัน : วัดบ้านทวน ตำบลพนมทวน อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี